

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ ไวยากรณ์ไทยฉบับครอบคลุมภาษาย่อย (A Pan-Dialectal Grammar of Thai)

เล่มที่ 7

เรื่อง ไวยากรณ์ภาษาไทยกับเพศของผู้พูด (Grammar of Thai and the Sex of the Speaker)

ผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สำเนียงงาม
(มหาวิทยาลัยศิลปากร)

เสนอฝ่ายวิชาการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
22 มีนาคม 2554

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกอ. และ สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

คำนำ

(โดยหัวหน้าโครงการวิจัย)

รายงานวิจัยนี้เป็นผลของการวิเคราะห์ภาษาไทยด้านไวยากรณ์ ภายใต้โครงการวิจัยที่มีชื่อว่า **ไวยากรณ์ไทยฉบับครอบคลุมภาษาย่อย** (A Pan-dialectal Grammar of Thai) ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากฝ่ายวิชาการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ทุนที่ได้รับเป็นทุนประเภทส่งเสริมกลุ่มวิจัย หรือทุนเมธีวิจัยอาวุโส ระยะเวลาของทุนวิจัยคือ 31 กรกฎาคม 2550 ถึง 30 กรกฎาคม 2553

เหตุผลที่ทำวิจัยเรื่องนี้ สืบเนื่องมาจากการที่หัวหน้าโครงการวิจัยได้สังเกตเห็นปัญหาหลายประการเกี่ยวกับภาษาไทย ทั้งปัญหาความลักลั่นในการวิเคราะห์ภาษาไทย และปัญหาการขาดแคลนผลการวิจัยและตำราไวยากรณ์ที่ทันสมัยในสังคมไทย อันส่งผลไปถึงปัญหาการจัดทำพจนานุกรมและแบบเรียนภาษาไทย ปัญหาการสอนภาษาไทยให้คนไทยและชาวต่างประเทศ และปัญหาการวิจัยภาษาไทยเชิงลึก

ปัญหาดังกล่าวมาจากสาเหตุ 4 ประการ ประการแรก ปัญหาในการวิเคราะห์ภาษาไทยเกิดจากความขัดแย้งกันระหว่างนักไวยากรณ์ที่ยึดถือทฤษฎีภาษาศาสตร์ต่างกัน โดยไม่มีการประเมินว่าทฤษฎีอะไรดีหรือเหมาะสมที่สุด ความขัดแย้งก่อให้เกิดความไม่แน่นอน และไม่สม่ำเสมอในการตัดสินใจอะไรเป็นอะไร เช่นการระบุชนิดของคำ การแสดงโครงสร้างของประโยค ฯลฯ ทำให้ภาษาไทยดูไร้กฎเกณฑ์ ไร้โครงสร้าง และเป็นภาษาที่ยากในการเรียนและสอน ประการที่สอง ปัญหาด้านการวิเคราะห์ภาษาไทย ยังเกิดจากการที่ตัวภาษาไทยเองเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามการเปลี่ยนแปลงของโลก รูปแบบหรือโครงสร้างที่เคยใช้กันในชีวิตจริงอาจเลิกใช้แล้ว และรูปแบบหรือโครงสร้างที่ไม่เคยใช้ก็อาจกลายเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และเป็นปรากฏการณ์ใหม่ในภาษารูปแบบใหม่นี้ มักไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ที่ยึดถือตำราไวยากรณ์เล่มเก่าๆ ที่ตามไม่ทันภาษาที่เกิดขึ้นใหม่ จึงเกิดความขัดแย้งระหว่างรูปแบบที่ใช้กันจริง กับรูปแบบที่อยู่ในตำราไวยากรณ์ ทำให้เกิดการเถียงว่าแบบใดผิด แบบใดถูก แบบใดควรใช้หรือไม่ควรใช้ ข้อขัดแย้งนี้ส่งผลไปถึงปัญหาในการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประการที่สาม ในการศึกษาและการเขียนพรรณนาไวยากรณ์ของภาษาที่นิยมทำกันมา ผู้ศึกษามักใช้ภาษาของตนเองเป็นเกณฑ์ตัดสิน บางคนใช้ข้อมูลจำกัดเท่าที่หาได้ง่ายๆหรือแต่งขึ้นเอง ทำให้กฎเกณฑ์ที่สรุปได้อาจไม่ครอบคลุมภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน ผลก็คือสังคมไทยยังขาดการวิจัยและตำราไวยากรณ์ที่บอกกฎการใช้ภาษาจริงๆของคนไทย ประการสุดท้าย ภาษามีความหลากหลาย และใช้แตกต่างกันไปตามกลุ่มสังคมที่แตกต่างกัน แต่ไวยากรณ์ภาษาไทยที่มีอยู่ล้วนมุ่งอธิบายเฉพาะภาษาไทยมาตรฐาน ไม่รวมภาษาย่อยหรือภาษาถิ่น ทำให้สังคมไทยยังขาดไวยากรณ์ที่ครอบคลุมภาษาของประชากรส่วนใหญ่ในสังคม

ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหาทั้งหมดข้างต้นและสร้างสิ่งที่สังคมไทยยังขาด โครงการวิจัยนี้จึงเกิดขึ้นด้วยความมุ่งมั่นที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านภาษาไทย เพราะสังคมไทยยังไม่เคยมีไวยากรณ์ที่ครอบคลุมภาษาย่อย ซึ่งหมายถึงภาษาถิ่นและภาษาย่อยทางสังคมของไทย แม้แต่ไวยากรณ์ภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ งานวิจัยนี้ก็ใช้แนวทางการศึกษาแนวใหม่ตามทฤษฎีที่มีปัญหาความลึกลับน้อยที่สุด กอปรกับข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ก็มาจากคลังข้อมูลภาษาที่ใช้จริงขนาดใหญ่ ซึ่งน่าจะทำให้ผลการวิเคราะห์เป็นที่เชื่อถือมากขึ้น

ดังนั้น โครงการนี้จึงมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) วิเคราะห์ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของวิธภาษา 9 วิธภาษาของภาษาไทย ได้แก่ ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นใต้ ภาษาไทยย่อยตามเพศ ภาษาไทยย่อยตามอายุ ภาษาไทยย่อยตามชั้นอาชีพ และภาษาไทยย่อยตามชาติพันธุ์ 2) นำผลการวิเคราะห์ภาษาทุกวิธภาษามาสังเคราะห์เป็น ไวยากรณ์ภาษาไทยมาตรฐาน ไวยากรณ์ภาษาไทยถิ่น ไวยากรณ์ภาษาไทยย่อยตามตัวแปรต่างๆทางสังคม และสุดท้ายสังเคราะห์รวมเป็น ไวยากรณ์ไทยที่ครอบคลุมภาษาย่อยทั้งหมด

ในด้านกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย งานวิจัยนี้บูรณาการแนวคิดทางภาษาศาสตร์สังคมเข้ากับวากยสัมพันธ์ ภาษาศาสตร์สังคมมีแนวคิดพื้นฐานว่าภาษามีการแปรตามตัวผู้พูด ซึ่งทำให้เกิดภาษาย่อย โครงการนี้มุ่งวิเคราะห์ภาษาย่อยที่สำคัญของภาษาไทย ได้แก่ ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาถิ่น 4 ภาค และภาษาย่อยสังคมที่ต่างกันตามเพศ อายุ ชั้นอาชีพ และชาติพันธุ์ ส่วนด้านวากยสัมพันธ์ โครงการนี้มุ่งวิเคราะห์ประเด็นสำคัญทางระบบไวยากรณ์ เช่น ชนิดของคำ การสร้างคำ และการสร้างประโยคในภาษาไทย

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์วากยสัมพันธ์ คือไวยากรณ์พึ่งพาศัพท์การก (Lexicase Dependency Grammar) ซึ่งได้พัฒนามาเป็นทฤษฎีไวยากรณ์คำ (Word Grammar) ทฤษฎีนี้มีหลักการง่ายๆ คือ ในแต่ละคำที่เราพูด นอกจากจะมีความหมายประจำศัพท์แล้ว ยังมีความหมายทางไวยากรณ์อีกด้วย กล่าวคือ ลักษณะที่ระบุว่าจะนำคำนั้นจะไปใช้อย่างไร และสัมพันธ์กับคำข้างเคียงอย่างไรในประโยค จะต้องปรากฏกับคำประเภทใด และไม่ปรากฏกับคำประเภทใด เช่น คำว่า ชอบ เป็นคำกริยา ต้องปรากฏกับคำนาม คำนามที่อยู่ข้างหน้าเป็นประธาน คำนามที่อยู่ข้างหลังเป็นกรรม และ ปรากฏหลังคำว่า ไม่ได้ คำชนิดอื่นที่ไม่ใช่คำกริยาปรากฏหลังคำว่า ไม่ ไม่ได้ ดังนั้นการสร้างประโยคก็คือนำคำมาเรียงต่อกัน ตามลักษณะทางวากยสัมพันธ์ที่แฝงอยู่ในแต่ละคำ หากคำที่นำมาอยู่ร่วมกันมีลักษณะไม่สอดคล้องกัน ก็จะได้ประโยคที่ผิดไวยากรณ์ เช่น *หิวฉันข้าว ทั้งนี้เพราะคำนามที่เป็นประธานต้องอยู่หน้าคำกริยา ไม่ใช่อยู่หลัง หลักการนี้ใช้คำและเงื่อนไขทางวากยสัมพันธ์ของคำเป็นหลักในการวิเคราะห์ ดังนั้นการตัดสินใจทางไวยากรณ์ขึ้นอยู่กับปรากฏร่วม (co-occurrence) ของคำที่เป็นส่วนประกอบของประโยค นอกจากการใช้คำเป็นศูนย์กลางในการวิเคราะห์แล้ว ทฤษฎีนี้ยังแยกความแตกต่างระหว่างส่วนประกอบที่เป็นส่วนหลัก (head) กับ

ส่วนประกอบที่เป็นส่วนพึ่งพา (dependent) ส่วนหลัก คือส่วนที่ต้องมีเสมอ ส่วนพึ่งพาเป็นส่วนที่มีหรือไม่มีก็ได้ ไม่มีความสำคัญเหมือนส่วนหลัก กฎการปรากฏร่วมของส่วนประกอบของโครงสร้างในแต่ละระดับให้ความสำคัญแก่ส่วนหลัก เช่น ส่วนหลักของประโยคเป็นคำกริยา ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงประโยค ทฤษฎีนี้ใช้สัญลักษณ์ V แทน S (Sentence) แสดงเป็นนัยว่าประโยคต้องมีกริยาเสมอ หรือกริยาคำเดียวก็เป็นประโยคได้ เมื่อกล่าวถึงนามวลีใช้ N แทน NP (Noun Phrase) เพราะนามเป็นส่วนหลักของนามวลี หลักเกณฑ์เช่นนี้ทำให้มองเห็นโครงสร้างหลักที่เป็นแก่นของภาษามากกว่าการวิเคราะห์เชิงเส้นที่รุงรังและไม่ได้แก่นุญทั่วไปของภาษา

เป็นที่คาดหวังว่าโครงการวิจัยนี้ น่าจะมีประโยชน์ในแง่ที่ให้ข้อสรุปที่สำคัญทางทฤษฎีวากยสัมพันธ์ ทฤษฎีแบบลักษณ์ภาษา และทฤษฎีการแปรของภาษาตามปัจจัยทางสังคม นอกจากนี้ผลการสังเคราะห์ยังทำให้ได้ตำราไวยากรณ์ภาษาไทยมาตรฐาน และไวยากรณ์ภาษาไทยถิ่นในรูปแบบที่ไม่เคยมีมาก่อน นำไปสู่การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้และอนุรักษ์ภาษาถิ่นมากขึ้นด้วย

เนื้อหาทั้งหมดของรายงานวิจัยนี้แบ่งการนำเสนอแยกเป็น 10 เล่มตามภาษาย่อยที่กำหนดไว้ในขอบเขตของการวิจัย แต่ละเล่มมีเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบในตัวเอง แต่เกี่ยวข้องกับเล่มอื่นๆด้วยในแง่ที่ใช้กรอบแนวคิดเดียวกัน และเนื้อหาบางตอนที่ซ้ำกับเล่มอื่นก็ใช้วิธีอ้างถึงกัน

รายงาน 10 เล่มพร้อมชื่อผู้รับผิดชอบมีดังนี้

- เล่มที่ 1 ไวยากรณ์ภาษาไทยมาตรฐาน (ศาสตราจารย์ ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา อินทรมพรรษ์ และอาจารย์นัฐวุฒิ ไชยเจริญ)
- เล่มที่ 2 ไวยากรณ์ภาษาไทยถิ่นกลาง (อาจารย์ศรวนีย์ สรรคบุรานุรักษ์)
- เล่มที่ 3 ไวยากรณ์ภาษาไทยถิ่นเหนือ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ)
- เล่มที่ 4 ไวยากรณ์ภาษาไทยถิ่นอีสาน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนวัฒน์ ตรงดี)
- เล่มที่ 5 ไวยากรณ์ภาษาไทยถิ่นใต้ (อาจารย์ ดร. กรัณศุภมาส เองฉ้วน)
- เล่มที่ 6 ไวยากรณ์ภาษาไทยกับอายุของผู้พูด (อาจารย์ ดร. จันทิมา อังคพณิชกิจ)
- เล่มที่ 7 ไวยากรณ์ภาษาไทยกับเพศของผู้พูด (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สำเนียงงาม)
- เล่มที่ 8 ไวยากรณ์ภาษาไทยกับชั้นอาชีพของผู้พูด (อาจารย์ ดร. ปณันดา เลอเลิศยุติธรรม)
- เล่มที่ 9 ไวยากรณ์ภาษาไทยกับชาติพันธุ์ของผู้พูด (อาจารย์ ดร.นัทธชนัน เขียวพัฒน์ อาจารย์พิจิตรา พาณิชย์กุล และอาจารย์รุ่งวิมล รุ่งโรจน์สุวรรณ)
- เล่มที่ 10 ไวยากรณ์ภาษาไทยครอบคลุมภาษาย่อย (ศาสตราจารย์ ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์)

สารบัญ

บทที่ 1	บทนำ	1
1.1	ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2	วัตถุประสงค์	2
1.3	วิธีดำเนินการวิจัย	2
1.4	โครงสร้างของงานวิจัย	4
1.5	ปัญหาและอุปสรรค	5
1.6	ประโยชน์ของงานวิจัย	5
บทที่ 2	ทบทวนวรรณกรรม	6
2.1	ตัวแปรเพศของผู้พูดที่มีผลทางด้านภาษา	6
2.2	ตัวแปรเพศของผู้พูดที่มีผลทางด้านการรับรู้และจิตวิทยา	11
บทที่ 3	ชนิดของคำตามเพศของผู้พูด	13
3.1	คำนำ	13
3.2	ชนิดของคำในภาษาไทย	14
3.3	ชนิดของคำที่ปรากฏในภาษาไทยตามเพศของผู้พูด	20
3.4	สรุป	45
บทที่ 4	การสร้างคำตามเพศของผู้พูด	46
4.1	บทนำ	46
4.2	การสร้างคำในภาษาไทยตามเพศของผู้พูด	46
4.3	สรุป	60
บทที่ 5	ประเภททางไวยากรณ์ หน่วยสร้าง และประโยคตามเพศของผู้พูด	61
5.1	บทนำ	61
5.2	ประเภททางไวยากรณ์ของผู้พูดต่างเพศ	61
5.3	หน่วยสร้างที่สำคัญของผู้พูดต่างเพศ	67
5.4	โครงสร้างประโยคของผู้พูดต่างเพศ	72
5.5	สรุป	77
บทที่ 6	สัมพันธสารตามเพศของผู้พูด	78
6.1	บทนำ	78
6.2	ไวยากรณ์ระดับสัมพันธสารของผู้พูดต่างเพศ	78
6.3	ตัวบ่งชี้ทางสัมพันธสารที่อาจระบุเพศของผู้พูด	88
6.4	สรุป	92
บทที่ 7	สรุปไวยากรณ์ภาษาย่อยตามเพศของผู้พูด	94
7.1	ลักษณะเด่นของภาษาย่อยแต่ละเพศ	94
7.2	อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	96
	บรรณานุกรม	99

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

เพศเป็นลักษณะทางร่างกายประการหนึ่งที่ทำให้บุคคลในสังคมมีลักษณะแตกต่างกันตามธรรมชาติ กล่าวคือเป็นเพศชาย หรือเพศหญิง โดยทั่วไปในสังคมแต่ละสังคมมักจะกำหนดบทบาทของเพศชายและเพศหญิงให้แตกต่างกันไป เช่น ผู้หญิงมักจะมีบทบาทเป็นแม่และภรรยา ต้องทำงานในบ้าน ดูแลลูกและสามี ในขณะที่ผู้ชายมักจะมีบทบาทเป็นผู้ปกป้อง ทำงานนอกบ้านเพื่อแสวงหาอาหารและเงินทอง เป็นต้น บทบาทที่แตกต่างกันของทั้งเพศชายและเพศหญิงดังกล่าวกำหนดให้พฤติกรรมต่าง ๆ ของชายและหญิงในสังคมแตกต่างกัน ทั้งนี้รวมถึงพฤติกรรมทางภาษาดังจะทำให้เกิดวิธภาษาเพศ (sex variety) ขึ้น

ที่ผ่านมามีนักวิชาการหลายท่านสนใจศึกษาภาษาที่ใช้แตกต่างกันระหว่างผู้พูดเพศชายและเพศหญิง อาทิ ฮาส (Hass 1964 อ้างใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2541 : 43-44) ศึกษาความแตกต่างระหว่างภาษาผู้หญิงและภาษาผู้ชายในโคอาซาคี (Coasati) พบว่ามีความแตกต่างทางระบบหน่วยคำอย่างสม่ำเสมอในคำกริยาที่ใช้โดยผู้พูดเพศชายและเพศหญิง โดยผู้พูดผู้ชายมักจะเติม [-s] ที่ท้ายรูปคำกริยาที่ผู้หญิงใช้เสมอ เลคอฟ (Lakoff 1973) ศึกษาภาษาผู้หญิงและภาษาผู้ชายในสหรัฐอเมริกา พบว่า ภาษาผู้หญิงและภาษาผู้ชายมีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องคำศัพท์และโครงสร้างประโยค เช่น ผู้หญิงใช้คำบอกเล่าที่ผู้ชายไม่ใช่ ผู้หญิงและผู้ชายใช้คำอุทานต่างกัน ผู้หญิงใช้คำคุณศัพท์ต่างจากผู้ชาย ผู้หญิงมักใช้คำถามห้อยท้าย (tag question) และเวลาออกคำสั่งหรือขอร้อง ผู้หญิงมักไม่ใช้รูปประโยคคำสั่งตรง ๆ แต่มักใช้รูปคำถามแทน ส่วนชิบาโมโตะ (Shibamoto 1987 อ้างใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2541 : 46) ศึกษาภาษาผู้หญิงและภาษาผู้ชายในญี่ปุ่นในแง่ความถี่การใช้รูปภาษาบางรูป สรุปได้ว่า ผู้หญิงใช้คุณศัพท์มากกว่าผู้ชาย แต่ผู้ชายใช้คำวิเศษณ์มากกว่าผู้หญิง นอกจากนี้ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะใช้ละประธานของประโยคและคำลงท้ายบ่งบอกประธานมากกว่าผู้ชาย เป็นต้น

ส่วนในประเทศไทยนั้นก็มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับภาษาย่อยที่แตกต่างกันตามเพศของผู้พูดไว้บ้าง อาทิ อังกาบ ผลากรกุล (Palakornkun 1972) ศึกษากลวิธีการใช้คำสรรพนามในภาษาไทย โสมพิทยาลงตระกูล (2539) ศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำบุรุษสรรพนามที่ 1 และคำลงท้ายบอกความสุภาพของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง และเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และชชนีย์ วินิจชัยนันท์ (2549) ศึกษาคำศัพท์สแลงของชายที่มีจิตใจเป็นหญิง เป็นต้น

อย่างไรก็ตามในด้านการศึกษาไวยากรณ์ไทย พบว่ายังไม่มีการศึกษาไวยากรณ์ไทยที่พิจารณา ด้านปัจจัยทางสังคมที่เน้นปัจจัยด้านเพศเท่าที่ควร อีกทั้งการศึกษาไวยากรณ์ภาษาไทยโดยทั่วไปมัก มุ่งเน้นการวิเคราะห์ไวยากรณ์ไทยโดยอาศัยฐานข้อมูลจากภาษามาตรฐานเป็นหลัก การศึกษาระบบ ไวยากรณ์ไทยที่อาศัยการศึกษาจากภาษามาตรฐานเพียงภาษาเดียว ในขณะที่สังคมไทยประกอบด้วย ภาษาย่อยต่างๆ อยู่มากมายเช่นนี้ จึงอาจทำให้มองไม่เห็นปรากฏการณ์ทางภาษาไทยที่เกิดขึ้นจริงใน สังคมไทยในปัจจุบัน ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. อมรา ประสิทธิรัฐสินธุ์ (เมธีวิจัยอาวุโสและหัวหน้า โครงการวิจัย) จึงดำริและดำเนินโครงการวิจัย “ไวยากรณ์ไทยฉบับครอบคลุมภาษาย่อย” ขึ้น โดยมี ความมุ่งหมายเพื่อสร้างงานวิจัยที่จะช่วยสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านภาษาและไวยากรณ์ไทย อันจะ สามารถอธิบายระบบไวยากรณ์ในภาษาไทยที่ครอบคลุมภาษาย่อยต่างๆ ในสังคมไทยได้ และ โครงการวิจัยเรื่อง **ไวยากรณ์ไทยตามเพศของผู้พูด** นี้ ก็เป็นส่วนหนึ่ง (รายงานวิจัยเล่มที่ 7) ภายใต้ โครงการวิจัยดังกล่าว

งานวิจัยนี้เป็นการบูรณาการโดยใช้กรอบการวิเคราะห์ของทฤษฎีไวยากรณ์ศัพท์การก (Lexicase grammar) และวิธีการศึกษาเรื่องการแปรของภาษา (language variation) ตามแนวทางของ ภาษาศาสตร์สังคม เป็นหลัก โดยมุ่งแสดงให้เห็นว่าภาษาของผู้พูดต่างเพศ คือ เพศชาย เพศหญิง เพศ ชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายนั้นมีลักษณะเฉพาะทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกัน อย่างไร นอกจากนี้ยังคาดหวังว่าการศึกษาโดยครอบคลุมตัวแปรที่เป็นปัจจัยทางสังคมของผู้พูดมาก ขึ้นเช่นนี้ จะช่วยสร้างองค์ความรู้ด้านไวยากรณ์ไทยที่ลึกซึ้งและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาใน สังคมได้ดีขึ้นด้วย

1.2 วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะไวยากรณ์ภาษาไทยตามเพศของผู้พูด โดย ศึกษาวิเคราะห์ชนิดของคำ การสร้างคำ ประเภททางไวยากรณ์ หน่วยสร้างที่สำคัญและลักษณะ ประโยค รวมทั้งสัมพันธสาร ในภาษาของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศ หญิงที่มีจิตใจเป็นชาย รวมทั้งวิเคราะห์หารูปภาษาที่สามารถบ่งเพศของผู้พูดด้วย

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.3.1 การสำรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับไวยากรณ์ภาษาไทย ศึกษาจากตำราไวยากรณ์ไทยเล่มต่างๆ เช่น *หลักภาษาไทย* ของพระยาอุปกิตศิลปสาร (2535) *ไวยากรณ์ไทย* (2549) ของนวรรณ พันธุเมธา *โครงสร้างภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์* ของวิจินต์ ภาณุพงศ์ (2532) และ *บรรทัดฐานภาษาไทย* (2552) ของสถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ และหนังสือ *A Reference Grammar of Thai* ของโซอิชิ อิ วาซากิ และ ปรียา อิงคาภิรมย์ (Iwasaki and Ingkaphirom 2005) ทฤษฎีไวยากรณ์ที่ใช้เป็นกรอบของการวิเคราะห์ไวยากรณ์ภาษาไทยสำหรับงานวิจัยนี้ คือ ทฤษฎีไวยากรณ์ศัพท์การก (Lexicase grammar) ซึ่งพัฒนาโดยสแตนลี สตารอสตา (Starosta 1988) รวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษาตามตัวแปรเพศของผู้พูด

1.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทางภาษาที่ใช้วิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ เก็บรวบรวมจากภาษาพูดที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน ของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้พูดเพศชาย และเพศหญิง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) ส่วนกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายนั้น ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งเพศของวิทยา นาควัชระ (2543) ในการจัดกลุ่ม โดยจะหมายถึงกลุ่มลักเพศ (Transvestitism) คือกลุ่มที่มีรสนิยมทางเพศชอบเพศเดียวกัน และมีความพึงพอใจที่จะเลียนแบบเพศตรงข้ามด้วยการแต่งตัวเลียนแบบ และมีจิตกริยา บุคลิกภาพภายนอกเหมือนเพศตรงข้าม แต่ไม่ได้แปลงเพศ รวมทั้งกลุ่มแปลงเพศ (Transsexuals) ด้วย โดยผู้เขียนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (snowball sampling) คือเก็บข้อมูลจากผู้ที่ถูกวิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยรู้จักก่อนเป็นกลุ่มแรก แล้วให้แนะนำหรือให้รายชื่อบุคคลอื่น ๆ ต่อไป ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลทุกคนต้องยินดีที่จะให้ข้อมูลและเปิดเผยเพศที่แท้จริงของตน

2) ข้อมูลและการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาษาพูดของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย โดยใช้การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ในกลุ่มสนทนา และเก็บข้อมูลส่วนหนึ่งจากผู้พูดในรายการโทรทัศน์ด้วย การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ 2 วิธีคือ วิธีการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการโดยผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดประเด็น หรือถามคำถามต่าง ๆ ให้ผู้บอกภาษาเป็นผู้เล่า อธิบาย หรือตอบคำถาม โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สนทนา และวิธีการ

สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นหรือหัวข้อให้ผู้บอกภาษาพูดบันทึกใส่เครื่องบันทึกเสียงด้วยตนเองเพียงลำพัง โดยไม่มีผู้วิจัยหรือบุคคลอื่นอยู่ในสถานการณ์นั้นด้วย ส่วนการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์ในกลุ่มสนทนานั้น ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยจะมีฐานะเป็นบุคคลหนึ่งในวงสนทนาของกลุ่มผู้บอกภาษาทั้ง 4 เพศ ดังกล่าว ทั้งนี้ ในการเก็บข้อมูลทุกครั้ง ผู้วิจัยได้บันทึกเสียงผู้บอกภาษาไว้ทั้งหมดเพื่อนำมาถอดเสียงในขั้นตอนต่อไป

3) การถอดแถบบันทึกเสียงและการคัดกรองข้อมูล

ผู้วิจัยนำแถบบันทึกเสียงที่ได้จากการเก็บข้อมูลทั้งหมดมาถอดเสียง โดยจำแนกตามเพศของผู้บอกภาษาทั้ง 4 เพศ จากนั้นนำข้อมูลภาษาพูดที่ถอดเสียงแล้วมาวิเคราะห์ และบันทึกผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ในตารางการวิเคราะห์โดยโปรแกรม Microsoft Office Excel ทั้งนี้ เพื่อสะดวกในการเรียกดูข้อมูล

การถอดแถบบันทึกเสียงลงเป็นตัวบทนั้น จะใช้การถอดคำศัพท์ตามเสียงพูดของผู้พูด เช่น คำว่า นี่ ถ้าผู้พูดออกเสียง งี้ ก็จะเป็นที่ก่า งี้ อนึ่ง ข้อมูลที่เป็นชื่อจริง นามสกุลจริงทั้งของผู้พูด และผู้ที่ถูกกล่าวถึง ผู้วิจัยจะเปลี่ยนเป็นชื่อสมมุติทั้งหมด นอกจากนี้หากมีข้อมูลที่เป็นคำหยาบคายอย่างมากรากฎอยู่ด้วย ผู้วิจัยจะบันทึกโดยใช้เครื่องหมาย x แทนเสียงพยางค์บางตัวเพื่อลดทอนความหยาบคายของภาษาดังกล่าว

1.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้กรอบการวิเคราะห์ของทฤษฎีไวยากรณ์ศัพท์การก (Lexicase grammar) และวิธีการศึกษาเรื่องการแปรของภาษา (language variation) ตามแนวทางของภาษาศาสตร์สังคม (อ่านรายละเอียดในคำนำของหัวหน้าโครงการวิจัย)

1.3.4 การสรุปผลและการอภิปรายผล

ผู้วิจัยสรุปลักษณะไวยากรณ์ภาษาไทยตามเพศของผู้พูด ระบุภาษาที่สามารถบ่งเพศของผู้พูด รวมทั้งอภิปรายผลถึงปรากฏการณ์ทางภาษาที่เกิดขึ้น

1.4 โครงร่างของงานวิจัย

การวิเคราะห์ไวยากรณ์ภาษาย่อยสังคมตามเพศของผู้พูดในงานวิจัยนี้ จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็นบท โดยในแต่ละบทจะเสนอผลการวิจัยสองส่วน กล่าวคือ ส่วนแรกเป็นผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์ของผู้พูดแต่ละเพศ ได้แก่ ชนิดของคำ การสร้างคำ ประเภททางไวยากรณ์ หน่วยสร้างที่สำคัญ โครงสร้างประโยค และลักษณะทางสัมพันธสาร ที่พบในข้อมูลภาษา

ของผู้พูดทั้ง 4 เพศ และส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ลักษณะภาษาตามตัวแปรเพศ โดยแสดงให้เห็นลักษณะเด่นที่ปรากฏในแต่ละเพศ เพื่อเสนอลักษณะภาษาที่สามารถบ่งเพศของผู้พูดในที่สุด

1.5 ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาที่พบในงานวิจัยนี้ ส่วนใหญ่เกิดจากการไม่ให้ความร่วมมือของผู้บอกภาษา และการไม่รู้จักรแหล่งข้อมูลผู้บอกภาษาที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดบางประการ โดยเฉพาะการเก็บข้อมูล โดยการสังเกตการณ์ในกลุ่มสนทนาแบบมีส่วนร่วม ที่ผู้บอกภาษาอาจจะเกร็งและใช้ภาษาที่ไม่เป็นธรรมชาติ ซึ่งผู้วิจัยพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยหาผู้ช่วยวิจัยที่หลากหลายในการเก็บข้อมูล และให้ผู้ช่วยวิจัยที่เป็นเพศเดียวกันหรือกลุ่มเดียวกันกับผู้บอกภาษาเป็นผู้เก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์ในกลุ่มสนทนาแบบมีส่วนร่วมแทน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นภาษาในชีวิตประจำวันของผู้บอกภาษาแต่ละกลุ่มมากที่สุด

นอกจากนี้การเก็บข้อมูลที่เป็นการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาในบางครั้งอาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการเลือกใช้ภาษาตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง หรือสถานการณ์การสื่อสารที่แตกต่างกันไปบ้าง อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลการใช้ภาษาดังกล่าวเป็นไปตามสถานการณ์การใช้ภาษาที่ผู้บอกภาษาต้องพบในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ข้อมูลภาษาที่ได้จึงน่าจะเป็นตัวแทนของภาษาของผู้พูดแต่ละเพศได้

1.6 ประโยชน์ของงานวิจัย

1.6.1 เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ไวยากรณ์ภาษาไทย ที่เน้นภาษาย่อยสังคมที่แปรไปตามเพศของผู้พูด

1.6.2 เป็นการส่งผลให้สังคมตระหนักถึงความหลากหลายของภาษาในสังคมไทย และสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลที่หลากหลายทางเพศในสังคม

1.6.3 เป็นการจุดประกายให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับไวยากรณ์ไทยที่เน้นภาษาย่อยอื่นๆ ได้ต่อไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวกับ “เพศของผู้พูด” ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลทำให้ตัวแปรภาษาเปลี่ยนแปลงและแตกต่างกันไประหว่างผู้พูดที่มีเพศแตกต่างกันนั้นเป็นประเด็นที่มักจะนำมาศึกษากันมาโดยตลอดจนทำให้เห็นถึงความแตกต่างของภาษาระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายได้ว่าเป็นลักษณะสากลมีอยู่ในทุกภาษาจนเกิดเป็นลักษณะภาษาที่เรียกว่า “ภาษาแบบผู้หญิง” และ “ภาษาแบบผู้ชาย”

ความแตกต่างของภาษาที่เป็นผลมาจากตัวแปรเพศของผู้พูดนั้นเป็นสิ่งที่พบได้ในงานวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคม และวัจนปฏิบัติศาสตร์ ซึ่งผลการศึกษาในด้านต่าง ๆ นั้นทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างเพศได้ตั้งแต่ระดับการออกเสียง การเลือกใช้คำ กลวิธีแสดงเจตนา และการเชื่อมโยงความ เป็นต้น นอกจากนี้ความแตกต่างทางเพศของผู้พูดนั้นยังเกี่ยวข้องกับจิตวิทยาและการรับรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วย งานวิจัยที่ปัจจัยทางด้านเพศของผู้พูดสามารถจะบ่งบอกถึงลักษณะและความแตกต่างระหว่างภาษาของผู้พูดเพศชายและผู้พูดเพศหญิงได้อย่างชัดเจนนั้นพบว่ามีผลทั้งทางด้านภาษาและด้านจิตวิทยา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรเพศของผู้พูดที่มีผลทางด้านภาษา

ตัวแปรเพศของผู้พูดที่มีผลทางด้านภาษา ผู้ศึกษาไว้ในหลากหลายแง่มุมไม่ว่าจะเป็นทางด้านเสียง การใช้คำ ภาวะหลายภาษา และกลวิธีการเลือกใช้ภาษาต่าง ๆ ในบริบทสถานการณ์ต่าง ๆ นั้นแสดงให้เห็นว่า มีทั้งที่เป็นความแตกต่างที่มาจากลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างกันระหว่างเพศและปัจจัยที่มาจากบริบททางสังคม ดังรายละเอียดในงานวิจัยต่าง ๆ ตามลำดับต่อไปนี้

เพศของผู้พูดที่มีผลต่อการแปรของเสียงต่าง ๆ ในภาษาไทย

การแปรของเสียงต่าง ๆ ในภาษาไทยที่เป็นผลมาจากเพศของผู้พูดที่แตกต่างกันนั้นพบว่ามีส่วนที่เกี่ยวกับการแปรของเสียงวรรณยุกต์ การแปรของเสียงพยัญชนะ และการแปรของเสียงควบกล้ำ ดังที่ อาริวรรณ เลิศชนะ (2548) ศึกษา “การแปรของเสียงวรรณยุกต์โทตามเพศของผู้พูดในภาษาไทยกรุงเทพฯ และทัศนคติของผู้ฟัง” จากการเปรียบเทียบสัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์โทของคนรุ่นใหม่ช่วงอายุตั้งแต่ 15 – 20 ปี ใน 3 กลุ่มเพศ ได้แก่เพศชาย เพศหญิง และเพศที่สามหรือกลุ่มชายที่มีจิตใจเป็นหญิงพบว่า เพศมีผลต่อการแปรของเสียงวรรณยุกต์โท กล่าวคือ สัทลักษณะ

เสียงวรรณยุกต์โทของเพศชายคือ กลาง-ตก [32] สัทลักษณะเสียงวรรณยุกต์โทของเพศหญิงคือ กลาง-ระดับ-ตกท้าย [332'] และสัทลักษณะเสียงวรรณยุกต์โทของเพศที่สามคือ กลาง-ระดับ-ตก [3'3'3] ส่วนรูปแปรของเสียงวรรณยุกต์โตนั้นพบว่ามียู่ 7 รูปแปรหลัก ได้แก่ รูปแปรตก รูปแปรตก-ขึ้น รูปแปรขึ้นกลาง รูปแปรขึ้นเลื่อนตก รูปแปรระดับ รูปแปรขึ้น และรูปแปรอื่น ๆ โดยรูปแปรตกเป็นรูปแปรที่มีความถี่สูงสุดในทุกกลุ่มเพศและพบมากในกลุ่มเพศชาย เพศที่สาม และเพศหญิงตามลำดับ

ปาสีรัฐ ทรัพย์ปรุง (2537) ศึกษา “การแปรของเสียง **ห** (ขึ้นจมูก) ในภาษาไทยถิ่นสงขลา” ผลการศึกษาพบว่าเสียง (**ห**) มีรูปแปร 3 รูปคือ [**ห**] [**h**] และ [**η**] เมื่อวิเคราะห์โดยไม่ควบคุมตัวแปรทางสังคมซึ่งได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา แวดวงภาษา และทัศนคติต่อภาษาถิ่นนั้นพบว่ารูปแปรที่ใช้มากที่สุดคือ [**η**] รองลงมาคือ [**h**] และ [**ห**] ซึ่งเป็นเสียงที่ใช้มาแต่เดิม เมื่อมีการควบคุมตัวแปรต่าง ๆ พบว่าการแปรของเสียง (**ห**) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอายุมากที่สุด คือผู้บอกภาษายิ่งอายุก็จะยิ่งใช้ [**η**] มากขึ้น รองลงมาคือตัวแปรการศึกษาพบว่าผู้บอกภาษาที่มีการศึกษาสูงจะใช้รูปแปรที่มีศักดิ์ศรี [**η**] มากขึ้น และรูปแปร [**η**] จะลดลงในกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีการศึกษาน้อย ส่วนผู้บอกภาษาที่มีทัศนคติทางลบต่อภาษาถิ่นจะใช้รูปแปร [**η**] มากกว่าผู้บอกภาษาที่มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่น ลำดับต่อมาคือผู้บอกภาษาที่อยู่ในแวดวงภาษามาตรฐานใช้รูปแปรจากภาษามาตรฐาน [**η**] มากกว่าผู้บอกภาษาที่อยู่ในกลุ่มแวดวงภาษาถิ่น และตัวแปรเพศมีความสัมพันธ์กับการออกเสียง (**ห**) น้อยที่สุด พบว่าเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะใช้ รูปแปรที่มีศักดิ์ศรี [**η**] มากกว่าเพศชายและเห็นได้ในกลุ่มเพศหญิงอายุ 31 – 40 ปี

พนิดา ชนกันต์ (2545) ศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของ ร, ล ในการพูดและการเขียนสะกดคำ” ผลการศึกษาพบว่า เพศของผู้ใช้ภาษามีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้รูปแปรของของ ร และ ล กล่าวคือ เพศหญิงจะใช้รูปแปรที่ถูกมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันจะเลือกใช้รูปแปรของ ร และ ล ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในวัจนลีลาการเขียน และวัจนลีลาการพูดแบบเป็นทางการ แต่ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในวัจนลีลาการพูดแบบไม่เป็นทางการ และในทุกวัจนลีลานั้นกลุ่มตัวอย่าง เพศหญิงจะเลือกใช้รูปแปรที่ถูกต้องมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย แสดงให้เห็นว่าเพศหญิงมีความระมัดระวังในการเขียนและการพูดแบบเป็นทางการมากกว่าเพศชาย

อภิษฐา แก้วอุทัย (2551) “การศึกษาการแปรของเสียง (mr) และ (ml) ในภาษาไทยถิ่นสงขลา” จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของเสียงดังกล่าวกับปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ เพศ และถิ่นที่อยู่อาศัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของเสียงดังกล่าวกับปัจจัยทางสังคมทั้ง 3 ปัจจัยโดยไม่ควบคุมตัวแปร พบว่าปัจจัยอายุและถิ่นที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียง

(mr) และ (ml) ในภาษาไทยถิ่นสงขลา แม้ว่าปัจจัยเพศจะไม่มีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียง (mr) ในภาษาไทยถิ่นสงขลา แต่ปัจจัยเพศก็มีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียง (ml) ในภาษาไทยถิ่นสงขลาเมื่อควบคุมตัวแปรอื่น แสดงให้เห็นว่าการวิจัยในบางเรื่องปัจจัยเพศ อาจมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการเลือกใช้ภาษา

ตัวแปรเพศของผู้พูดที่มีผลต่อการเลือกใช้ภาษาในชุมชนที่มีภาวะหลายภาษา

การศึกษาลักษณะภาวะหลายภาษาในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งผลการศึกษาที่พบออกมาตรงกันคือ ตัวแปรเพศเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถจะบ่งบอกลักษณะเด่นที่แตกต่างกันระหว่างผู้บอกภาษาเพศชาย และผู้บอกภาษาเพศหญิงได้ เช่น ประพันธ์ จันทวิเทศ (2532) ศึกษา “ภาวะหลายภาษาในบ้านหนองอารีและบ้านลาวเดิม อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ” ในพื้นที่ดังกล่าวมีภาษาที่ใช้อยู่ทั้งหมด 9 ภาษา แต่ภาษาที่นิยมใช้เป็นหลักมีอยู่ 4 ภาษา ได้แก่ ภาษาเขมร ภาษาส่วย ภาษาลาว และภาษาไทย พบว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงนิยมใช้ภาษาเขมรและภาษาส่วนมากกว่าผู้บอกภาษาเพศชาย ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศชายสามารถใช้ภาษาไทยได้มากกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง หรือที่ สุชาดา วัฒนะ (2549) ศึกษา “ภาวะหลายภาษาในบ้านสวนใหญ่ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์” ในพื้นที่ดังกล่าวมีภาษาที่ใช้อยู่ในชุมชนจำนวน 6 ภาษา แต่ภาษาที่นิยมใช้เป็นหลักมีอยู่ 4 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นโคราช ภาษาเขมร และภาษาไทยถิ่นอีสาน พบว่าผู้บอกภาษาเพศชายสามารถพูดและฟังได้หลายภาษามากกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง ยกเว้น กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโคราช ซึ่งพบว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงสามารถพูด และฟังเข้าใจได้หลายภาษามากกว่า ผู้บอกภาษาเพศชาย

ตัวแปรเพศของผู้พูดที่มีผลต่อการใช้คำสรรพนามและคำลงท้าย

การใช้คำสรรพนามและคำลงท้ายเป็นลักษณะการใช้ภาษาอีกลักษณะหนึ่งที่แปรไปตาม ตัวแปรเพศของผู้พูดที่แตกต่างกัน ดังที่ โสมพิทยา คงตระกูล (2539) “การจำแนกความต่างตามเพศในการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 และคำลงท้ายบอกความสุภาพ ของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” จากตัวแปรเพศที่แตกต่างกันระหว่างเพศชาย เพศหญิง และเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง นั้น พบว่าผู้ใช้ภาษาที่มีตัวแปรเพศแตกต่างกันนั้นมีการใช้คำลงท้ายต่างกัน กล่าวคือ เพศชายใช้ “ผม-ครับ” เพศหญิงใช้ “หนู-ค่ะ” ส่วนเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีการเลือกใช้คำ สรรพนามและคำลงท้ายที่บ่งบอกถึงความเพศชายตามสรีระร่างกายและตามค่านิยมของสังคม คือ “ผม-ครับ” แต่ขณะเดียวกันก็มีการใช้คำสรรพนามและคำลงท้ายที่ไม่บอกเพศซึ่งเป็นคำกลาง ๆ คือ คำสรรพนามใช้ “ถูก / ชื่อ” คำลงท้ายใช้ “อะ / ไม่ใช่ว่า” เพื่อปิดบังพฤติกรรมของตนเองและบางครั้งก็ใช้คำลงท้าย

“ค่ะ” เพื่อแสดงออกถึงลักษณะของเพศหญิงแฝงอยู่ด้วย ส่วนปัจจัยเรื่อง “เพศของผู้ฟัง” ไม่มีผลต่อการเลือกใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และคำลงท้ายบอกความสุภาพ กล่าวคือ ทั้งเพศชายและเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงต่างก็ใช้คำที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้ชาย ส่วนเพศหญิงก็ใช้คำที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้หญิง แสดงให้เห็นว่าเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีการเลือกใช้คำสรรพนามและคำลงท้ายที่ผสมผสานกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง ด้วยการใช้ภาษาที่บ่งบอกถึงความเป็นชายตามสภาพร่างกายเพื่อให้สังคมยอมรับ ส่วนภาษาที่บ่งบอกถึงความเป็นหญิงนั้นใช้เพื่อตอบสนองตามต้องการทางด้านจิตใจและใช้กับคนที่สนิทสนมเท่านั้น ดังนั้น ความแตกต่างทางเพศของผู้ใช้ภาษาจึงมีผลต่อและสามารถสังเกตจากการเลือกใช้ภาษาที่แตกต่างกันได้

ดิ้ง เจียเฟิน (2548) ศึกษา “การเปรียบเทียบการใช้คำเรียกขานในภาษาไทยกับภาษาจีน” พบว่า การใช้คำเรียกขานทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนมีการแปรรูปแบบไปตามปัจจัยทางสังคมไม่ว่าเป็นสถานภาพ อายุ ความใกล้ชิดระหว่างผู้สื่อสาร และเพศซึ่งสะท้อนให้เห็นลักษณะทางสังคมบางประการที่มีอยู่ในสังคมได้ เช่น ระบบอาวุโส ความเป็นมิตร การให้ความสำคัญกับสถานภาพและฐานะทางสังคม ความไม่เสมอภาคระหว่างเพศชายและเพศหญิง การแสดงความรู้สึกของผู้เรียกขาน และการคำนึงถึงปัจจัยเพศที่มีอยู่ในทั้งสองสังคม

ตัวแปรเพศของผู้พูดที่มีผลต่อการสร้างคำเฉพาะกลุ่ม

การสร้างคำเฉพาะกลุ่มที่มีการศึกษาส่วนใหญ่นั้นเป็นการศึกษาลักษณะคำสแลงของกลุ่มเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงซึ่งมักจะเป็นกลุ่มที่มีการสร้างคำใหม่ ๆ ที่มีลักษณะแตกต่างสื่อความหมายต่างไปจากคำสแลงหรือคำเฉพาะของผู้พูดที่เป็นเพศชายและเพศหญิงที่ใช้กันโดยทั่วไป อีกทั้งยังสามารถสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและพฤติกรรมบางอย่างของผู้พูดในกลุ่มนี้ได้ด้วย เช่น ก่อชาติ ชำนาญช่าง (2546) ศึกษา “ลักษณะคำสแลงของสาวประเภทสองในกรุงเทพมหานคร” พบว่าการสร้างคำสแลงของสาวประเภทสองใช้วิธีการสร้างคำใหม่มากที่สุดซึ่งกลวิธีในการสร้าง คำใหม่ ได้แก่ การผสมและประสมคำระหว่างคำที่มีอยู่แล้วในภาษากับการย่อคำ การแปรเสียง และการตัดพยางค์ นอกจากนี้ การใช้คำสแลงของสาวประเภทสองยังสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมเรื่องเพศได้ชัดเจนที่สุดรองลงมาคือพฤติกรรมเรื่องอุปนิสัย บุคลิกภาพ และความสวยความงาม และพฤติกรรมที่พบน้อยที่สุดคือด้านการทำงาน ยาเสพติด โรคภัย และความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม หรือที่ ชัยนีย์ วิณิชยพันธ์ (2549) ศึกษา “การวิเคราะห์คำศัพท์สแลงของชายที่มีจิตใจเป็นหญิง” พบว่า คำสแลงแท้และคำสแลงไม่แท้ที่สร้างใหม่ เช่น การเปลี่ยนแปลงเสียงหรืออักขรวิธี การพวนคำ และการเปลี่ยนความหมายของคำเดิมให้มีความหมายใหม่นั้นคำสแลงต่าง ๆ มีทั้งภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่น และ คำยืมภาษาต่างประเทศ โดยมีความหมายเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศมากที่สุด ส่วนสภาพสังคมของ

ชายที่มีจิตใจเป็นหญิงซึ่งสะท้อนผ่านการใช้คำศัพท์สแลงต่าง ๆ เหล่านั้นแสดงให้เห็นว่าสังคมของกลุ่มชายที่มีจิตใจเป็นหญิงนั้นเป็นสังคมที่มีเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวกับวิถีชีวิต เป็นสังคมที่ชอบการวิพากษ์วิจารณ์ เป็นสังคมที่การว่ากล่าวประชดประชันกันเป็นเรื่องปกติ เป็นสังคมที่ใช้เงินแลกกับความสัมพันธ์ทางเพศ และเป็นสังคมที่การทำศัลยกรรมเข้ามามีบทบาทในชีวิต

ตัวแปรเพศของผู้พูดมีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาในบริบทสถานการณ์ต่าง ๆ

การเลือกใช้กลวิธีทางภาษาในบริบทสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการศึกษาทางด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ซึ่งจำเป็นต้องตีความว่าผู้ใช้ภาษาต้องการสื่อความหมายอย่างไรในบริบทและบริบทมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาอย่างไร ความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนกำหนดให้ผู้ให้ภาษาต่างเพศมีการเลือกใช้กลวิธีในการสื่อความหมายในบริบทสถานการณ์เดียวกันแตกต่างกัน ดังที่ ชื่นจิตต์ อธิวรกุล (2553) ศึกษา “กลไกเชื่อมโยงความและวิธีการรักษาความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาของแต่ละเพศ” พบว่าโดยรวมกล่าวได้ว่าเพศหญิงและเพศชายไม่ได้มีความต่างในเรื่องใช้กลไกเชื่อมโยงความเพราะไม่ว่าจะเพศใดต่างเลือกใช้กลไกเชื่อมโยงความทั้ง 5 กลไก เหมือนกัน คือ กลไกการอ้างถึง กลไกการแทนที่ กลไกการละ กลไกการใช้คำเชื่อม และกลไกการเชื่อมโยงคำ แต่อย่างไรก็ตาม เพศชายเป็นเพศที่มีการเลือกใช้กลไกที่ทำให้ผู้ร่วมสนทนาติดตามเรื่องได้ง่าย มีลำดับเหตุการณ์ที่ชัดเจน ส่วนเพศหญิงมีการใช้กลไกการใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความต่อเนื่อง เช่น คำว่า “ก็คือ” และ “คือ” มากกว่าเพศชาย นอกจากนั้นยังพบข้อสังเกตในการใช้กลไกการซ้ำที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายกับเพศหญิง คือ เพศหญิงเป็นเพศที่มักจะพูดขยายความเรื่องที่สนทนา โดยการขยายความนั้นมักจะเป็นการพูดวนจึงทำให้เกิดการซ้ำ ตรงข้ามกับเพศชายที่มีนิสัยพูดเรื่องหนึ่งๆ แล้วจบไปทำให้เวลาพูดซ้ำจึงไม่ใช่เป็นการพูดซ้ำที่วกวนเหมือนเพศหญิง แต่เป็นการซ้ำที่เพศชายพูดซ้ำเพื่อโต้ตอบกันไปมาเท่านั้น ส่วนการเลือกใช้วิธีการรักษาความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาพบว่า เพศมีผลต่อการรักษาความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาอย่างชัดเจน กล่าวคือความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาในกลุ่มเพศเดียวกันและกลุ่มต่างเพศกันพบว่า ไม่ว่าเพศหญิงจะสนทนากับผู้สนทนาที่มีเพศใด เพศหญิงก็รักษาความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาเสมอ ในขณะที่เพศชายมีแนวโน้มที่จะไม่รักษาความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาด้วยการใช้วิธีการเปลี่ยนเรื่องที่สนทนา กล่าวคือ เพศชายไม่ว่าจะสนทนากับเพศเดียวกันหรือต่างเพศ เพศชายก็นิยมเปลี่ยนเรื่องที่สนทนา ซึ่งผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริพร ปัญญาเมธิกุล และเสรี (Siriporn Panyametheekul; & Herring, 2007: 239) ที่กล่าวไว้ว่าเพศชายเป็นเพศที่ครอบครองการสนทนานั้นคือเป็นผู้นำประเด็นในการสนทนาเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะพูดให้การสนับสนุน

เรื่องที่อีกฝ่ายสนทนามากกว่าที่ตนเองพูด สรุปได้ว่าเพศไม่มีผลต่อการเลือกใช้กลไกเชื่อมโยงความ แต่เพศมีผลต่อการเลือกวิธีการรักษาความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนา

นัทธฤทัย สีหะเกรียงไกร (2549) ศึกษา “กลวิธีการปฏิเสธเพื่อปกปิดความจริงในภาษาไทย ของวัยรุ่น” ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีการปฏิเสธเพื่อปกปิดความจริงในภาษาไทยของวัยรุ่นมีจำนวน 12 กลวิธี ได้แก่ การให้เหตุผล การปฏิเสธ การกล่าวโทษสิ่งอื่น การตั้งคำถาม การคาดคะเน การทำหน้าและผรุสวาท การขอโทษ การแนะนำ การอ้างพยานบุคคล การผัดผ่อน การปลอบใจ และการขอร้อง ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการปฏิเสธเพื่อปกปิดความจริงในภาษาไทยของวัยรุ่น กับตัวแปรเพศพบว่า ตัวแปรเพศมีผลต่อกลวิธีการปฏิเสธเพื่อปกปิดความจริงในภาษาไทยของวัยรุ่น โดยเพศหญิงจะใช้กลวิธีในการปกปิดความจริงมากกว่าเพศชายทั้งด้านกลวิธีและรูปแบบที่หลากหลายกว่า อาจจะเป็นเพราะว่าโดยธรรมชาติแล้วเพศหญิงจะเป็นเพศที่ชอบพูดมากกว่าเพศชาย รวมทั้งยังมีการรักษาหน้าหรือภาพลักษณ์ของตนเองมากกว่าเพศชายจึงทำให้เพศหญิงมีการตกแต่ง คำพูดมากกว่าเพศชาย อีกทั้งผลการวิจัยดังกล่าวนี้ยังสอดคล้องกับรายงานการสำรวจเกี่ยวกับ พฤติกรรมการโกหกของคนอเมริกันซึ่งสุทัศน์ ยกส้าน ได้นำเสนอว่า ในสังคมอเมริกันนั้นเพศหญิง เป็นเพศที่พูดโกหกได้เก่งกว่าเพศชาย

อย่างไรก็ตาม ใ้ว่าปัจจัยความแตกต่างด้านเพศของผู้พูดจะเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อ ตัวแปรภาษาในประเด็นต่างๆ เสมอ เพราะว่ามีงานวิจัยบางส่วนซึ่งอาจจะถือว่าเป็นส่วนน้อยที่พบว่า เพศของผู้พูดไม่มีผลต่อความเปลี่ยนแปลงของภาษา เช่น เพ็ญพร ต้ววัฒนานันท์ (2525) ศึกษา เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะต้นกักสิติล โดยศึกษาการออกเสียงพยัญชนะต้นกักสิติล /p t c k/ ที่ใช้พูดกันในกลุ่มชนเมืองและชุมชนชนบทใน จ.เชียงใหม่ พบว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคม คือ อายุ ถิ่นที่อยู่อาศัย และอิทธิพลภายนอก ส่วนตัวแปร เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางภาษาเนื่องจากพบว่า ไม่มีรูปแบบที่แน่นอนทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่าเพศใดเพศหนึ่งที่จะเปลี่ยนแปลงมากกว่าอีกเพศหนึ่ง จึงกล่าวได้ว่าเพศไม่ได้เป็นตัวแปรสำคัญต่อการออกเสียง

นอกจากตัวแปรเพศของผู้พูดจะมีผลต่อการใช้ภาษาในลักษณะต่างๆ ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น แล้วนั้น ตัวแปรเพศของผู้พูดยังมีผลทางด้านจิตวิทยาด้วย ดังรายละเอียดในหัวข้อลำดับต่อไป

2.2 ตัวแปรเพศของผู้พูดมีผลทางด้านการรับรู้และจิตวิทยา

ความแตกต่างด้านเพศของผู้พูดอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นพื้นฐานทางกายภาพสำคัญที่มีผลต่อการรับรู้ ความคิด พฤติกรรมของมนุษย์ เช่น กระบวนการรับข้อมูลของมนุษย์ อารมณ์ บุคลิกภาพ

และรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมไปถึงการประยุกต์ใช้ความรู้กับกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น การเล่นเกม และการศึกษา เป็นต้น พฤติกรรมดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาซึ่งเป็นความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง ตัวอย่างงานวิจัยที่สะท้อนให้เห็นว่าความแตกต่างด้านเพศนั้นเป็นผลมาจากการรับรู้และระบบการทำงานของสมองที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง เช่น “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหัวเรื่องที่คุ้นเคย เพศ คำศัพท์ และความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย” นัจฉิชา จันทรศรี (2551) พบว่า แม้ว่านักศึกษาหญิงจะทำคะแนนได้สูงกว่านักศึกษาชายในหัวเรื่องเกี่ยวกับนักศึกษาหญิง และยังพบว่านักศึกษาหญิงทำคะแนนได้สูงกว่านักศึกษาชายในหัวเรื่องเกี่ยวกับนักศึกษาชาย แต่คะแนนทั้งสองส่วนที่ได้นั้นไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าความแตกต่างของเพศไม่มีผลต่อการเข้าใจในการอ่าน หัวเรื่องต่าง ๆ แต่น่าจะเกี่ยวกับการทำงานของสมองมากกว่า เพราะว่าโดยทั่วไปแล้วสมองฝีกซ้ายจะใช้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ทางภาษาอาจจะเป็นไปได้ว่าผู้หญิงสามารถใช้สมองซีกซ้ายการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ชาย จึงทำให้ผู้หญิงมีความสามารถทางด้านภาษาดีกว่าผู้ชาย หรือที่วรรณวิสาข์ นฤนาท (2549) ศึกษา “ทัศนคติของวัยรุ่นไทยที่มีต่ออวัจนภาษาซึ่งแสดงจุดดึงดูดทางเพศในภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเปิดกว้างและมองเชิงบวกต่อการใช้กลยุทธ์ดึงดูดทางเพศ การใช้กลยุทธ์ดังกล่าวนี้ไม่มีผลในการตัดสินใจซื้อสินค้าของวัยรุ่น แต่กลับมีผลต่อพฤติกรรมเลียนแบบทางด้านอื่นแทน เช่น กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นวัยรุ่นชายต้องการให้แฟนของตนเองมีรูปร่างและแต่งกายเหมือนกับนักแสดงแบบโฆษณา ส่วนกลุ่มวัยรุ่นหญิงก็ต้องการที่จะมีรูปร่างและแต่งกายเหมือนนักแสดงแบบโฆษณา

จากที่กล่าวมาข้างต้นโดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า ตัวแปรเพศของผู้พูดเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญในการที่จะกำหนดให้ผู้พูดแต่ละเพศ ใช้ภาษาในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเรื่องของการออกเสียงและการใช้คำ ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับไวยากรณ์ของผู้พูดต่างเพศนั้นยังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้ งานวิจัยนี้จึงจะเพิ่มเติมคำตอบดังกล่าวให้กระจ่างขึ้น โดยจะได้แสดงผลการศึกษาในบทต่อไป

บทที่ 3

ชนิดของคำตามเพศของผู้พูด

3.1 คำนำ

ในบทนี้ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ชนิดของคำ หรือ หมวดคำ (word class) เพื่อแสดงให้เห็นว่าชนิดของคำในภาษาไทยย่อยตามเพศของผู้พูดมีอะไรบ้าง และผู้พูดแต่ละเพศมีชนิดของคำเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในจำแนกชนิดของคำตามเกณฑ์ของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2552, 2554) ซึ่งใช้ทฤษฎีไวยากรณ์พึ่งพาศัพทการก (Lexicase Dependency Grammar) ในการศึกษาไวยากรณ์ภาษาไทยมาตรฐาน โดยมีหลักการ ดังนี้

1) ไม่มีการแบ่งแยกระหว่างโครงสร้างเล็กและโครงสร้างผิว กล่าวคือ ในการวิเคราะห์จะยึดโครงสร้างที่เห็นในภาษาที่ใช้จริง ไม่มีการสร้างกฎเพื่ออธิบายว่ารูปภาษาที่เห็นได้มาจากโครงสร้างเล็กที่มองไม่เห็น

2) ไม่ใช้ความหมายเป็นเกณฑ์ในการจำแนกชนิดของคำ เพราะความหมายเป็นสิ่งที่ไม่สม่ำเสมอ มีความลักลั่นระหว่างผู้พูดหลายคน

3) ใช้เกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ในการจำแนกชนิดของคำ กล่าวคือใช้เกณฑ์การปรากฏร่วม (co-occurrence) และการกระจายของคำ (distribution) เช่น คำชนิดนี้ต้องปรากฏกับคำชนิดนั้น และไม่ปรากฏกับคำชนิดอื่น เป็นต้น

4) ในการพิจารณาการปรากฏร่วมของคำจะพิจารณาส่วนหลัก (head) ที่เป็นหน่วยประชิด (immediate constituent) กัน

จากเกณฑ์ดังกล่าว อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) จำแนกชนิดของคำในภาษาไทยมาตรฐานออกเป็น 8 ชนิด¹ ได้แก่ คำกริยา (Verb) คำนาม (Noun) คำคุณศัพท์ (Adjective) คำวิเศษณ์ (Adverb) คำบุพบท (Preposition) คำปริมาณ (Quantifier) คำสันธาน (Conjunction) และคำอนุภาค (Particle) ดังจะแสดงรายละเอียดของการจำแนกคำแต่ละชนิดไว้ในหัวข้อต่อไป เพื่อให้เข้าใจเกณฑ์และวิธีการจำแนกชนิดของคำที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ชนิดของคำในภาษาไทยของผู้พูดตามเพศให้ชัดเจนขึ้น

¹ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในรายงานเล่มที่ 1 ไวยากรณ์ภาษาไทยมาตรฐาน บทที่ 4

3.2 ชนิดของคำในภาษาไทย

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะแสดงการจำแนกชนิดของคำตามเกณฑ์ที่อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) ใช้จำแนกชนิดของคำในภาษาไทยมาตรฐาน โดยใช้ข้อมูลภาษาย่อยตามเพศของผู้พูดเป็นฐานในการวิเคราะห์ชนิดของคำทั้ง 8 ชนิดดังกล่าว เพื่อให้เข้าใจเกณฑ์และวิธีการวิเคราะห์ ดังนี้

1) คำกริยา (Verb ใช้ตัวย่อ V)

ตามแนวคิดของทฤษฎีไวยากรณ์พึ่งพาศัพท์การก คำกริยาเป็นคำที่เป็นส่วนพึงพิงให้แก่หน่วยอื่นๆ ในประโยค คำกริยาจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของประโยค กล่าวคือ ประโยคต้องประกอบด้วย คำกริยาเสมอ แต่จะมีคำอื่นด้วยหรือไม่ก็ได้

เกณฑ์ในการจำแนกคำกริยาก็คือ การใช้การปรากฏร่วมกับ คำว่า “ไม่” หากคำใดสามารถปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ได้ คำนั้นก็จัดเป็นคำกริยา แต่หากปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ไม่ได้ ก็ไม่จัดว่าเป็นคำกริยา เช่น คำว่า *กิน นอน ดี สูง* เป็นคำกริยา เพราะปรากฏหลังคำว่า “ไม่” เป็น *ไม่กิน ไม่นอน ไม่ดี ไม่สูง* ได้ แต่คำว่า *พ่อ นี้ หรือ เอ๊ะ* ไม่สามารถปรากฏเป็น **ไม่พ่อ *ไม่นี้ *ไม่หรือ *ไม่เอ๊ะ*² ได้ จึงไม่ใช่คำกริยา

เราสามารถเขียนลักษณะแสดงการปรากฏของคำกริยา ได้ดังนี้

คำกริยา: +[ไม่ __]

เครื่องหมาย + ที่ปรากฏในลักษณะนี้ หมายถึง สามารถปรากฏตามลักษณะที่ระบุได้ เครื่องหมาย [__] ใช้ระบุลักษณะของการปรากฏของคำ ส่วนเครื่องหมาย __ ใช้ระบุตำแหน่งว่าชนิดของคำนั้นอยู่ตำแหน่งหน้าหรือหลังคำที่ระบุ ในที่นี้หมายความว่า คำกริยาอยู่ในตำแหน่งหลังคำว่า “ไม่” เสมอ

2) คำนาม (Noun ใช้ตัวย่อ N)

คำนามเป็นคำที่เมื่อปรากฏในประโยคอาจทำหน้าที่เป็น ประธาน กรรม หรือส่วนขยายของคำกริยา รวมทั้งอาจทำหน้าที่เป็น กรรมของบุพบทได้

² เครื่องหมาย * ใช้เขียนหน้าข้อความ เพื่อแสดงว่าข้อความนั้นผิดไวยากรณ์

เกณฑ์ในการจำแนกคำนาม มีดังนี้

- 2.1) ปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ไม่ได้ เช่น *ไม่พ่อ *ไม่บ้าน *ไม่ความดี
- 2.2) ปรากฏหน้าคำกริยาได้ โดยทำหน้าที่เป็นประธานของคำกริยา เช่น พ่อทำงานที่
สถานีอนามัย ความดีเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ
- 2.3) ปรากฏหลังคำกริยาได้ โดยทำหน้าที่เป็นกรรม หรือเป็นส่วนขยายของคำกริยา
เช่น เราสร้างบ้านด้วยกัน น้องเหมือนแม่
- 2.4) ปรากฏหลังคำบุพบท (Preposition ใช้ตัวย่อ P) ได้ โดยทำหน้าที่เป็นส่วนจำเป็น
ที่ขาดไม่ได้ในหน่วยสร้างบุพบทวลี ซึ่งเป็นหน่วยสร้างไร้ศูนย์กลาง (exocentric construction) เช่น เรื่องนี้
เหมาะสำหรับคุณ มันเกี่ยวกับหนังสือที่อ่านด้วย
- 2.5) ปรากฏหน้าคำว่า “นี้/นั้น” ซึ่งเป็นคำคุณศัพท์ (Adjective ใช้ตัวย่อ AJ) ได้ เช่น
เงินนั้นเราใช้ตอนแก่ หมอเขาบอกไม่หายนะโรคนี้
เราสามารถเขียนลักษณะแสดงการปรากฏของคำนาม ได้ดังนี้

คำนาม: -[ไม่ __] , {[__ V], +[V __], +[P __] , +[__ AJ] }

เครื่องหมาย { } หมายถึง สิ่งที่อยู่ในเครื่องหมายให้เลือกได้ ในที่นี้หมายความว่า คำนาม
ต้องไม่สามารถปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ได้ แต่สามารถปรากฏหน้ากริยา หลังกริยา หลังบุพบท หรือ
หน้าคำคุณศัพท์ “นี้/นั้น” ได้

3) คำคุณศัพท์ (Adjective ใช้ตัวย่อ AJ)

คำคุณศัพท์เป็นคำที่ไม่สามารถปรากฏตามลำพังได้ กล่าวคือ คำคุณศัพท์ต้องปรากฏร่วมกับ
คำนามเสมอ โดยคำคุณศัพท์จะทำหน้าที่เป็นส่วนขยายของคำนามนั้น

เกณฑ์ในการจำแนกคำคุณศัพท์ มีดังนี้

- 3.1) ปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ไม่ได้ เช่น *ไม่นี้ *ไม่สวยๆ *ไม่อื่น *ไม่ใด
- 3.2) ปรากฏหลังคำนามได้ เช่น บังเอิญวันนี้ไปค้นถัง คนสวยๆไปไหน
กันหมด

เราสามารถเขียนลักษณะแสดงการปรากฏของคำคุณศัพท์ ได้ดังนี้

คำคุณศัพท์: -[ไม่ __] , +[N __]

ในที่นี้หมายความว่า คำคุณศัพท์ต้องไม่สามารถปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ได้ แต่สามารถปรากฏหลังคำนาม ได้

4) คำวิเศษณ์ (Adverb ใช้ตัวย่อ AV)

คำวิเศษณ์เป็นคำที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายของคำกริยา โดยอาจปรากฏติดกับคำกริยา หรืออาจไปปรากฏอยู่ต้นประโยคหรือท้ายประโยคก็ได้

เกณฑ์ในการจำแนกคำวิเศษณ์ มีดังนี้

4.1) ปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ไม่ได้ เช่น *ไม่คง *ไม่คือ *ไม่จริงๆ

4.2) ปรากฏหน้าหรือหลังคำกริยาได้ โดยคำวิเศษณ์ที่ปรากฏหน้าคำกริยา เช่น มันจะมีอะไรที่หักมุม เราไม่ชอบเลยจริงๆ เมื่อเราคิดว่าไม่มีใคร คำวิเศษณ์ที่ปรากฏหลังคำกริยา เช่น ครูไปแล้ว น้องนอนอยู่ มันมากลอลเคลียใกล้ๆ นอกจากนี้คำที่แสดงสัทอรรถลักษณะ (ideophone) ที่ปรากฏหลังคำกริยา รวมทั้งคำเชื่อมความที่ปรากฏหน้าคำกริยาที่เป็นส่วนหลักของประโยค ก็จัดเป็นคำวิเศษณ์ด้วยเช่นกัน เช่น มีดตื้อ หวานจ้อย เย็นเจี๊ยบ เราหลงมัน แบบว่าอยากอยู่ด้วยตลอดเวลา เลย สิ่งที่ต้องทำคือตัดใจให้ได้

เราสามารถเขียนลักษณะแสดงการปรากฏของคำวิเศษณ์ ได้ดังนี้

คำวิเศษณ์: -[ไม่ __] , {[__ V], +[V __]}

ในที่นี้หมายความว่า คำวิเศษณ์ต้องไม่สามารถปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ได้ แต่สามารถปรากฏหน้าหรือหลังคำกริยา ได้

5) คำบุพบท (Preposition ใช้ตัวย่อ P)

คำบุพบทเป็นคำที่ปรากฏหน้าคำนามหรือคำกริยา ทำหน้าที่เป็นส่วนสำคัญเท่าเทียมกับคำนามหรือคำกริยาที่ตามหลังมาในหน่วยสร้างไวยากรณ์ (exocentric construction)³

เกณฑ์ในการจำแนกคำบุพบท มีดังนี้

5.1) ปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ไม่ได้ เช่น *ไม่เพื่อ *ไม่กับ *ไม่เพราะ *ไม่ตั้งแต่

³ หน่วยสร้างไวยากรณ์ หมายถึง หน่วยภาษาที่ส่วนประกอบมีความสำคัญเท่ากัน ไม่มีส่วนใดเป็นส่วนหลัก และอีกส่วนเป็นส่วนพึ่งพา และหน่วยสร้างทั้งคู่ ต้องปรากฏด้วยกันเสมอ ไม่สามารถตัดส่วนใดออกได้ เช่น หน่วยสร้างบุพบทวลี เป็นหน่วยสร้างไวยากรณ์ ซึ่งประกอบด้วย คำบุพบท กับส่วนประกอบอีกส่วนซึ่งมีนามหรือกริยาเป็นส่วนหลัก

5.2) ปรากฏหน้าคำนามหรือนามวลีในหน่วยสร้างไว้ศูนย์ (exocentric construction) เช่น มันเป็นหมาใจดีชอบเล่นกับเด็ก เค้าโครงของเรื่องนี้เหมือนกับชีวิตจริงในบ้านเรา

5.3) ปรากฏหน้าคำกริยาหรือกริยาวลีในหน่วยสร้างไว้ศูนย์ เช่น หนูเสียใจที่เห็นเค้ามีส่วนสำหรับพักผ่อนด้วย

เราสามารถเขียนลักษณะแสดงการปรากฏของคำบุพบท ได้ดังนี้

คำบุพบท: -[ไม่ __], {[__ N], +[__ V]}

ในที่นี้หมายความว่า คำบุพบทต้องไม่สามารถปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ได้ แต่สามารถปรากฏหน้าคำนามหรือคำกริยา ได้

6) คำสันธาน (Conjunction ใช้ตัวย่อ C)

คำสันธานจะปรากฏอยู่ระหว่างคำหรือข้อความที่มีน้ำหนักเท่าเทียมกัน และก่อให้เกิดหน่วยสร้างความรวม (coordinate construction) เช่น คำว่า และ แต่ หรือ คือ คำหรือข้อความที่เชื่อมด้วยคำสันธานจึงถือว่ามีความสำคัญเท่าเทียมกัน

เกณฑ์ในการจำแนกคำสันธาน มีดังนี้

6.1) ปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ไม่ได้ เช่น *ไม่และ *ไม่แต่ *ไม่หรือ

6.2) ปรากฏระหว่างคำ หรือข้อความที่มีน้ำหนักเท่าเทียมกัน ก่อให้เกิดหน่วยสร้างความรวม (coordinate construction) เช่น ไม่มีวันที่จะได้กลับมาเป็นเฟรชชีหรือรุ่นน้องของเขาอีกแล้ว พ่อ ก็ไม่ได้ ดีอะไรแต่พ่อก็ดูเหนื่อย ๆ

เราสามารถเขียนลักษณะแสดงการปรากฏของคำสันธาน ได้ดังนี้

คำสันธาน: -[ไม่ __], {[N__ N], +[V__ V], +[P__ P]}

ในที่นี้หมายความว่า คำสันธานต้องไม่สามารถปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ได้ แต่สามารถปรากฏระหว่างคำนาม คำกริยา หรือข้อความที่มีน้ำหนักเท่ากัน ได้

7) คำปริมาณ (Quantifier ใช้ตัวย่อ Q)

คำปริมาณเป็นคำที่ปรากฏหน้าคำนาม ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายคำนามที่ตามหลัง หน่วยสร้างที่มีคำนามนำหน้าด้วยคำปริมาณเป็นหน่วยสร้างเข้าสู่ศูนย์ (endocentric construction)⁴ ซึ่งประกอบด้วยส่วนหลักและส่วนขยาย

เกณฑ์ในการจำแนกคำปริมาณ มีดังนี้

7.1) ปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ไม่ได้ เช่น *ไม่บางคน *ไม่แต่ละเรื่อง *ไม่เกือบห้าปี

7.2) ปรากฏหน้าคำนามในหน่วยสร้างเข้าสู่ศูนย์ (endocentric construction) เช่น ย้อนกลับไปเกือบห้าปี หนังสือแต่ละเรื่อง รอเค้ากลับมาหาอีกครึ่งหนึ่ง

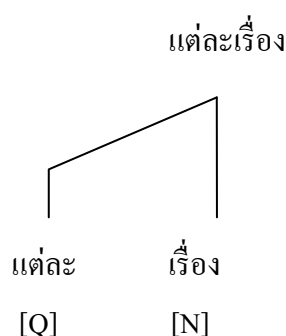
เราสามารถเขียนลักษณะแสดงการปรากฏของคำปริมาณ ได้ดังนี้

คำปริมาณ: -[ไม่ __], +[__ N]

ในที่นี้หมายความว่า คำปริมาณต้องไม่สามารถปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ได้ แต่สามารถปรากฏหน้าคำนาม ได้

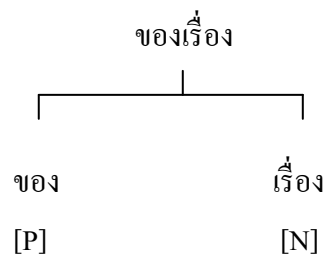
อนึ่ง แม้คำปริมาณจะสามารถปรากฏหน้าคำนามได้เหมือนคำบุพบท แต่ก็อยู่ในหน่วยสร้างคนละประเภท กล่าวคือ คำปริมาณปรากฏหน้าคำนามในหน่วยสร้างเข้าสู่ศูนย์ ส่วนคำบุพบทปรากฏหน้าคำนาม ในหน่วยสร้างไร้ศูนย์ โดยอาจเขียนเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิโครงสร้างของ คำปริมาณ + คำนาม ตัวอย่าง แต่ละเรื่อง

แผนภูมิโครงสร้างของ คำบุพบท + คำนาม ตัวอย่าง (เค้าโครง) ของเรื่อง

⁴ หน่วยสร้างเข้าสู่ศูนย์หมายถึง หน่วยภาษาที่ส่วนประกอบหนึ่งเป็นส่วนหลักที่ต้องปรากฏเสมอ และอีกส่วนประกอบหนึ่งเป็นส่วนพึ่งพาที่จะปรากฏหรือไม่ก็ได้ เช่น นามวลีเป็นหน่วยสร้างเข้าสู่ศูนย์ ซึ่งประกอบด้วยคำนามเป็นส่วนหลัก และส่วนอื่นเป็นส่วนพึ่งพา ตัวอย่าง โรงเรียนของเรา โรงเรียนที่ฉันเรียนตอนเด็กๆ เป็นนามวลีที่มีคำนาม โรงเรียน เป็นส่วนหลัก และส่วนที่เหลือเป็นส่วนพึ่งพา

8) คำอนุภาค (Particle ใช้ตัวย่อ PT)

คำอนุภาคเป็นคำที่ปรากฏอยู่ต้นหรือท้ายประโยคหรือถ้อยคำ (utterance/ U) โดยไม่สัมพันธ์กับคำอื่นใดในประโยคหรือถ้อยคำ คำอนุภาคไม่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์ชัดเจนจึงสามารถตัดทิ้งได้ อย่างไรก็ตาม ผู้พูดมักเลือกใช้คำอนุภาคเพื่อสื่อความหมายของสารหรือเจตนาของตนให้ผู้ฟังเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น คำอนุภาคที่ปรากฏอยู่ต้นประโยคหรือถ้อยคำ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า คำอุทาน (interjection) เช่น *เอ๊ะ อู๊ย เฮ้ย ໂ* ส่วนคำอนุภาคที่ปรากฏอยู่ท้ายประโยคหรือถ้อยคำ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า คำลงท้าย (final particle) เช่น *นะ ลี เอะ ครับ ค่ะ*

เกณฑ์ในการจำแนกคำอนุภาค มีดังนี้

8.1) ปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ไม่ได้ เช่น **ไม่อู๊ย* **ไม่ໂ* **ไม่ค่ะ*

8.2) ปรากฏต้นหรือท้ายประโยคหรือถ้อยคำโดยไม่สัมพันธ์กับคำอื่นใดในประโยคหรือถ้อยคำ เช่น *เฮ้ยพี่เป็นไปได้อย่างไร* *อู๊ยชีวิตเด็กๆลำบาก* *จริงๆการอ่านก็ดีเนอะ* *มันจะมีโทษอย่างนี้อยู่อะครับ*

เราสามารถเขียนลักษณะแสดงการปรากฏของคำอนุภาค ได้ดังนี้

คำอนุภาค: -[ไม่ __] , {[#__ U], +[U __#]}

เครื่องหมาย # หมายถึง ความเป็นขอบเขตของประโยค ถ้าปรากฏหน้าหรือหลังประโยคแสดงว่าเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นจุดสิ้นสุดของประโยคนั้น ส่วน U หมายถึง ประโยคหรือถ้อยคำ ในที่นี้หมายความว่า คำอนุภาคต้องไม่สามารถปรากฏหลังคำว่า “ไม่” ได้ แต่สามารถปรากฏอยู่ต้นหรือท้ายประโยคหรือถ้อยคำ ได้

เมื่อพิจารณาข้อมูลภาษาพูดของผู้พูดต่างเพศเพื่อจำแนกชนิดของคำตามเกณฑ์ข้างต้นแล้วพบว่ามียารละเอียดยและลักษณะการปรากฏของชนิดของคำในผู้พูดแต่ละเพศทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน โดยผู้วิจัยจะเสนอรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

3.3 ชนิดของคำที่ปรากฏในภาษาไทยตามเพศของผู้พูด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลภาษาพูดของผู้พูดทั้ง 4 เพศ โดยใช้เกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจำแนกชนิดของคำในภาษาเพศชาย ภาษาเพศหญิง ภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย⁵ ได้ 8 ชนิด เหมือนกัน และไม่แตกต่างกับภาษามาตรฐาน คือ คำกริยา (Verb) คำนาม (Noun) คำคุณศัพท์ (Adjective) คำวิเศษณ์ (Adverb) คำบุพบท (Preposition) คำปริมาณ (Quantifier) คำสันธาน (Conjunction) และคำอนุภาค (Particle) อย่างไรก็ตามภาษาของผู้พูดแต่ละเพศมีความถี่ในการปรากฏใช้คำบางชนิดแตกต่างกัน อันแสดงให้เห็นถึงลักษณะเด่นของภาษาไทยของผู้พูดแต่ละเพศได้ ดังนี้

3.3.1 คำกริยา

คำกริยาของภาษาไทยตามเพศของผู้พูดที่ปรากฏในข้อมูล โดยทั่วไปมีลักษณะไม่แตกต่างกับภาษามาตรฐาน เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์คือการปรากฏร่วมของคำกริยากับคำอื่นๆ พบว่าสามารถแบ่งประเภทย่อยของคำกริยาได้อีกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ คำกริยาลำพัง คำกริยากรรม คำกริยาเติมเต็ม คำกริยาสถานที่ คำกริยาที่ตามด้วยคำกริยา คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบท และคำกริยาที่ตามด้วยคำว่า *กัน* โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1.1 คำกริยาลำพัง

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) ให้คำจำกัดความคำกริยาลำพังไว้ว่า “คำกริยาลำพัง หมายถึง คำกริยาที่อยู่ลำพังได้โดยไม่มีนามวลีตามหลัง เป็นคำกริยาที่ไม่มีกรรม (object) และไม่ต้องการส่วนเติมเต็ม (complement)” โดยทั่วไปคำกริยาเหล่านี้มักเป็นคำกริยาแสดงสภาพ แสดงความรู้สึก หรือแสดงลักษณะจึงไม่จำเป็นต้องมีคำนามมาเป็นกรรมหรือเป็นส่วนเติมเต็ม อย่างไรก็ตามคำกริยาลำพังอาจมีคำวิเศษณ์ตามหลังมาเพื่อทำหน้าที่ขยายได้ คำกริยาลำพังที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เช่น *เกร เสียวใจ ตื่นเต้น น่ารัก ร้องไห้ร้องไห้ ซึ้งใจ เลย พยายาม โทรม ยืน โต น้อยใจ*

ตัวอย่าง

- ช. (1) *สมัยวัยรุ่นนะเกร*
(2) *ช่วงนั้นก็รู้ว่าคุณแม่เสียวใจ*

⁵ ในรายงานฉบับนี้ผู้วิจัยจะใช้อักษรย่อแทนภาษาของผู้พูดแต่ละเพศ ดังนี้ ช. แทนภาษาเพศชาย หญิง. แทนภาษาเพศหญิง ช/หญิง. แทนภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และ หญิง/ช. แทนภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย

- (3) ผม ไอ้โฮ ตื่นตื่นครับ
- ญ. (4) แต่แบบน้องเค้าน่ารักอะ
- (5) คือเราเสียใจมากอะ ร้องห่มร้องไห้มากมาย
- (6) อาน้ำตม ๆ ก็ชื่นใจ
- ช/ญ. (7) มันเฉยแล้ว
- (8) แต่ว่าฉันอะพยายามที่จะ ไม่รู้อะ
- (9) มันก็โทรมาอะ ไรอย่างเงี้ย
- ญ/ช. (10) คนคนนี้ยังยืนอยู่ที่เดิม
- (11) เสีย เราโตขึ้นวะ
- (12) เราก็รู้สึกน้อยใจนิด ๆ นะ

3.3.1.2 คำกริยากรรม

คำกริยากรรมเป็นคำกริยาที่ต้องมีคำนามตามหลัง โดยที่คำนามนั้นทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยาดังกล่าว คำกริยากรรมที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เช่น มี ขโมย ไล่ ขाय ช่วย คบ ถักทอ รัก หักหลัง

ตัวอย่าง

- ช. (13) มีคนจะขโมยเศียรพระ
- (14) ผู้ชายส่วนใหญ่ก็จะไล่ห่มวก
- (15) พี่เขยเค้าก็มีคนใช้อยู่ที่บ้าน
- ญ. (16) พอมาเดี๋ยวนี้มันมีเซเว่น มีอะไร
- (17) ป้ามีทีวีเครื่องเล็ก ๆ อะ
- (18) แม่เค้าขายข้าวแกง
- ช/ญ. (19) แล้วก็แบบว่าช่วยหนูตลอดเลย
- (20) มันก็คบผู้ชายหลายคนนะ
- (21) ต้องไปถักทอคำถามแล้ว
- ญ/ช. (22) ทิพย์รักโบนะ
- (23) ไม่มีใครรักเราจริงหรอก
- (24) น้องเค้าหักหลังเรา

3.3.1.3 คำกริยาเติมเต็ม

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) ให้คำจำกัดความคำกริยาเติมเต็มไว้ว่า “กริยาเติมเต็ม คือ คำกริยาที่ตามด้วยคำนามที่ดูเหมือนกรรมแต่ไม่ใช่กรรม เพราะพิสูจน์ทางวากยสัมพันธ์ได้ คือ ไม่สามารถทำให้เป็นกรรมวากได้” การทำให้เป็นกรรมวากนั้น คือ การทำให้คำนามที่ตามหลังคำกริยานั้นไปเป็นประธานของประโยคกรรมวาก และสามารถใช้คำว่า ถูก นำหน้าคำกริยานั้นได้ เช่น ขโมย เศียรพระ ทำให้เป็นกรรมวากได้ว่า เศียรพระถูกขโมย ได้ คำว่า ขโมย จึงเป็นคำกริยากรรม โดยคำนามที่ตามมาคือ เศียรพระ ทำหน้าที่เป็นกรรมของกริยานี้ แต่คำกริยาเติมเต็มจะไม่สามารถทำให้เป็นกรรมวากได้ เนื่องจากคำนามที่ตามหลังมิได้ทำหน้าที่เป็นกรรม แต่เป็นส่วนเติมเต็มหรือเป็นส่วนขยายที่ทำให้คำกริยานั้นสมบูรณ์มากขึ้น เช่น แม่เป็นแม่คำ ไม่สามารถทำให้เป็นกรรมวากว่า *แม่คำถูกเป็น ได้ คำว่า เป็น จึงเป็นคำกริยาเติมเต็ม คำกริยาเติมเต็มที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เช่น เป็น เหมือน เก่ง เสีย จบ ถึง

ตัวอย่าง

- ช. (25) พ่อเค้าเป็นคนใจร้อน
(26) น้องคนเล็กนิสัยเหมือนพ่อเลย
(27) พี่เขยเค้าเก่งการค้า
- ญ. (28) แม่เป็นแม่คำ
(29) สองสามปีมานี้ก็เสียเรื่องเงินๆทองๆ
(30) มันก็ไม่น่ารักเหมือนคนอื่น
- ช/ญ. (31) พี่จบครูไ
(32) ผู้ใหญ่อีกทำตัวเหมือนหัวหลักหัวตอ
(33) หนูเป็นประเภทใจอ่อน
- ญ/ช. (34) มันเป็นคนแอบโทรมา
(35) คบกันยังไม่ถึงปีเลย
(36) เรามันไม่เก่งคำนวณ

3.3.1.4 คำกริยาสถานที่

คำกริยาสถานที่ เป็นคำกริยาที่มีคำนามตามหลัง โดยคำนามนั้นไม่ได้ทำหน้าที่เป็นกรรม หรือ ส่วนเติมเต็ม แต่แสดงความสัมพันธ์กับคำกริยาในแง่ของการบ่งบอกสถานที่ คำกริยาเติมเต็มที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เช่น ไป เทียว มา อยู่

ตัวอย่าง

- ช. (37) ตอนเช้าก็ไปโรงเรียน
 (38) พ่อโคจรก็หนีไปบ้านป่า
 (39) อยากเที่ยวเขาใหญ่กะเขาบ้าง
- ญ. (40) สักสองสามวันก็มาบ้านแล้ว
 (41) ฉันกลัวต้องอยู่สถานสงเคราะห์
 (42) เบื่อๆก็ไปข้างบน จี้เกียจรำคาญ
- ช/ญ. (43) หนูจะไปอเมริกามันจะเลย
 (44) อยู่เมืองนอกเมืองนาก็คงเป็นอีกแบบ
 (45) ต้องเที่ยวผ้าทองหล่อเชียวนะเธอ
- ญ/ช. (46) ก็ตามน้องเค้าไปห้องสมุด
 (47) สุดท้ายก็ไปแก่งกระจานด้วยกัน
 (48) แล้วต้องอยู่เพชรฯตลอดเหรือ

3.3.1.5 คำกริยาตามด้วยกริยา

กริยาตามด้วยกริยาเป็นคำกริยาที่ต้องมีคำกริยาปรากฏตามหลังเสมอ คำกริยาตามด้วยกริยาแบ่งเป็นอีก 2 ประเภท คือ คำกริยาช่วย และคำกริยาทั่วไปที่ตามด้วยคำกริยา ให้ นำหน้าอนุพากย์เดิม

1) คำกริยาช่วย (auxiliary verb)

คำกริยาช่วยเป็นคำกริยาซึ่งต้องตามด้วยคำกริยาที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาหลักของประโยคเสมอจึงจะสื่อความหมายได้สมบูรณ์ คำกริยาช่วยที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เช่น ต้อง ควร อาจ อยาก ชอบ เคย สามารถ

ตัวอย่าง

- ช. (49) เราต้องพยายามให้มากขึ้น
 (50) ความจริง เขาก็ควรบอกเราก่อน
 (51) ผมอาจทำอะไรที่ใครไม่คาดคิดก็ได้
- ญ. (52) ควรทำหรือเปล่าละ
 (53) ป้าอยากบอกลูกๆว่าไม่ต้องเป็นห่วง
 (54) ยังไงก็ต้องลองทำดูให้สุดความสามารถก่อน

- ช/ญ. (55) น้องหนูมันชอบคุยกับผู้หญิง
 (56) เคยแต่งหญิงตอนมีงานโรงเรียน
 (57) เขาไม่สามารถยอมรับเรื่องแบบนี้ได้หรอก
- ญ/ช. (58) เราอาจดีกว่าเค้าหน่อยนึง
 (59) ถูกขอโทรไปตอนเย็นๆ
 (60) ก็อย่ารู้ว่าจะสนใจเราไหม

2) คำกริยาทั่วไปที่ตามด้วยคำกริยา ให้ นำหน้าอนุพากย์เติมเต็ม

คำกริยาที่ตามด้วยกริยา ให้ นำหน้าอนุพากย์เติมเต็มเป็นคำกริยาที่มักปรากฏคำกริยา ให้ ตามหลังซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวนำส่วนเติมเต็ม (complementizer) ส่วนที่ตามหลังนี้เรียกว่า อนุพากย์เติมเต็ม หรืออนุประโยคเติมเต็ม (complement clause) คำกริยาที่ตามด้วยคำกริยา ให้ นำหน้าอนุพากย์เติมเต็มนี้ มักเป็นคำกริยาที่มีความหมายเชิงบังคับหรืออบรมสั่งสอน มีความหมายเกี่ยวกับการนำเสนอและบอกสาเหตุ คำกริยาประเภทนี้ที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เช่น สั่ง ยอม สอน แจ้ง ช่วย โซว์ หลอก ขอ บอก

ตัวอย่าง

อนุประโยคเติมเต็ม ให้ อยู่ในเครื่องหมาย []

- ช. (61) ครูสั่ง[ให้ออกไปนอกห้องเลย]
 (62) หัวหน้านายยอม[ให้ลากลับบ้านได้อาทิตย์นึง]
 (63) การเป็นทหารเกณฑ์สอน[ให้กลายเป็นคนมากขึ้น]
- ญ. (64) เขามาแจ้ง[ให้ไปเสียภาษีที่ดิน]
 (65) แม่สั่ง[ให้ดูแลน้องๆ ให้ดี]
 (66) เรื่องที่เกิดขึ้นช่วย[ให้คิดได้มากเลย]
- ช/ญ. (67) ก็จะโซว์[ให้เห็นกันจะจะว่าใครสวยกว่า]
 (68) อย่ามาหลอก[ให้ตายใจดีกว่านะจ๊ะ]
 (69) มันสั่ง[ให้ไปเอาผ้ามาให้มัน]
- ญ/ช. (70) ความใกล้ชิดช่วย[ให้เกิดความรักมั่ง]
 (71) พ่อมาขอ[ให้เรียนต่อ]

(72) เราก็อยากบอก[ให้ขยับมาใกล้ๆอีกหน่อย]

3.3.1.6 คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบท

คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบทมีหลายลักษณะขึ้นอยู่กับคำบุพบทที่ปรากฏตามหลัง สามารถจัดแบ่งได้ 3 ประเภทย่อย ได้แก่ คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบท ว่า คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบท ที่ และ คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบทอื่นๆ

1) คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบท ว่า+ กริยา

คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบท ว่า เป็นคำกริยาที่มีลักษณะเหมือนกับคำกริยาเติมเต็ม กล่าวคือจะต้องมีส่วนเติมเต็มจึงจะทำให้สมบูรณ์ขึ้น เพียงแต่ส่วนเติมเต็มที่ตามหลังคำกริยาประเภทนี้มักจะเป็นอนุพากย์เติมเต็มที่มีคำบุพบท ว่า เป็นตัวนำอนุพากย์ (complementizer) ส่วนใหญ่คำกริยาประเภทนี้มักจะเกี่ยวกับกริยาแสดงการพูด การบอกเล่า ความคิดความรู้สึกหรือแสดงความเห็น คำกริยาประเภทนี้ที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เช่น ถาม เล่า คิด เรียนรู้ รู้สึก เห็น รับปาก โกหก เตือน

ตัวอย่าง

อนุประโยคเติมเต็ม ว่า อยู่ในเครื่องหมาย []

- ช. (73) เพื่อนมันถาม[ว่าตกลงจะเอาอย่างไร]
 (74) แกเล่า[ว่าเจอผีที่หลังวัดนั้น]
 (75) คิด[ว่าพูดแบบนี้แล้วคนจะเชื่อหรือ]
- ญ. (76) ก็ได้เรียนรู้[ว่าเขาทำงานกันอย่างไร]
 (77) เขาคงรู้สึก[ว่าถูกกลั่นแกล้ง]
 (78) ไม่มีใครเห็น[ว่าไปตั้งแต่เมื่อไร]
- ช/ญ. (79) มันรับปาก[ว่าจะไม่ทำให้หนูโมโหอีก]
 (80) ยังโกหก[ว่าไม่มีใคร]
 (81) แม่เล่า[ว่าอยู่กันอย่างยากจนขึ้นแค้น]
- ญ/ช. (82) เราคิด[ว่าเป็นความเหมาะสมของเวลา]
 (83) ก็เลยต้องสารภาพ[ว่าแกล้งทำมือถือนาย]
 (84) ใครๆก็เตือน[ว่าอย่าไปเล่นกับไฟ]

2) คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบท ที่+กริยา

คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบท *ที่* เป็นคำกริยาที่จะต้องมีส่วนเติมเต็มซึ่งเป็นอนุพากย์เติมเต็มที่มีคำบุพบท *ที่* เป็นตัวนำอนุพากย์ (complementizer) เพื่อให้เนื้อความสมบูรณ์ขึ้น คำว่า *ที่* กับส่วนที่ตามหลัง เรียกว่า อนุประโยคเติมเต็ม (complement clause) ส่วนใหญ่คำกริยาประเภทนี้มักจะเป็นคำกริยาที่มีความหมายเกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ และความรู้สึก ซึ่งหากปรากฏตามลำพังจะมีความหมายไม่สมบูรณ์ คำกริยาประเภทนี้ที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เช่น ผิดหวัง ดีใจ ลังเล น้อยใจ คิด ละอาย ปลื้มเปรม เสียใจ เลือก จงใจ

ตัวอย่าง

อนุประโยคเติมเต็ม ที่ อยู่ในเครื่องหมาย []

- ช. (85) แม่ผิดหวัง[ที่เชื่อใจผมมากเกินไป]
- (86) เราดีใจ[ที่จะได้เจอน้องชายอีกครั้ง]
- (87) ผมไม่ลังเล[ที่จะคว้าโอกาสตอนนี้]
- ญ. (88) เราก็จะน้อยใจ[ที่ทำอะไรก็ผิดไปหมด]
- (89) ก็คิด[ที่จะช่วยให้เค้าพ้นทุกข์]
- (90) ฉันก็ละอาย[ที่จะเอาของเขามาฟรีๆ]
- ช/ญ. (91) ไม่เคยคิด[ที่จะทำร้ายตัวเองเลยนะ]
- (92) หล่อนปลื้มเปรม[ที่ได้รับคำเินยจากผู้ชาย]
- (93) หนูก็เสียใจ[ที่เข้าใจมันผิดนะ]
- ญ/ช. (94) แล้วเธอคิด[ที่จะทรยศกันหรือเปล่า]
- (95) ตอนนี้ก็เลือก[ที่จะหยุดดีกว่า]
- (96) สรุปว่าจงใจ[ที่จะเอาชนะกัน]

3) คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบทอื่นๆ + นาม

คำกริยาที่ตามด้วยคำบุพบทอื่นๆ เป็นคำกริยากรรมที่ต้องมีบุพบทเฉพาะ กับนามวลีมาปรากฏตามหลัง คำบุพบทที่ตามหลังเป็นคำบุพบทเฉพาะของคำกริยานั้น ผู้พูดจะเปลี่ยนเป็นคำอื่นไม่ได้ คำกริยาประเภทนี้ที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เช่น ออก คำนี้ ผลิต คำกับ มา ใฝ่ฝัน เขียน เสาะแสวงหา ห่างหาย ฝัน หลุด

ตัวอย่าง

- ช. (97) พอตีสามกว่าๆก็ออก[จากบ้านแล้ว]
 (98) มัวแต่คำนึง[ถึงผลประโยชน์ของตัวเอง]
 (99) ผลิต[โดยผู้เชี่ยวชาญพิเศษเลย]
- ญ. (100) เรื่องอะไรนะที่กำกับ[โดยพี่คิงนะค่ะ]
 (101) เข้ามา[จากหมู่อื่น]
 (102) แต่ก็ยังไม่หยุดที่จะไฝฝืน[ถึงอาชีพแอร์]
- ช/ญ. (103) ถ้ามีนิยายที่เขียน[โดยชื่อหนูเองวางแผนนะค่ะ]
 (104) เสาะแสวงหา[แต่เรื่องไม่เป็นเรื่อง]
 (105) มันห่วยหาย[จากวงการ ไปนานเลยนะจ๊ะ]
- ญ/ช. (106) ช่วงนั้นฝัน[ถึงน้องเค้าทุกคืน]
 (107) ไม่นานก็หลุด[จากวงจรชีวิตผมไปเลย]
 (108) ตอนนั้นอับมา[จากบ้านพอดี]

3.3.1.7 คำกริยาที่ตามด้วยคำว่า กัน หรือ กับ + นามวลี

คำกริยาที่ตามด้วยคำว่า กัน หรือ กับ + นามวลี เป็นคำกริยาที่ตามด้วยคำว่า กัน ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์ หรือตามด้วยบุพบทวลีที่ประกอบด้วย กับ+นามวลี มักมีความหมายแฝงที่เกี่ยวกับการกระทำซึ่งกันและกัน และมีนัยว่ามีผู้กระทำการมากกว่าหนึ่งคน คำกริยาประเภทนี้ที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เช่น ทะเลาะ แบ่ง บอก พุดจา ยิง โกรธ อยู่ จิกดี ฟัด ดี เจอ ชอบ

ตัวอย่าง

- ช. (109) ตอนเด็กๆ ก็ทะเลาะกัน
 (110) พอมีอะไรก็เอามาแบ่งกัน
 (111) ครูไปบอก[กับพ่อแม่ว่าเราเกรมาก]
- ญ. (112) มีอะไรก็คอยพุดค้อยจากัน
 (113) มันยังกันล้นตลาดเลยนะลูก
 (114) โกรธ[กับเพื่อนไง]
- ช/ญ. (115) อยากออกไปอยู่[กับเพื่อนนอก]
 (116) จิกดีกันทุกวันก็ไม่เห็น โกรธเลยนี่ยะ

- (117) หล่อนคงไปไฟ[กับหมามามั่งคะ]
 ช/ญ. (118) ก็เลยไปง้อว่าดีกันนะ
 (119) เจอ[กับเค้าก็ตอนนี้แหละ]
 (120) ชอบกันแล้วจะมัวอายอะไร

3.3.2 คำนาม

คำนามที่ปรากฏในภาษาไทยย่อยตามเพศ ไม่แตกต่างกับภาษาไทยมาตรฐาน โดยอาจแบ่งประเภทย่อยได้ตามเกณฑ์การปรากฏร่วมทางวากยสัมพันธ์ออกเป็น 6 ชนิด คือ คำนามสามัญ คำนามชื่อเฉพาะ คำสรรพนาม คำลักษณนาม คำนามแปลง และ คำนามจำนวน

3.3.2.1 คำนามสามัญ

คำนามสามัญเป็นชื่อที่ใช้เรียกสิ่งต่างๆ ไปในลักษณะที่เป็นการระบุประเภทหรือจัดหมวดหมู่ โดยไม่ได้บอกเจาะจงถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คำนามสามัญที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (121) หมอเขาบอกไม่หายนะโรคนี้
 (122) เก่งอะ แกะสลักดินเทียนได้
 (123) โรงเรียนอยู่ไกลก็ไม่อยากไป
 ญ. (124) มันเกี่ยวกับหนังสือที่อ่านด้วย
 (125) รถยนต์ก็ยังมีน้อยกว่าตอนนี้
 (126) เงินนั้นเราใช้ตอนแก่
 ช/ญ. (127) เราก็เปิดเพลงนี้ขึ้นมาก่อนนะซะ
 (128) หนูว่าหมามันขี้ประจบกว่าแมว
 (129) สะท่อนชีวิตของตัวละครให้เหมือนมนุษย์มากที่สุด
 ญ/ช. (130) ซักเดือนตุลาอะก็เลิกกับแฟน
 (131) บะหมี่เมื่งก็ไม่อร่อย
 (132) เพื่อนร่วมงานบางคนก็แบบเอาเปรียบมาก

3.3.2.2 คำนามชื่อเฉพาะ

คำนามชื่อเฉพาะเป็นคำที่ใช้เป็นชื่อเรียกอย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจเป็นบุคคล สัตว์ สิ่งของ หรือสถานที่ คำนามชื่อเฉพาะที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (133) ก็จุฬาฯเนี่ย...เลือกไว้เผื่อๆ เผื่อฟลุ๊ก
 (134) เมื่อก่อนทำธนาคารทหารไทยไง
 (135) คนอื่นเค้าอยู่กรุงเทพกันหมด
- ญ. (136) มันไม่ได้แบบว่าเหมือนบ้านผีปอบเงี้ย รังไรกันทั้งวัน
 (137) ไม่ค่อยประทับใจของอาร์เอส
 (138) แต่ตอนกลับเรากลับทางเส้นวิภาวดี
- ช/ญ. (139) เกาหลีก็จะมีซีรีส์ตอนทางช่องเจ็ด
 (140) ก็เป็นเด็กม.6 เรียนอยู่วัดไตรมิตร
 (141) แล้วหนูก็เจอในไฮไฟว์แหละ
- ญ/ช. (142) ตำแหน่งงานที่ได้ก็เป็นก๊วกที่ยูนิเวอร์ซอล
 (143) แล้วก็นั่งไปหาควิที่โคราชอะไรอย่างงี้
 (144) ยืนหันหลังฟังรถบีบแตร หน้ามอสี่แยกสนามจันทร์

3.3.2.3 คำสรรพนาม

นัฐวุฒิ ไชยเจริญ (2554) ให้คำจำกัดความของคำสรรพนามว่า “คำสรรพนาม เป็นคำนามชนิดที่สามารถปรากฏตามลำพัง และปรากฏเป็นส่วนหลักข้างหน้านามวลีที่ประกอบด้วยคำปริมาณและคำลักษณนามได้ แต่ไม่พบปรากฏในตำแหน่งหลังคำปริมาณและตำแหน่งหน้าคำคุณศัพท์”

เมื่อพิจารณาประเภทย่อยของคำสรรพนามในภาษาเพศชาย ภาษาเพศหญิง ภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย พบว่ามี 3 บุรุษ คือ สรรพนามบุรุษที่ 1 สรรพนามบุรุษที่ 2 และสรรพนามบุรุษที่ 3 อนึ่ง การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 เพื่อแทนตัวผู้พูดนั้นมีการแปรไปตามเพศของผู้พูด ซึ่งเป็นลักษณะเด่นที่ทำให้ภาษาของแต่ละเพศแตกต่างกัน

คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ที่ใช้โดยผู้พูดทั้ง 4 เพศ ที่ปรากฏในข้อมูลมีทั้งสิ้น 7 คำ คือ เรา ผม ฉัน กู เค้า หนู ดิฉัน ดังตัวอย่าง

- ช. (145) ถ้าเป็นผมเงินสี่ห้าแสนผมซื้อได้เลย
 (146) เราไม่โกหกเรื่องจริงก็บอกเรื่องจริง
 (147) คือจากกูที่รู้จากพี่ๆมา สังคมของเกย์มันจะ...ดี
- ญ. (148) ตอนก่อนฉันอยู่บางปะอินนะ
 (149) ดิฉันว่าชีวิตเป็นการเรียนรู้ที่ไม่สิ้นสุดนะคะ
 (150) แต่เราว่าหมาเรื่องมาก จำเจ้าของไม่ได้

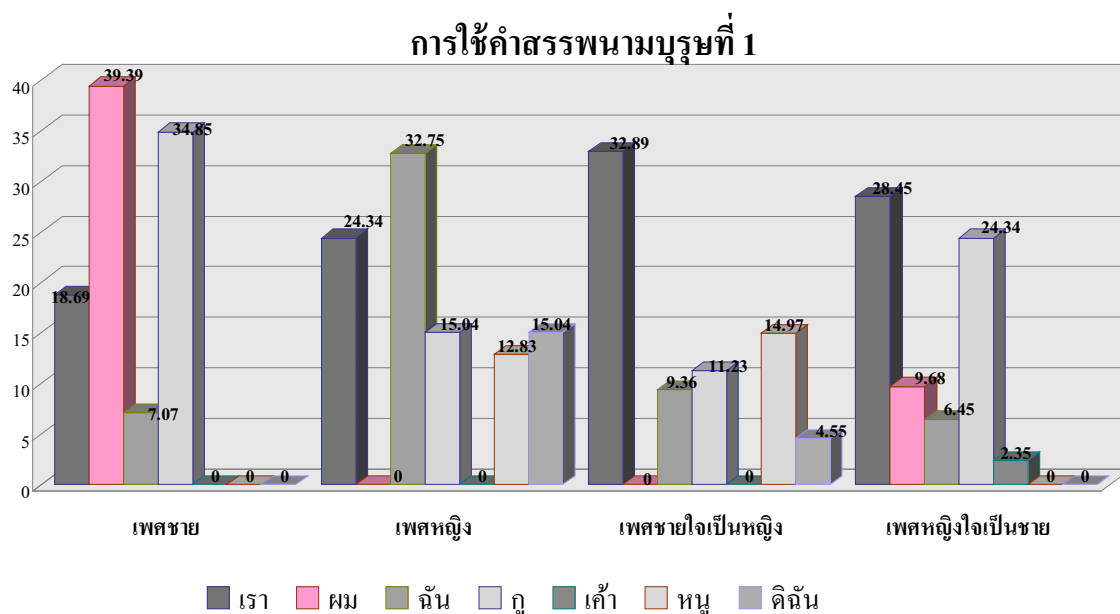
- ช/ญ. (151) คือนันชอบแนวไทยมากกว่า
 (152) ภูก็ยังไม่ยอมอยู่แค่ห้องตัวเองยังแพ้เลย
 (153) หนูอะชอบได้คนจีบเป็น บอไบไม่ ชอบบอไบไม่ทุกคนเลยอะ
 ญ/ช. (154) ภูก็เลยสรุปกับตัวเองได้ว่าภูพอกับผู้หญิงคนนี้แล้ว
 (155) พอเราตั้งใจจะทำอะไรอุปสรรคก็มักจะมีเป็นเรื่องธรรมดา
 (156) แล้วผมก็โทรไปครับ โทรไปอีกรอบนึง

ความถี่ของการปรากฏใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ของผู้พูดทั้ง 4 เพศ แตกต่างกัน ดังตารางที่ 3.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 ร้อยละของความถี่ของการปรากฏใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ของผู้พูดทั้ง 4 เพศ

เพศ	ชาย	หญิง	ชายใจหญิง	หญิงใจชาย
คำสรรพนามบุรุษที่ 1	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
เรา	18.69	24.34	32.89	28.45
ผม	39.39	0	0	9.68
ฉัน	7.07	32.75	9.36	6.45
กู	34.85	15.04	11.23	24.34
เค้า	0	0	0	2.35
หนู	0	12.83	14.97	0
ดิฉัน	0	15.04	4.55	0

ตารางข้างต้นอาจแสดงให้เห็นเป็นแผนภูมิที่ 3.1 ดังนี้

การปรากฏใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ดังกล่าวในภาษาของผู้พูดต่างเพศข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้พูดทุกเพศใช้คำสรรพนาม *เรา* *ฉัน* และ *กู* เหมือนกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคำสรรพนามทั้งสามคำดังกล่าวไม่ได้แสดงเพศอย่างชัดเจน คำว่า *เค้า* ปรากฏใช้เฉพาะเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย ส่วนคำว่า *ผม* ปรากฏใช้เฉพาะเพศชายและเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายเท่านั้น ในทำนองเดียวกันคำว่า *หนู* และ *ดิฉัน* ก็ปรากฏใช้เฉพาะผู้พูดเพศหญิงและเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเท่านั้น อาจกล่าวได้ว่าภาษาเพศชายและเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายมีลักษณะการใช้คำสรรพนามคล้ายกัน และภาษาเพศหญิงและเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงก็มีลักษณะการใช้คำสรรพนามคล้ายกัน

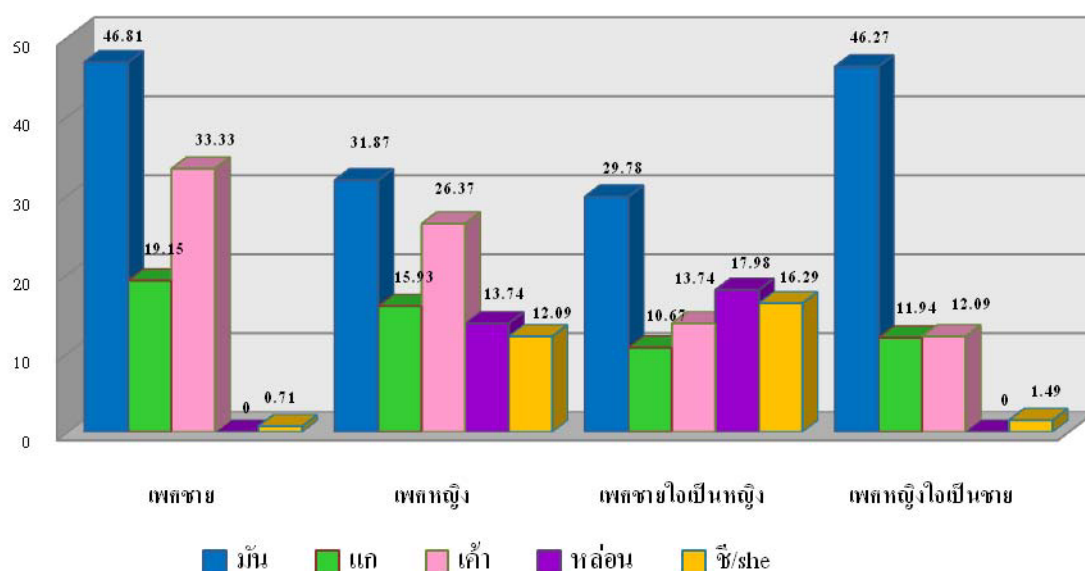
นอกจากนี้การปรากฏใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 ของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ยังมีลักษณะสำคัญบางประการที่น่าสนใจ กล่าวคือคำบางคำปรากฏใช้ในภาษาของผู้พูดบางเพศเท่านั้น ดังตารางที่ 3.2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 ร้อยละของความถี่ของการปรากฏใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 ของผู้พูดทั้ง 4 เพศ

เพศ	ชาย	หญิง	ชายใจหญิง	หญิงใจชาย
คำสรรพนามบุรุษที่ 1	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
มัน	46.81	31.87	29.78	46.27
แก	19.15	15.93	10.67	11.94
เค้า	33.33	26.37	25.28	40.30
หล่อน	0	13.74	17.98	0
ซี/she	0.71	12.09	16.29	1.49

ตารางข้างต้นอาจแสดงให้เห็นเป็นแผนภูมิที่ 3.2 ดังนี้

การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3

การปรากฏใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 ดังกล่าวในภาษาของผู้พูดต่างเพศข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้พูดทุกเพศเลือกใช้คำว่า มัน แก เค้า และ ซี/she ในการกล่าวถึงบุคคลที่ 3 เหมือนกัน ส่วนคำว่า

ห่อ น ปรากฏใช้เฉพาะผู้พูดเพศหญิงและเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีลักษณะการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 เหมือนกับเพศหญิง

3.3.2.4 คำลักษณนาม

คำลักษณนามเป็นคำนามที่ไม่สามารถปรากฏตามลำพังในหน่วยสร้างนามวลีได้ กล่าวคือ คำลักษณนามปรากฏจะต้องมีส่วนขยายปรากฏร่วมด้วยเสมอ โดยส่วนขยายนั้นอาจเป็นคำคุณศัพท์หรือคำปริมาณ คำลักษณนามที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (157) เพราะคิดว่าจะลองดูเกรดสักทอมนั่งดูก่อน
(158) อีกอันนี้ก็ยังไม่ได้คิด
(159) หาบ้านให้มันอยู่สักหลังนั่ง
- ญ. (160) ทำมาสิบกกว่าปีแล้ว
(161) ต้องอ่านหนังสือให้หมดทุกเล่ม
(162) แต่ละเรื่องเนี่ยก็มีแนวที่แตกต่างกันไป
- ช/ญ. (163) อีกตัวหนึ่งก็จะเป็นแบบรุนแรง เกรี้ยวกราด ทันคน
(164) เคยเจอเหตุการณ์แค่ครั้งเดียว
(165) มึงก็เอาแค่ในซองอะ ไปทำบุญ พันกว่าบาทนั้นแหละ
- ญ/ช. (166) ก็เหมือนอยู่ด้วยกันสองคนอะ
(167) แล้วคุยโทรศัพท์อีกรอบหนึ่ง
(168) โผล่กลับบ้านแค่สองสามครั้ง

3.3.2.5 คำนามแปลง

คำนามแปลงเป็นคำนามที่แปลงมาจากคำกริยา โดยการเติมหน่วยเติมหน้า (prefix) คือ “การ-” หรือ “ความ-” เข้าไปข้างหน้า คำนามแปลงสามารถปรากฏได้ในทุกบริบทของหน่วยสร้างนามวลี เช่นเดียวกับคำนามสามัญ คำนามแปลงที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (169) ชีวิตก็ยุ่งเหยิงระแหร่ร้อนอยู่ ไม่มีความสุขสบายเหมือนคนอื่น
(170) ความคิดชั่ววูบที่ว่ารักเพื่อนสงสารเพื่อน ไรเงี้ยะ
(171) ถ้าหากมีการผิดพลาดก็ต้องแก้ไขต่อไปนะครับ
- ญ. (172) อันนี้เนี่ยเค้าจะเริ่มต้นจากการมีชีวิตของเรา
(173) จะทำให้เรามีพลัง มีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้า
(174) แล้วเค้าก็น่ารัก หน้าตาน่ารัก ก็เลยทำให้เกิดความรู้สึกชอบ

- ช/ญ. (175) มันก็จะมีเรื่องของการเติบโตเกิดขึ้น
 (176) ก็คือเอาหีบขมุนหนึ่งของสังคมในเรื่องของความรุนแรง
มาเผยแพร่
 (177) เจ้คิดว่ามันก็เป็น ความเหมาะสมของเวลา
- ญ/ช. (178) รอเค้ากลับมาหาอีกครึ่งนึง ถึงแม้มันจะเป็นความฝัน
 (179) แต่ว่าเรามีความ แบบ มีความรู้สึกดี ๆ กับผู้หญิงมากกว่า
 (180) เค้าถึงต้องเจ็บปวดและทรมานกับความรักของเรา

3.3.2.6 คำนามจำนวน

คำนามจำนวน เป็นคำที่ใช้บอกจำนวน คำนามจำนวนสามารถปรากฏลำพังได้ต่างกับคำปริมาณที่ต้องปรากฏร่วมกับคำนามที่เป็นส่วนหลักเท่านั้น ไม่สามารถปรากฏตามลำพังเป็นอิสระได้ เช่น คำว่า สาม เป็นคำนามจำนวน เพราะปรากฏลำพังได้ คำนามจำนวนที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (181) เราก็กี่เสียดังค์เหมารถคู่ ประมาณสองพันหรือสามพันนี้แหละ
 (182) ผมก็ไปถึงสิบเอ็ดโมงอะนะ
 (183) ผมก็เรียนได้ครึ่งเทอม เรียนได้ครึ่งเทอมผมก็ไม่เรียน
- ญ. (184) เค้าทำงานอะไรไม่รู้เห็นแค่สองเดือน
 (185) มีครึ่งถึงก่อนถึงแล้วก็เทใส่รถคันไปทิ้ง
 (186) เดินไปได้สามก้าวก็ล้ม
- ช/ญ. (187) มีสองบุคลิกภาพในคนคนเดียว แบบเน้นสองบุคลิก
 (188) หนูต้องเล่าถึงเจ็ด เดือนเลยนะจ๊ะ
 (189) มึงก็เอาแค่ในซองอะไปทำบุญ พันกว่าบาทนั่นแหละ
- ญ/ช. (190) ก็ไม่สนใจขนาดว่าไม่นอนบ้านเลยถึงสองเดือน
 (191) ติดเอฟหมดเลย ลงแปดตัวก็ติดแปดตัว
 (192) เรา เด็กสิบเก้าปีของเมืองไทยยังนั่งเล่นเกมสล็อตออนไลน์อยู่เลย

3.3.3 คำคุณศัพท์

คำคุณศัพท์เป็นคำที่ปรากฏหลังคำนาม เพื่อใช้ขยายคำนามที่ปรากฏอยู่ข้างหน้า ซึ่งอาจบอกลักษณะ บอกสถานภาพ หรือบอกกำหนดก็ได้ คำคุณศัพท์ไม่สามารถเป็นภาคแสดงได้และไม่สามารถบอกปฏิเสธโดยใช้คำว่า ไม่ ได้ คำคุณศัพท์สามารถจำแนกประเภทย่อยได้เป็น 2 ชนิด คือ

คุณศัพท์บอกคุณลักษณะ (Qualitative Adjective) และคำคุณศัพท์บอกกำหนด (Determining Adjective)

3.3.3.1 คุณศัพท์บอกคุณลักษณะ

คำคุณศัพท์บอกคุณลักษณะ เป็นคำคุณศัพท์ที่แปลงมาจากคำกริยา โดยการซ้ำเสียงเช่น จาก คำกริยา ดี กลายเป็นคำคุณศัพท์ ดีๆ คำคุณศัพท์บอกคุณลักษณะที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (193) ถามคนเก่า ๆ ดูเลย
(194) มันก็วนเวียนอยู่แต่เรื่องเดิม ๆ นะครับ
(195) เราพยายามตีพิมพ์งานของนักเขียนใหม่ ๆ อยู่เสมอ
- ญ. (196) ชีวิตเด็ก ๆ ลำบาก แต่พอโตขึ้นมาจะเหนื่อย
(197) ประมาณว่า อยู่ประถมอะ มีกิจกรรมอะไร ฮา ๆ เยอะ
(198) จูออนเนี่ยก็ดี แต่ว่าพอมาดูภาค ซ้ำ ๆ ไป
- ช/ญ. (199) ต่อผม สวย ๆ แล้วเดินเฉียดยดึกว่า
(200) เสื้อผ้า เนา ๆ มันก็ไม่ยอมทิ้ง
(201) บ้าน ผูกพัน ๆ น่าสงสารนะมึง
- ญ/ช. (202) เค้าเป็นคน แบบ เจียบ ๆ
(203) แม้ก็เครียด กลัวว่าลูกจะ ไม่ได้เข้าโรงเรียน ดี ๆ
(204) เหตุผล โง่ ๆ แบบว่าเข้ากัน ไม่ได้ อะไรเสีย

3.3.3.2 คำคุณศัพท์บอกกำหนด

คำคุณศัพท์บอกกำหนดเป็นคำคุณศัพท์ที่ช่วยชี้เฉพาะคำนามที่เป็นส่วนหลัก โดยจะกล่าวเจาะจงว่าเป็นกลุ่มใด และไม่ได้กล่าวรวมถึงกลุ่มใด คำคุณศัพท์บอกกำหนดที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (205) บังเอิญวัน นั้น ไปค้นล้ง
(206) ผมมารับตำแหน่งเมื่อ เช้านี้
(207) พี่ไปไต่ยัง ใจสัมผัสกับคน นั้น โคตรใหญ่เลย
- ญ. (208) ทั้ง ๆ ที่ อีโรพวก นั้น ไม่มีการศึกษาเลยนะ
(209) คราว นี้ ก็เลยมาดูทาง ทีวี
(210) ปี แรก ลำบากมากเพราะว่าไม่ชิน

- ช/ญ. (211) พออ่านถึงตรงนี้เราก็อ่อ ตั้งคำถามอะ
 (212) เราก็อ่เปิดเพลงนี้ขึ้นมาก่อนนะฮะ
 (213) คนสุดท้าย หนูก็เพิ่งเลิกไปเนี่ยอะ
- ญ/ช. (214) นื่องเค้าไม่เป็นอย่างนั้นหรอก
 (215) วันนี้เจอแต่เรื่องอะไรก็ไม่รู้
 (216) แล้ววันนั้นเค้าก็ไปกินเหล้าต่อครับ

3.3.4 คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์เป็นคำที่ปรากฏอยู่หน้าหรือหลังคำกริยาหลักในประโยค หรืออยู่หน้าประโยค อยู่ระหว่างประโยค หรือระหว่างถ้อยคำ โดยเป็นส่วนพึ่งพาของคำกริยาหลักในประโยคหรือถ้อยคำที่ตามมา คำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายคำกริยา คำวิเศษณ์ หรือประโยค คำวิเศษณ์ที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (217) ผมก็เลยกลายเป็นหัวโจกใน
 (218) เดินรอบ ๆ เดินดูตามหน้าผาอะ
 (219) มีคือเลย
- ญ. (220) เค้าหันหลังแล้ว ก็เห็นแต่ข้างหลังว่าเค้าผมยาว
 (221) ทุกคนชอบให้เค้ามา เอ่อ คลอเคลียใกล้ ๆ
 (222) ลูกขึ้นได้เดินปรีเลย
- ช/ญ. (223) รู้สึกยังงี้บ้างกับการที่เรียนจบแล้ว
 (224) แบบว่าใช้อารมณ์ดราม่า ชอบจริง ๆ เลยอะ
 (225) มือหนูเย็นเจิบเลยแหละ
- ญ/ช. (226) เราจำได้เลยว่าเจอกันที่ห้องขายเครื่องเขียน
 (227) คบกันสบาย ๆ ก็มีก็บ้างอะไรบ้าง
 (228) แบบ ตากับยายเค้าแบบ เป็นมิตร แบบ คือรักเรา
 เหมือนลูกเหมือนหลาน

3.3.5 คำบุพบท

คำบุพบทเป็นคำที่ปรากฏหน้าคำนามหรือหน้ากริยาลิในหน่วยสร้างไวยากรณ์ อาจปรากฏหน้าคำนาม หน้ากริยาลิ หรือหน้าประโยค คำบุพบทที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (229) มันเป็นหมาใจดีชอบเล่นกับเด็ก
 (230) มันอยู่ข้างหลังใจ มือห้อยมาจากหน้าต่าง
 (231) ก่อนรู้จักตัวจริงแก ก็ชอบภาษาที่คิดนอกกรอบของแก
- ญ. (232) เค้าไม่เคยเผชิญหน้ากับคนแปลกหน้าเลย
 (233) เค้าโครงของเรื่องเนี่ยเหมือนกับชีวิตจริงในบ้านเรา
 (234) ไม่อยากง้ออะ เพราะ แบบ เช็ดแล้ว
- ช/ญ. (235) น้องหนูมันชอบคุยกับผู้หญิง
 (236) ทำไปเพื่อเผยให้มันรู้ไง
 (237) ไหนเล่าให้ฟังน้อยว่าเรื่องมันเป็นยังไง
- ญ/ช. (238) กว่าคุยกับมันเหอะ
 (239) เราคิดได้นะตั้งแต่ไปอยู่มหาวิทยาลัยนะ
 (240) ที่เราเลือกศิลป์-ฝรั่งเศสอะเป็นเพราะเพื่อนนะ

3.3.6 คำปริมาณ

คำปริมาณเป็นคำที่ปรากฏหน้าคำนามในหน่วยสร้างเข้าสู่ศูนย์ ทำหน้าที่ขยายคำนามที่ตามหลังมานั้น คำบุพบทที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (241) ผ่านเสร็จไปต่อย อีกสองปีขาดอีก
 (242) ทุกคนเห็นเหมือนกันเธอ
 (243) แต่ก็ต้องทำเพราะลูกหลายคนไง
- ญ. (244) เพราะเห็นเขาบางคนบอกว่าอ่านแล้ว แบบ
 (245) มันมารรวมร้อยแน่ะ
 (246) หนังสือแต่ละเรื่องจะเคาเรื่องไม่ถูก
- ช/ญ. (247) อีกสองวันมันก็โทรมา
 (248) มันก็คบผู้ชายหลายคนนะ
 (249) ย้อนกลับไปนะซะก็อิมเกือบห้าปีได้
- ญ/ช. (250) อยากกลับบ้านอะไรอย่างเจ็ ทุก แบบ ทุกอาทิตย์เลย
 (251) หลายคนอาจคิดว่าเนี่ย เป็นพวกเนี่ยอารมณ์รุนแรง
 (252) รอเค้ากลับมาหากันอีกครั้งหนึ่ง

3.3.7 คำสันธาน

คำสันธานเป็นคำที่ปรากฏระหว่างหน่วยที่มีความเท่าเทียมกันในด้านโครงสร้าง ซึ่งอาจเป็นระหว่างคำ วลี หรือประโยค ก็ได้ คำสันธานที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

- ช. (253) เขาเรียกว่าอะไร ร่ำหรือระบำผมก็ไม่รู้นำขบวน
(254) พ่อก็ไม่ได้ทำอะไรแต่พ่อก็ดูเหนื่อย ๆ
- ญ. (255) ไม่มีวันที่จะได้กลับมาเป็นเฟรชชีหรือรุ่นน้องของเขาอีกแล้ว
(256) มีเวลาว่างชอบดูหนังแต่ว่าไม่ชอบไปดูตามโรงหนัง
- ช/ญ. (257) มันกับหนูคงไม่ต้องมาเจอกันอีกแล้ว
(258) มันเป็นทอมเองหรือมันชอบดีก็ไม่รู้
- ญ/ช. (259) แบบ ตากับยายเค้า แบบ เป็นมิตร แบบ รักเรา
เหมือนลูกเหมือนหลาน
(260) อาจจะมีการเล่นกีฬาหรือว่าทำตัวแบบแต่งตัวโก้ ๆ

3.3.8 คำอนุภาค

คำอนุภาคเป็นคำที่ปรากฏในตำแหน่งหน้าสุด หลังสุด หรือในระหว่างประโยค หรือ ถ้อยความ (utterance) โดยไม่มีความหมายอ้างอิงถึงสิ่งใดโดยเฉพาะ และไม่สัมพันธ์กับคำใดคำหนึ่งในประโยคหรือ ถ้อยความนั้น สามารถตัดออกได้โดยไม่ทำให้ความหมายของถ้อยคำเสียไป คำอนุภาคที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏดังตัวอย่าง

3.3.8.1 ปรากฏหน้าสุดของประโยคหรือถ้อยความ เช่น

- ช. (261) เฮ้ย พี่เป็นไปได้ไงสัมภาษณ์คนนั้น
(262) โอ้โฮ โคตรเกลียดเลยคนประจบอาจารย์
(263) อือหือ ยิ่งพูดยิ่งทุเรศตัวเองจริง ๆ
- ญ. (264) เอ้อ ลืมบอก
(265) อู๋ หัวนี้ปั่นหมดเลยคนเดียว
(266) อู๋ ชีวิตดี ๆ ลำบาก
- ช/ญ. (267) โอ้ย ทหารอะ เลิกไปเพราะจับได้ในไฮไฟว์
(268) คือ แบบว่า อะไรละ แบบ เออ จะว่าน่าเ็นก็ประมาณนั้น
(269) แบบ บางทีอะ หนูวางโทรศัพท์ใส่มันอย่างเงี้ย
- ญ/ช. (270) เออ แบบ เฮ้ย มีเพื่อเรียนวะ

(271) โอย้พระเจ้า วันนี้เจอแต่เรื่องอะไรก็ไม่รู้

(272) เฮ้ย แม่ ภาวักุยกับกัมนัเหอะ

3.3.8.2 ปรากฏหลังสุดของประโยคหรือถ้อยความ

ช. (273) มัมนัไม่มีร่ายง่าย ๆ นะครั๊บ

(274) แต่ละเล่มมันจะมีโทษอย่างนี้อยู่อะครั๊บ

(275) พี่คิดว่าพี่ไม่ใช่นักเขียนที่เก่ง แล้วก็ไม่มีทางเป็นได้นะฮะ

ญ. (276) ทำอะไรเหรอกะ เดี่ยวก่อน ธุรกิจขายตรงกะ

(277) มันก็เป็นอิตีตัวเดิม กับอี่แม่ลูกคู่เดิม อะไรร้อยเงี้ย

(278) จริง ๆ การอ่านก็ดีเนอะ

ช/ญ. (279) มันต้องมีคนอื่นแน่เลย อะไรร้อยเงี้ย

(280) ทำไมมันต้องไปอียิปต์ล่ะกะ

(281) แต่อี่ชะนีนี่มันก็คบผู้ชายหลายคนนะยะ

ญ/ช. (282) อืม แบบ ประมาณว่า ให้เรารับรู้เองนะ

(283) แบบ ยังมองหน้ากันได้อะไรร้อยเงี้ยครั๊บ

(284) คนรักกันทำไมต้องโกหกกันอะครั๊บ

3.3.8.3 ปรากฏในระหว่างประโยคหรือถ้อยความ

ช. (285) ผม โอี้โอี้ ตื่นตื่นครั๊บ

(286) คนฆ่ากันก็มาทั้งง่าย ๆ เออ เพราะมันรก

(287) สมัยนั้นจะแบบผู้คนจะแบบ ไม่มีงานทำกันนะ

ญ. (288)อ่านแล้วแบบรู้สึกเออมันได้ความละเอียดของเนื้อหาอะไร
มากกว่า

(289) แต่กลายเป็นว่า เฮ้า จะไปอัปเปหิเขาออกไปไหนอีกหรอ
อะไรร้อยเงี้ย

(290) มันจะแบบเยือกเย็น มันขนลุกอะ

ช/ญ. (291) ไม่มาแม้ที่แบบว่า ฮู้ อีนี่แต่งหญิงอะไรแบบนี้

(292) ดูแล้วจินตนาการได้ หุ ว่าอยากมีพลัง

(293) ขอเงินเท่าไหร่ก็ ฮู้ บ่นแป๊บเดียว

ญ/ช. (294) ทิพยอยากแบบจะจบแบบบิ ๆ อะครั๊บ

(295) ขณะที่เขาแบบเอแบบรับผิดชอบมาก

(296) แต่ว่าแบบก็เคยเจอเหมือนกันนะแบบพิรุณอะ

เมื่อพิจารณาประเภทย่อยของคำอนุภาคในภาษาเพศชาย ภาษาเพศหญิง ภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย พบว่าการใช้คำอนุภาคมีการแปรไปตามเพศของผู้บอกภาษา ซึ่งเป็นลักษณะเด่นที่ทำให้ภาษาของแต่ละเพศแตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1). คำอนุภาคบอกเจตนา

คำอนุภาคบอกเจตนาเป็นคำอนุภาคที่ทำหน้าที่บอกท่าทีและเจตนาของผู้พูดที่มีต่อเรื่องหรือสถานการณ์นั้น คำอนุภาคบอกเจตนาที่ปรากฏใช้ในภาษาของทุกเพศ คือ คำอนุภาค กลุ่ม “เนี่ย” “นะ” “อะ” “แบบ” “อะไรอย่างเงี้ย”

คำอนุภาคกลุ่ม “เนี่ย” เป็นคำอนุภาคที่แสดงเจตนาของผู้พูดที่ต้องการเน้นว่าเรื่องหรือสถานการณ์นั้นเป็นเหมือนหัวข้อของการบอกเล่า ดังตัวอย่าง

ช. (297) เราทำงานเนี่ยมีแต่ความซื่อตรงแต่ไม่เคยได้ดี

ญ. (298) แล้วถ้าเกิดเป็นนวนิยายสมัยใหม่ที่เคยอ่านเนี่ย ส่วนใหญ่เนื้อเรื่องเนี่ยจะเป็นประเภทไหน

ช/ญ. (299) เพลงเนี่ยนะฮะมันรู้ลึกลับยัง

ญ/ช. (300) นอนอยู่มีคนมาเคาะประตูเนี่ยกลัวมัย

คำอนุภาคกลุ่ม “นะ” เป็นคำอนุภาคที่แสดงเจตนาของผู้พูดที่ต้องการเน้นเรื่องที่พูดให้น่าสนใจหรือหนักแน่นขึ้น มีรูปแปรคือ นะ เนาะ ดังตัวอย่าง

ช. (301) ชีวิตก็ลำบากมาตั้งแต่เด็กเนาะ

ญ. (302) บางเรื่องก็เหมือนกับเอ้ยเหมือนกับชีวิตจริงของคนเรานะ

ช/ญ. (303) แต่กลับหลังไปค่าหรือเปล่าก็ไม่รู้นะ

ญ/ช. (304) เรารู้นะว่าเค้าดีต่อเราอะ

คำอนุภาคกลุ่ม “อะ” เป็นคำอนุภาคที่แสดงเจตนาของผู้พูดที่ต้องการบอกเล่าเรื่องราว ทั่ว ๆ ไป ดังตัวอย่าง

ช. (305) เราก็พูดตะโกนออกมาเลยอะ

ญ. (306) แต่มันชอบร้องแงงอ๊ะ

ช/ญ. (307) ทำไมมันต้องคิดมากอย่างงั้นด้วยอะ

ญ/ช. (308) ผู้หญิงสองคนที่ฉันรู้สึกประทับใจมีบุคลิกตรงกันมากอะ

คำอนุภาคกลุ่ม “แบบ” เป็นคำอนุภาคที่แสดงท่าทีของผู้พูดที่ไม่ค่อยมั่นใจ ลังเลใจ หรือลดทอนน้ำหนักของเรื่องที่พูด มีรูปแปรคือ แบบ แบบว่า ดังตัวอย่าง

ช. (309) ช่วงนั้นก็รู้ว่าคุณแม่เสียใจต้อง แบบแบกหน้าเข้าไปฝาก

ญ. (310) เขาก็ไม่เชิงว่านะ แต่ แบบเหมือนเขา แบบงู ให้น้องตั้งใจทำ

ช/ญ. (311) แม่เขาก็ลึงๆเลๆ แหละ เขาก็คง แบบว่า เนาะ กลัวคนอื่น
ว่าอะเนาะ

ญ/ช. (312) แต่ แบบเหมือนเราต้องแบบอยู่อย่างนั้นอะ อยู่ แบบ แบบ
เหมือน คนโง่อะ

คำอนุภาคกลุ่ม “อะไอย่างเงี้ย” เป็นคำอนุภาคที่แสดงเจตนาของผู้พูดที่ต้องการบอกเรื่องราว ตัวอย่าง แสดงความไม่มั่นใจ หรือคาดคะเน มีรูปแปรคือ อะไอย่างนี้ อะไอย่างเนีย อะไอย่างจี้ อะไอย่างเงี้ย อะไอย่างเงียะ ดังตัวอย่าง

ช. (313) บางคนก็ย้ายบ้านไปบ้าง บางคนก็ไปทำงานที่กรุงเทพบ้าง
อะไอย่างเงียะ

ญ. (314) แล้วไม่คิดจะกลับมาคบกับเราหรอ เหมือนนางอะไอย่าง
เงี้ย

ช/ญ. (315) มันมีคนอื่นหรือเปลวอะ อะไอย่างเงี้ย

ญ/ช. (316) แล้วก็ยังมีลูกค้าที่แบบ ทั้งแบบจีวิน ทั้งแบบ เออ ใจดี
อะไอย่างจี้

(2). คำอนุภาคบอกสถานภาพ

คำอนุภาคบอกสถานภาพเป็นคำอนุภาคที่ทำหน้าที่บอกเพศ วัย ของผู้พูด รวมทั้งความสนิทสนมหรือท่าทีที่ผู้พูดมีต่อผู้ฟังหรือเหตุการณ์ คำอนุภาคบอกสถานภาพที่พบในข้อมูลมี 11 คำ แบ่งเป็น 7 กลุ่ม คือ ครับ คะ/คะ จ๊ะ/จ๊ะ ฮะ ฮ้า/ฮะ ยะ/ยะ เว้ย

ความถี่ของการปรากฏใช้คำอนุภาคบอกสถานภาพของผู้พูดทั้ง 4 เพศ แสดงได้ดังตารางที่ 3.3 ดังนี้

ตารางที่ 3.3 ร้อยละของความถี่ของการปรากฏคำอนุภาคบอกสถานภาพของผู้พูดต่างเพศ

คำอนุภาค	ช	ญ	ช/ญ	ญ/ช
ครับ	39.82	-	0.49	43.88
คะ/ค่ะ	-	68.35	48.51	3.96
จ๊ะ/จี่	0.30	10.13	14.35	10.79
ฮะ	43.77	-	2.48	22.66
ฮ้า/ฮ๊ะ	-	13.29	22.77	-
ยะ/ย่ะ	-	5.70	8.42	-
เว้ย	16.11	2.53	2.98	28.41

จากตารางและข้างต้นจะเห็นได้ว่าคำอนุภาคบอกสถานภาพบางคำปรากฏใช้เฉพาะในภาษาของผู้พูดบางเพศเท่านั้น กล่าวคือ คำว่า *ครับ* ไม่ปรากฏใช้ในภาษาของเพศหญิง และปรากฏน้อยมากในภาษาของเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง คำว่า *คะ/ค่ะ* ไม่ปรากฏใช้ในภาษาของเพศชายเลยและปรากฏน้อยในภาษาของเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย คำว่า *ฮะ* ไม่ปรากฏใช้ในภาษาของเพศหญิง และคำว่า *ฮ้า/ฮ๊ะ* *ยะ/ย่ะ* ปรากฏใช้เฉพาะในภาษาของเพศหญิงและเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเท่านั้น แต่จะไม่ปรากฏในภาษาของเพศชายและเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายเลย

ข้อมูลภาษาดังกล่าวแสดงให้เห็นลักษณะที่ใกล้เคียงกันของภาษาของผู้พูดต่างเพศเป็นคู่ ๆ กล่าวคือ ภาษาของเพศชายและเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายมีลักษณะใกล้เคียงกัน และภาษาของเพศหญิงและเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีลักษณะใกล้เคียงกัน ดังตัวอย่าง

- ช. (317) *จับแต่งตัวมาเลยครับ*
 (318) *เพราะตั้งแต่เด็กครับ ฝึ้นว่าอยากจะเป็นวิศว*
 ญ/ช. (319) *แล้ววันนั้นเค้าก็ไปกินเหล้าต่อครับ*
 (320) *เค้าเป็นคนทีแบบนึ่ง ๆ เงียบ ๆ ขริม ๆ อะไอย่างเงี้ยครับ*

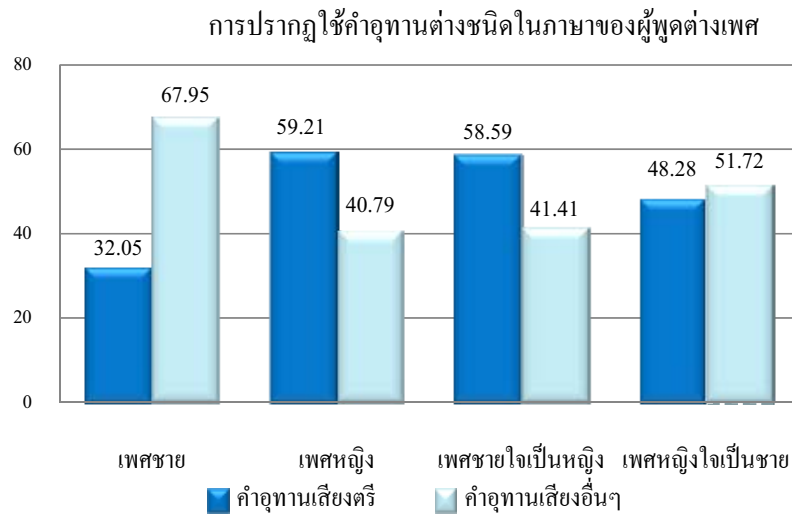
- ญ. (321) ปัจจุบันเนี่ยคนไทยส่งเสริมให้เด็กไทยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น
นะค่ะ
- (322) เป็นสิ่งที่ศิษย์ค่ะ
- ญ/ช. (323) อาจจะสอนที่บ้านก่อน หรือว่าสอนที่บ้านเด็กอย่างเงี้ยนะค่ะ
- (324) มันไปเอลซาลวาดอร์ไม่ได้หรอกค่ะ

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ความถี่ของการปรากฏคำอุทานในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ยังพบว่าความถี่ของการปรากฏกลุ่มคำอุทานเสียงตรี ได้แก่ เฮ้ย เอ้ย โอ้ย อู๋ย ต้าย และกลุ่มคำอุทานเสียงอื่นๆ ได้แก่ โอ้โฮ อู้อู อู๋หุ อือฮือ อือหือ โห้ โห้ โห้ย ในภาษาของผู้พูดต่างเพศนั้นแตกต่างกันจนอาจกล่าวได้ว่าเป็นตัวบ่งชี้เพศของผู้พูดได้ ดังแสดงได้ตามตารางที่ 3.4 ดังนี้

ตารางที่ 3.4 ร้อยละของความถี่การปรากฏใช้คำอุทานต่างชนิดในภาษาของผู้พูดต่างเพศ

คำอุทาน	ช	ญ	ช/ญ	ญ/ช
กลุ่มคำอุทานเสียงตรี	32.05	59.21	58.59	48.28
กลุ่มคำอุทานเสียงอื่นๆ	67.95	40.79	41.41	51.72

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นเป็นแผนภูมิที่ 3.4 ได้ ดังนี้

ตารางและแผนภูมิที่ 3.4 แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดเพศชายใช้กลุ่มคำอุทานเสียงอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มคำอุทานเสียงตรีอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือมีค่าร้อยละความถี่ของการปรากฏมากกว่ากันเป็นสองเท่า ในขณะที่ผู้พูดเพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย มีการปรากฏความถี่การใช้กลุ่มคำอุทานทั้งสองกลุ่มในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน

เมื่อพิจารณารายละเอียดเฉพาะในกลุ่มคำอุทานเสียงตรีที่ปรากฏในภาษาของผู้พูดเพศชาย และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายพบว่า ใช้คำอุทานเสียงตรี *เฮ้ย* มากที่สุดเหมือนกันทั้งสองเพศ และทั้งผู้พูดเพศชาย และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายไม่ใช้คำอุทานเสียงตรี *อู๊ย* และ *ตั๊ย* เลยเหมือนกัน โดยคำอุทานเสียงตรี *อู๊ย* และ *ตั๊ย* ปรากฏในภาษาของผู้พูดเพศหญิงและชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเท่านั้น

ตัวอย่างการใช้คำอุทาน

- ช. (325) *เฮ้ย* พี่เป็นไปได้อิงสัมภาษณ์คนนั้น
- ญ/ช (326) เราก็รู้สึกน้อยใจนิด ๆ นะว่าเออ *เฮ้ย* อะไรวะ
- ญ. (327) *อู๊ย* ชีวิตเด็ก ๆ ลำบาก
- (328) *ตั๊ย* ความจริงไม่อยากจะบอกนะคะเนี่ย
- ช/ญ. (329) *อู๊ย* เยอะเรื่องมันเยอะกว่าไม่ได้แล้วอะ
- (330) *ตั๊ย* หนูคิดว่าห่อนชีวิตไปแล้วนะเจ้

การปรากฏใช้คำอุทานดังกล่าวในภาษาของผู้พูดต่างเพศ แสดงให้เห็นว่าภาษาของทุกเพศใช้คำอุทานแสดงเจตนาเหมือน ๆ กัน โดยมีประเภทย่อยที่แสดงเจตนาแตกต่างกันไป ส่วนคำ

อนุภาคแสดงสถานภาพนั้น แม้ทุกเพศจะมีคำอนุภาคแสดงสถานภาพเหมือนกัน แต่ก็เลือกใช้คำแตกต่างกันไปตามเพศ โดยภาษาเพศชาย และภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายเลือกใช้คำว่า *ครับ* เพื่อแสดงความเป็นชายเหมือนกัน ในขณะที่ภาษาเพศหญิงและภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเท่านั้นที่เลือกใช้คำว่า *คะ/ค่ะ* เพื่อแสดงความเป็นหญิงเหมือนกัน

นอกจากนี้จากการพิจารณาคำอนุภาคบอกสถานภาพที่เป็นคำอุทานเสียงตรีในภาษาของแต่ละเพศ พบข้อน่าสนใจประการหนึ่งคือ ภาษาเพศชายและเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายมักใช้คำว่า *เฮ้ย* และไม่ใช่คำว่า *อู๊ย* และ *ด้าย* ที่พบเฉพาะในภาษาเพศหญิงและเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเท่านั้น

3.4 สรุป

ชนิดของคำในภาษาเพศชาย ภาษาเพศหญิง ภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย สามารถจำแนกเป็น 8 ประเภทเหมือนกัน คือ คำกริยา คำนาม คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำปริมาณ คำสันธาน และคำอนุภาค ทั้งนี้ โดยมีเกณฑ์ที่ใช้จำแนกชนิดของคำเหมือนกันและสอดคล้องกับเกณฑ์ในการจำแนกคำในภาษาไทยมาตรฐานของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) ด้วย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารายละเอียดการใช้ และประเภทย่อยของคำพบว่ามีความคล้ายคลึงกันของภาษา 2 คู่ คือ ภาษาเพศชายกับภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย และภาษาเพศหญิงกับภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง ซึ่งมักจะใช้คำเหมือนกันในคู่ของตนมากกว่า และยังพบว่าคำสรรพนาม และคำอนุภาคแสดงสถานภาพ เป็นคำที่บ่งชี้ความเป็นชายและความเป็นหญิงของผู้พูดได้

บทที่ 4

การสร้างคำตามเพศของผู้พูด

4.1 บทนำ

ในบทนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์การสร้างคำ (word formation) ของผู้พูดต่างเพศเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้พูดแต่ละเพศมีการสร้างคำอย่างไร รวมทั้งเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้เห็นภาพรวมด้านระบบคำของไวยากรณ์ภาษาของผู้พูดตามเพศที่ชัดเจนขึ้น การจำแนกวิธีการสร้างคำและประเภทของคำที่เกิดขึ้นจากการสร้างคำเหล่านั้นผู้วิจัยใช้เกณฑ์การสร้างคำของไวยากรณ์ภาษาไทยมาตรฐานของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) บทที่ 10 11 และ 12

4.2 การสร้างคำในภาษาไทยตามเพศของผู้พูด

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์และคนอื่น (2554) กล่าวถึงการสร้างคำไว้ว่า “การสร้างคำ (word formation) หมายถึง การเกิดคำในภาษาขึ้นโดยธรรมชาติหรือจงใจให้เกิดขึ้นด้วยวิธีต่างๆ และมีโครงสร้างต่างๆ” การสร้างคำในภาษาไทยมาตรฐานแบ่งได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ การสร้างคำเดี่ยว การประสมคำ การประสานคำ และการตัดคำให้สั้น จากข้อมูลภาษาของผู้พูดของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย พบว่ามีการสร้างคำทั้ง 4 ประเภทนั้น โดยจะขอสรุปลักษณะการสร้างคำในภาษาไทยตามเพศของผู้พูดทั้ง 4 ประเภท ตามการพิจารณา ด้าน โครงสร้างของคำ และด้านการแปลงคำ ดังนี้

4.2.1 การสร้างคำพิจารณาด้านโครงสร้าง

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบของโครงสร้างในการสร้างคำ พบว่าภาษาของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย มีลักษณะไม่แตกต่างกันนัก สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ลักษณะ คือ การสร้างคำเดี่ยว การประสมคำ การประสานคำ และการตัดคำให้สั้น ดังนี้

4.2.1.1 การสร้างคำเดี่ยว

คำเดี่ยว (simple word) เป็นคำที่มีหน่วยคำเดี่ยว ไม่สามารถแยกส่วนให้ย่อยลงไปได้อีก คำเดี่ยวนั้นมีที่มาจากแหล่งต่างๆ ตามสภาพแวดล้อมของสังคมวัฒนธรรมที่

เกิดขึ้น รวมถึงการยืมคำศัพท์มาจากภาษาอื่นๆ มาใช้ด้วย การสร้างคำเดียวในภาษาไทยของผู้พูดทั้ง 4 เพศนั้น มีลักษณะเป็นการเพิ่มคำซึ่งเป็นการสร้างคำใหม่โดยเพิ่มคำที่ยังไม่เคยมีใช้คำมาก่อน โดยคำศัพท์ที่เพิ่มมามากเป็นคำยืมภาษาต่างประเทศ หรือคำสแลงที่ใช้สื่อสารกันเฉพาะกลุ่ม ซึ่งคำเหล่านั้นอาจจะได้รับความนิยมและปรากฏใช้อยู่จนกลายเป็นคำศัพท์ในภาษาไทยที่ใช้กันโดยทั่วไป หรืออาจเสื่อมความนิยมและหายไปในที่สุด

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่ามีการสร้างคำด้วยการเพิ่มคำเหมือนกันทุกเพศ โดยคำที่เพิ่มนั้นมักเป็นคำยืมภาษาอังกฤษ และคำสแลงที่ปรากฏใช้และเข้าใจกันเฉพาะกลุ่ม ดังตัวอย่าง

คำยืมภาษาอังกฤษ

- ช. (1) เล่าให้มันดีๆ ทำ พาวเวอร์ พอยต์ ให้มันน่าสนใจไม่ได้หรอ
 ญ. (2) ก่อนกลับก็ต้องทำโปรเจกต์ส่งก่อน ไร งานหนักมาก
 ช/ญ (3) หนูอยากจะบวชให้พ่อ เนาะ ในฟิลของเราอะ
 ญ/ช (4) เด็กสิบเก้าปีของเมืองไทยนี่ ยังนั่งเล่นเกมสล็อตออนไลน์ อยู่เลย

คำสแลง

คำสแลงที่ปรากฏใช้และเข้าใจกันในผู้พูดทุกเพศ

- ช. (5) มันก็เซ็ง อะ ทำอะไรก็ได้ดังใจเลย
 ญ. (6) พวกเด็กแว้นเต็มเลย ไม่เห็นมีใครมาจับ
 ช/ญ (7) จับได้ในไฮไฟว์ อิชะนีตัวนึง จับได้ว่า มันไปถ่ายรูปร่วมกัน
 ญ/ช (8) คบกันเรื่อยๆ สบายๆ ก็มีกิ๊กบ้างอะไรบ้าง

ส่วนคำสแลงที่ปรากฏใช้และเข้าใจกันในเฉพาะหมู่ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง โดยส่วนใหญ่เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ ดังตัวอย่าง

ตุ๊ก	หมายถึง	การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง
เวิร์ก	หมายถึง	การมีเพศสัมพันธ์
ซองจู	หมายถึง	การใช้จ่ายเงินแบบเกินฐานะเลี้ยงดูผู้ชาย
ก๊ว	หมายถึง	การผ่าตัดแปลงเพศ
เฟีย	หมายถึง	ผู้ที่มึนเมาทางเพศเป็นทั้งชายและหญิง
ดัดจา	หมายถึง	สร้างคำกริยาจนเกินควร

คำสแลงที่ปรากฏใช้และเข้าใจกันในหมู่ผู้พูดเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย ส่วนใหญ่เป็นคำที่มีความหมายบ่งพฤติกรรมทางเพศของเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย ดังตัวอย่าง

ทอม	หมายถึง	เพศหญิงที่ไม่ชอบรูปลักษณะเพศหญิงของตนเอง
เลส	หมายถึง	เพศหญิงที่มีพฤติกรรมชอบเพศเดียวกัน
ทอมวันเวย์	หมายถึง	ผู้ที่เป็นฝ่ายกระทำเพียงอย่างเดียว
ทอมทูเวย์	หมายถึง	ผู้ที่เป็นฝ่ายกระทำและถูกกระทำ
เลสคิง	หมายถึง	ผู้ที่เป็นฝ่ายกระทำเพียงฝ่ายเดียว
เลสควีน	หมายถึง	ผู้ที่เป็นฝ่ายถูกกระทำเพียงฝ่ายเดียว
เลสทู	หมายถึง	ผู้ที่เป็นฝ่ายกระทำและถูกกระทำ
เลสไบ	หมายถึง	ผู้ที่ชอบเพศหญิงด้วยกันหรือเพศชาย
ลงลิ้น	หมายถึง	การมีเพศสัมพันธ์กันระหว่างเพศหญิง

จะเห็นได้ว่าการสร้างคำโดยการเพิ่มคำนั้น ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงและเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายจะมีการสร้างคำโดยวิธีการนี้มากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นคำสแลงที่ใช้และเข้าใจกันได้เฉพาะในกลุ่มของตน โดยเฉพาะคำที่มีความหมายเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่ไม่ต้องการให้คนกลุ่มอื่นเข้าใจ และเพื่อสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของตนโดยใช้ภาษา

4.2.1.2 การประสมคำ (compounding)

การประสมคำเป็นการนำหน่วยคำตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไป มาประกอบเข้าด้วยกัน ทำให้ได้ประเภทของคำ คือ คำประสม คำซ้อน และคำซ้ำ

1) คำประสม

คำประสมเป็นคำที่เกิดจากหน่วยคำอิสระ (free morpheme) ที่มีความหมายต่างกันอย่างน้อย 2 หน่วยมารวมกัน เกิดเป็นคำหนึ่งที่มีความหมายใหม่ต่างจากความหมายของหน่วยคำที่นำมารวมกัน แต่มักมีเค้าความหมายของหน่วยคำเดิมอยู่ ลักษณะสำคัญของคำประสม คือ เมื่อประกอบกันแล้วรูปคำมักจะคงตัว วิธีการประกอบกันในคำประสมจะเป็นลักษณะเฉพาะของคำแต่ละคำ และสมบูรณ์ในตัวเอง ไม่สามารถนำวิธีการประกอบของคำเหล่านี้ไปใช้ประกอบกับคำอื่นๆ เพื่อสร้างคำใหม่ได้อีก หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ ไม่สามารถผลิตซ้ำใหม่ (productive) ได้

เกณฑ์ที่ใช้แยกคำประสมออกจากคำชนิดอื่น ๆ คือ คำประสมจะแทรกคำใด ๆ ลงไประหว่างหน่วยคำที่มาประกอบในคำประสมนั้นไม่ได้ คำประสมเป็นคำคำเดียว หน่วยคำที่เป็นส่วนประกอบของคำประสมไม่สามารถย้ายที่หรือสลับที่ได้ ถ้าสามารถแทรกคำหรือสลับที่ส่วนประกอบได้ก็แสดงว่าไม่ใช่คำประสม แต่อาจเป็นเพียงกลุ่มคำ วลี หรืออนุพยางค์ ก็ได้

เมื่อพิจารณาที่ประเภทย่อยของคำประสมที่ปรากฏในข้อมูลภาษาของผู้พูดต่างวัยแล้ว พบว่าสามารถแบ่งประเภทย่อยของคำประสมออกได้อีก 2 ประเภท คือ คำประสมทั่วไป และคำประสมแบบสมาส

1.1) คำประสมทั่วไป

คำประสมทั่วไปสามารถแยกเป็นกลุ่มตามลักษณะเด่นทางความหมายของคำที่มาประสมกันได้เป็น 3 ลักษณะ คือ คำประสมแบบคงเค้าความหมายเดิม คำประสมแบบความหมายในแง่คำจำกัดกลุ่ม-ลูกกลุ่ม และคำประสมแบบความหมายในแง่กลืนความ

ก) คำประสมแบบคงเค้าความหมายเดิม

คำประสมแบบคงเค้าความหมายเดิม เป็นคำประสมที่ประกอบไปด้วยหน่วยคำ 2 หน่วยคำขึ้นไปประกอบกันแล้วกลายเป็นคำประสมที่มีความหมายถึงการกระทำหรือสิ่งที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป ส่วนใหญ่มักเป็นปรากฏเป็นคำกริยา หรือคำนาม จากข้อมูลภาษาของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย พบว่ามีการสร้างคำที่เป็นคำประสมแบบคงเค้าความหมายเดิมเหมือนกันทั้ง 4 เพศ ดังตัวอย่าง

- ช. (9) ผมรู้สึกน้อยใจตัวเองว่าเราทำไม่ได้
(10) อืม หลังจากวันนั้นเนี่ย ก็เดินหน้าต่ออย่างที่บอก
- ญ. (11) คือเราเสียใจมากอะ ร้องไห้ร้องไห้มากมา
(12) ก็ไม่ต้องร้องพื้นเลย แค่นี้ตัวเดียว
- ช/ญ (13) มือถือหนูหายไป หนูก็ว่า หนูไปวางไว้ไหนหรือว่าใครมาลักไป
(14) เพราะว่าเรายังไม่เชื่อใจในตัวแฟนเรามากกว่า
- ญ/ช (15) ตากับยายเค้าแบบ เป็นมิตร แบบ คือรักเราเหมือนลูกเหมือนหลาน
(16) เราแบบว่า กับเพื่อนอีก 4 คนในกลุ่มเหมือนเริ่มเปิดใจกัน

ข) คำประสมแบบความหมายในแง่คำจำกัดกลุ่ม (generic) กับลูกกลุ่ม (specific)

คำประสมแบบนี้ประกอบไปด้วยหน่วยคำที่เป็นจำกัดกลุ่มกับลูกกลุ่ม มักใช้สื่อถึงประเภทของสรรพสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น คน สัตว์ สิ่งของ การประกอบกันของคำประสมลักษณะนี้ ส่วนใหญ่แล้วส่วนที่เป็นจำกัดกลุ่มนั้นมักเป็นหน่วยหลักที่บ่งประเภทหรือชนิด เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ สถานที่ ประเภทของสัตว์ คำนาน้ำชื่อ เป็นต้น ส่วนที่เป็นลูกกลุ่มมักจะบ่งลักษณะเฉพาะของประเภทเหล่านั้น เช่น นามเฉพาะ ลักษณะ หรือสภาพ แหล่งที่ อาชีพ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น คำว่า หมาป่า เป็นคำประสมประกอบด้วยคำ 2 คำ ได้แก่ คำว่า หมา ซึ่งเป็นหน่วยหลักและเป็นจำกัดกลุ่มที่บอกประเภทของ

สัตว์และคำว่า *ป่า* ซึ่งเป็นลูกกลุ่มซึ่งบอกลักษณะเฉพาะที่แสดงที่อยู่ของสัตว์ว่าอาศัยอยู่ในป่า ซึ่งเราสามารถเปรียบเทียบได้กับหมาประเภทอื่น เช่น *หมาบ้าน* *หมาจรจัด* ซึ่งบอกลักษณะหรือที่อยู่เฉพาะแตกต่างกันไป

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่ามีการสร้างคำแบบคำประสมที่ประกอบด้วยหน่วยคำที่เป็นจำกลุ่มกับลูกกลุ่มเหมือนกันทั้ง 4 เพศ ดังตัวอย่าง

- ช. (17) เราก็เสียตั้งค์หมาจรจัด ประมาณสองพันหรือสามพันนี้แหละ
 (18) นั่งรถตุ๊กตุ๊ก แล้วมันจะมีลิฟต์ให้ขึ้นไป โหสิงเหอะมากเลย
- ญ. (19) ทำอะไรเหอะคะ เดี่ยวก่อน ธุรกิจขายตรง ค่ะ
 (20) ถ้าพูดว่าทำธุรกิจส่วนตัวมันก็ดูดี อะ ใช้อย่างงี้
- ช/ญ (21) หนูบอก เออเนี่ยเธอก็ฝึกคำสัญญา
 (22) พออ่านถึงตรงนี้เราก็อ่อ ตั้งคำถาม
- ญ/ช (23) ยอมรับอะว่าเป็นคนเจ้าชู้ คือแบบชอบคนง่ายอะ ไรเงี้ย
 (24) คนเมาทำอะไรก็ไม่ผิด คือคนเมาไม่รู้ตัว ใจครับ

ค) คำประสมแบบความหมายในแง่ลิ้นความ

คำประสมแบบความหมายในแง่ลิ้นความเป็นคำประสมที่ประกอบขึ้นจากหน่วยคำตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไป โดยหน่วยคำหนึ่งเป็นคำกริยา และอีกหน่วยคำหนึ่งเป็นคำนาม เมื่อประกอบกันแล้วทำให้คำประสมนั้นเป็นคำกริยาประสมแบบกลืนความหมายของคำที่มาประกอบนั้น โดยอาจเป็นแบบกริยากลืนความประธาน เช่น *แขนหัก* *หัวล้าน* หรือกริยากลืนความกรรม เช่น *ถ่ายรูป* *อัดเทป* *ร้องเพลง* เป็นต้น

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่ามีการสร้างคำที่เป็นคำประสมแบบความหมายในแง่ลิ้นความเหมือนกันทั้ง 4 เพศ ดังตัวอย่าง

- ช. (25) กลับบ้าน อาบน้ำนอนเลย พอแล้ววันนี้
 (26) ชอบถ่ายรูปเป็นชีวิตจิตใจ ไปไหน ๆ ก็ต้องถ่าย
- ญ. (27) ก็ช่วยเค้ากวาดบ้านบ้าง เก็บโน้นเก็บนี่บ้าง ทำไปเรื่อย
 (28) คือเด็กไม่ชอบแปรงฟัน ใจคะ เราก็ต้องสอน
- ช/ญ (29) จับได้ว่า มัน ไปถ่ายรูปด้วยกัน
 (30) ชอบแต่งตัวสวย ๆ อะ ใช้อย่างเนี้ยคะ

- ญ/ช (31) เนี่ย แล้วพอบนนะ ก็อยากจะทำงานพาแม่ไปเที่ยว
(32) เค้าแต่งตัวอะไรอย่างเงี้ยครับ เค้ายังแต่งตัวไม่เสร็จ

1.2) คำประสมแบบคำสมาส

คำประสมแบบคำสมาสเป็นการสร้างคำที่นำคำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤตตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป มาประสมกันเป็นคำเดียว เช่น รัฐบาล มหาวิทยาลัย สังคม เป็นต้น

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่ามีการสร้างคำที่เป็นคำประสมแบบคำสมาส เหมือนกันทั้ง 4 เพศ ดังตัวอย่าง

- ช. (33) พอมามีเศรษฐกิจ มีโรงงานก็เออ ดีขึ้น
(34) วัดวาอาราม ที่เป็นประวัติศาสตร์ก็ยังรก
- ญ. (35) มิตรภาพเป็นเรื่องสำคัญนะ คนไม่มีเพื่อนมันน่าสงสาร
(36) เราก็ต้องใช้ดุลพินิจนะคะ อย่าเพิ่งด่วนตัดสินใจ
- ช/ญ (37) แบบบางทีอะ หนูวางโทรศัพท์ใสมันอย่างเงี้ย
(38) เราต้องพยายามหากิจกรรมมาเรียกความสนใจเค้า
- ญ/ช (39) ชอบคุย คือแบบ มนุษย์สัมพันธ์ดีอะ
(40) เราคิดได้นะ ตั้งแต่ไปอยู่มหาวิทยาลัยนะ

2) คำซ้อน

คำซ้อนเกิดจากการนำคำตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประกอบกัน โดยแต่ละคำนั้นมีความสัมพันธ์กันในด้านความหมายซึ่งอาจเป็นความหมายเหมือนกัน คล้ายกัน ทำนองเดียวกัน หรือตรงข้ามกันก็ได้ การประสมคำดังกล่าวทำให้ได้คำที่มีความหมายชัดเจนขึ้น เช่น ฆ่าฟัน ข้าทาส ราคาค่างวด มีความหมายเฉพาะเจาะจงขึ้น เช่น อ่อนโยน อ่อนน้อม หรือมีความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น ลูกหลาน ชั่วดี เป็นต้น ส่วนจำนวนคำที่นำมาประกอบกันเป็นคำซ้อนนั้นอาจเกิดขึ้นจากคำตั้งแต่ 2 คำ 4 คำ หรือ 6 คำ เช่น บ้านเมือง ช้างม้าวัวควาย และเลือกที่รักมักที่ชัง เป็นต้น

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่ามีการสร้างคำที่เป็นคำประสมแบบคำซ้อนโดยการ นำคำ 2 คำ 3 คำ และ 4 คำ มาประกอบกันเหมือนกันทั้ง 4 เพศ ดังตัวอย่าง

คำซ้อน 2 คำ

- ช. (41) พี่เขยเค้าก็มีคนใช้**อยู่ที่บ้าน** เป็นคนพม่าลักลอบเข้าเมืองมา
 (42) เบื้องหลังความสำเร็จเราทุกๆครั้งก็จะมีคนสองคนยืนเคียงข้างเสมอ
- ญ. (43) คือทุกคน...ชอบ...ให้เค้ามา...เออ...ตลอดเลยใกล้ๆ
 (44) ต้องมากวาดเก็บกวาดกันเนี่ยะ ก็กลับไปบ้านก็ไปหุงหากิน
- ช/ญ (45) ต้องไปอีกทอดคำถามและ
 (46) เอา หีบขี้หมูหนึ่งของสังคมไทยในเรื่องของความรุนแรงมาเผยแพร่
- ญ/ช (47) น้องเค้าก็ชื่นชมเรา อะ ใรอย่างเนี่ยะ
 (48) พอเราบิบบิ้นเค้ามากกว่าให้เลือก เค้ากลับบอกว่า เค้าเลือกไม่ได้

คำซ้อน 3 คำ

- ช. (49) เพิ่มความเข้มในการตั้งด่านตรวจค้น อาวุธวัตถุระเบิดนะครับ
- ญ. (50) มันเป็นเรื่อง แบบ ภูตผีปีศาจนะ
- ช/ญ (51) มองดูนอนหนทางก็เหงา มองไปไหน ๆ ก็เหงาหมด
- ญ/ช (52) ไม่มีที่นอนหมอนมุ้งอะไรก็ แบบ ก็ไปซื้อ

คำซ้อน 4 คำ

- ช. (53) เรายกขากลิ้งฮานแตกเลยวันนั้น
 (54) สมัยวัยรุ่นนะเกร ชอบกินเหล้าเมาอะ ใรอย่างเงี้ยะ
- ญ. (55) สมัยก่อนปู่ตายยายเค้าไม่มีนิ ห้องน้ำ ห้องนิ่ม
 (56) ก่อร่างสร้างตัวจนจากที่ว่าไม่มีอะไรเลย จนกระทั่งเป็นเจ้าของธุรกิจ
- ช/ญ (57) มันก็จะหลากหลายแตกต่างกันไป
 (58) มันน้อยเนื้อคำใจใหม่เนี่ย ทำไมไม่มีคนรักมัน อะ ใรอย่างเนี่ยอะ
- ญ/ช (59) ผู้ซื้อไม้ซื้อมือน้องอะ ใรอย่างเงี้ยะ อ่า เรายกผู้กาไป
 (60) ค่อยๆทำดี เก็บเล็กประสมน้อยไปจนเค้าเห็นใจ

นอกจากนี้ยังพบคำซ้อน 6 คำ ในข้อมูลภาษาของผู้พูดเพศหญิงด้วย ดังตัวอย่าง

คำซ้อน 6 คำ

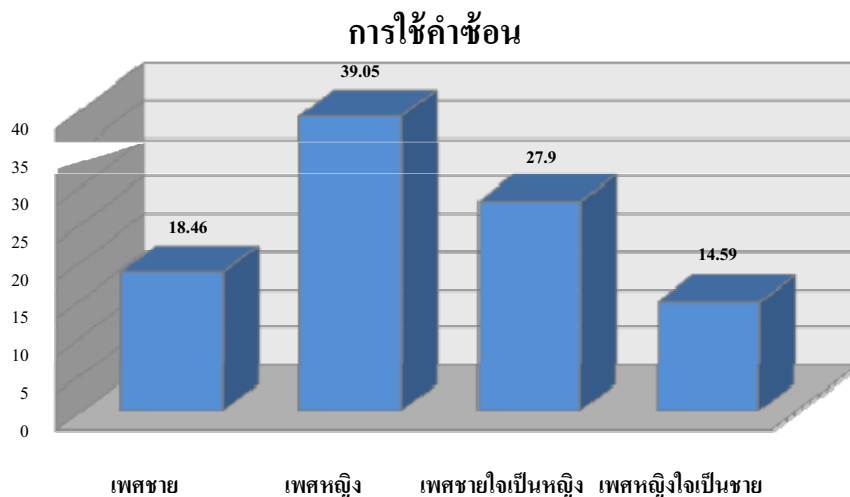
- ญ. (61) ใครกล้าตีหัวหมาค่าแม่แจ็ก คนนั้นก็จะป็นฮีโร่ คนเก่ง

ข้อสังเกตที่น่าสนใจเกี่ยวกับการสร้างคำประสมแบบคำซ้อนของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย คือ ความถี่ในการใช้คำซ้อน ดังแสดงในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4. 1 ร้อยละของความถี่ในการใช้คำซ้อนของผู้พูดต่างเพศ

	ช	ญ	ช/ญ	ญ/ช
คำซ้อน	18.46	39.05	27.90	14.59

ตารางข้างต้นอาจแสดงเป็นแผนภูมิที่ 4.1 ได้ ดังนี้

จากตารางและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้พูดเพศหญิงมีความถี่ในการใช้คำซ้อนมากที่สุด และผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีความถี่ในการใช้คำซ้อนใกล้เคียงกับเพศหญิงมากกว่าผู้พูดเพศอื่น อาจกล่าวได้ว่าคำซ้อนเป็นลักษณะภาษาอย่างหนึ่งที่สามารถบ่งชี้เพศของผู้พูดได้

3) คำซ้ำ

คำซ้ำเป็นคำที่เกิดจากการนำหน่วยคำที่เป็นหน่วยหลักมาซ้ำกัน ลักษณะของการซ้ำคำมี 2 ประเภท คือ การซ้ำบางส่วน และการซ้ำสมบูรณ์ การซ้ำบางส่วนมักจะมีการเปลี่ยนเสียงส่วนใดส่วนหนึ่งของคำที่ซ้ำ โดยส่วนใหญ่มักเป็นการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ เช่น ดีดี ชดชด ช่วยช่วย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีลักษณะการซ้ำคำบางส่วนที่มีการเปลี่ยนเสียงและเปลี่ยนรูปคำของหน่วยคำที่ซ้ำนั้น

ส่วนใหญ่มักพบในคำซ้ำ 2 คำขึ้นไป เช่น *มดหมอ ห้องน้ำห้องเนื้* เป็นต้น ส่วนการซ้ำสมบุรณ์จะไม่มีการเปลี่ยนรูปและเสียง เช่น *ดี ๆ สด ๆ สวย ๆ* เป็นต้น

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่ามีการสร้างคำที่เป็นคำซ้ำเหมือนกันทั้ง 4 เพศ โดยพบทั้งคำซ้ำบางส่วน และคำซ้ำสมบุรณ์ ดังตัวอย่าง

คำซ้ำบางส่วน

- ช. (62) *สถิติตั้งอะไรก็ไม่ค่อยสมบุรณ์เท่าไร*
 (63) *ผีเสื้อ ขาแดงนี้ ท่านเก่ง*
- ญ. (64) *เราก็คิดว่า ทำไมมันคำคำเนอะ คนอะไรจะทำได้ขนาดนี้*
 (65) *ไม่มีอะ สมัยนี้ไอ้โอ เรือแข่งเรือแข่ง ก็ไม่ อย่างว่ามันกลัวไปหมด*
- ช/ญ (66) *ผู้ซงผู้ขายอะไรเนี่ย หนูก็ไม่ได้ใส่ใจนักหรอก*
 (67) *อีพวกทำตัวเป็นนางเอ็กนางเอกนะ มันเพ็คทั้งนั้นแหละหล่อน*
- ญ/ช (68) *กุเล็กหมดแหละ ก็กึกกึก เปื่อ*
 (69) *ไม่ปงไม่ไปมันแล้ววันนั้น เรานึกไงก็ไม่รู้นะ*

คำซ้ำสมบุรณ์

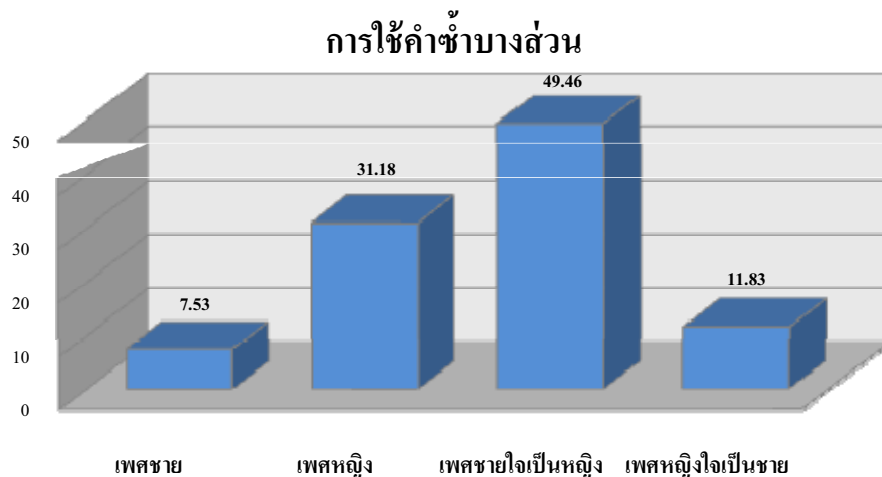
- ช. (70) *ผมก็บ้าเทคโนโลยีสุดๆ*
 (71) *มันไม่มีรายง่าย ๆ นะครับ*
- ญ. (72) *คือเมนี้จะอยู่ห้องท้ายๆเลย แล้วมุกนี้จะอยู่ห้องต้นอะ*
 (73) *ป้ามีทีวีเครื่องเล็ก ๆอะ เอามาไว้ที่ห้อง ก็บอกปลื้งไฟ*
- ช/ญ (74) *ไม่รู้อะ ช้นนะ เฉยๆแล้ว ไม่ได้คิดอย่างอื่น*
 (75) *มันก็เป็นเด็กไม่เก่ง มันก็เป็นเด็กเกเรหน่อยๆแหละ*
- ญ/ช (76) *หรือว่าทำตัวแบบ แต่งตัวโก้ๆ ตามนิสัยเด็กอายุสิบสามประมานนี้*
 (77) *เราก็รู้สึกผิดมากๆ แล้วเราก็มารู้ตัวเองว่า เราอะ ชอบผู้หญิง*

ข้อสังเกตประการหนึ่งเกี่ยวกับการใช้คำซ้ำของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย ก็คือ ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมักใช้คำซ้ำบางส่วน โดยเฉพาะคำซ้ำที่มีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์มากกว่าผู้พูดเพศชายและเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย และผู้พูดหญิงมักใช้คำซ้ำลักษณะดังกล่าวใกล้เคียงกับเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง ดังแสดงในตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ร้อยละของความถี่ในการใช้คำซ้ำบางส่วนของผู้พูดต่างเพศ

	ช	ญ	ช/ญ	ญ/ช
คำซ้ำบางส่วน	7.53	31.18	49.46	11.83

ตารางข้างต้นอาจแสดงเป็นแผนภูมิที่ 4.2 ได้ ดังนี้

จากตารางและแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีความถี่ในการใช้คำซ้ำบางส่วนมากที่สุด และใกล้เคียงกับเพศหญิงมากกว่าผู้พูดเพศอื่น ในขณะที่ผู้พูดเพศชายและเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายปรากฏใช้คำซ้ำบางส่วนไม่มากนัก อาจกล่าวได้ว่าคำซ้ำเป็นลักษณะภาษาอย่างหนึ่งที่แปรไปตามเพศของผู้พูด

4.2.1.3 การประสานคำ (derivation)

การประสานคำเป็นการนำหน่วยคำตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไปมาประกอบเข้าด้วยกัน โดยที่หน่วยคำหนึ่งเป็นหน่วยคำไม่อิสระ (bound morpheme) กระบวนการประสานคำเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ไม่รู้จบ หรือผลิตซ้ำใหม่ได้ คำที่เกิดขึ้นโดยวิธีการประสานคำนี้ เรียกว่า คำประสาน

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่ามีการสร้างคำที่เกิดขึ้นจากการประกอบของหน่วยคำไม่อิสระ เช่น การ- ความ- นัก- ชาว- ผู้- ฯลฯ อยู่ข้างหน้า แล้วจึงตามด้วยหน่วยคำอิสระ หน่วยคำไม่อิสระนี้จะมีความหมายคงที่ ส่วนหน่วยที่แสดงความหมายหลักในคำประสานคือหน่วยคำอิสระที่

ตามมาข้างหลัง คำประธานที่เกิดจากหน่วยคำไม่วิเศษเดียวกันจะเป็นคำชนิดเดียวกัน ลักษณะคำประธานที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ มีดังนี้

คำประธานที่เป็นอาการนาม นำหน้าด้วยหน่วยคำไม่วิเศษ **การ-** และ **ความ-**

การ- ใช้ประกอบหน้าคำกริยาหรืออนุภาคแล้วทำให้เป็นนาม เช่น การเรียน การปกครอง การจัดการ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ข. (78) อาจต้องมีการประนีประนอมอะไรบางอย่างบ้าง
(79) การทำงานเขียนก็ดีเหมือนกัน คือมันก็ได้ถ่ายทอดเรื่องราว
- ญ. (80) สมัยก่อนนะ การแพทย์มันเข้าไม่ค่อยถึงไข้ไหม
(81) เป็นสิ่งที่สมัยกะ ในเมื่อบอกว่าการอ่านนิยายเนี่ย อาจทำให้คนเพ้อฝัน
- ช/ญ (82) มันก็จะมีเรื่องของการเติบโตเกิดขึ้น
(83) เราก็ต้องคิดว่าการสอนคือหน้าที่หลักของเรา
- ญ/ช (84) แล้วก็การขายของ ก็นอกจากรับมือกับหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน แล้ว
(85) อยากจะจบสาขานี้ อยากจะทำงานในสายการงานอาชีพที่เราเรียนมา

ความ- ใช้ประกอบหน้าคำกริยาคุณศัพท์และกริยาอื่นแล้วทำให้เป็นนาม ส่วนใหญ่มักเป็นคำประธานที่มีความหมายเป็นนามธรรม เช่น ความรัก ความปรารถนา ความตาย เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ข. (86) ผมเป็นความหวังของหลายๆ คน
(87) ชีวิตก็ยังระเห่ร้อนอยู่ ไม่มีความสุขสบายเหมือนคนอื่นนะ
- ญ. (88) หน้าตาน่ารัก ก็เลยทำให้เกิดความรู้สึกชอบมากๆ
(89) แวต้ามันสื่อกับเราเนี่ย เราจะรู้ถึงความจริงใจของมัน
- ช/ญ (90) ก็คือเอาหีบขมุนหนึ่งของสังคมในเรื่องของความรุนแรงมาเผยแพร่
(91) ความปรารถนาของหนูก็คือเรียนจบให้เกรดดีที่สุด พ่อแม่จะได้ดีใจ
- ญ/ช (92) ถึงแม้มันจะเป็นความฝัน ทิพย์ก็ยังจะรอนะครับ
(93) เรายุ้ยเค้ามากเกินไป เค้าถึงต้องเจ็บปวดและทรมานกับความรักของเรา

คำประธานที่หมายถึง คน นำหน้าด้วยหน่วยคำไม่วิเศษ **นัก-** **ชาว-** **ผู้-**

นัก- ใช้ประกอบหน้าคำกริยา หรือคำนามแล้วทำให้เกิดคำประธานที่มีความหมายว่า ผู้มีความชำนาญ ผู้ที่มีอาชีพ หรือมักทำสิ่งนั้น ๆ เช่น นักเขียน นักเรียน นักกีฬา เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ช. (94) พี่ชอบเล่าเรื่อง เป็นนักเล่าเรื่องมากกว่า
 ญ. (95) เขาว่านักจิตวิทยาบอก ก็ไม่ค่อยเชื่อเท่าไหร่นะ
 ช/ญ (96) เขาเป็นนักกีฬาใจ คนเห็นก็เหลียวมองเลยแหละ
 ญ/ช (97) เราเล่นกีตาร์แล้วน้องเค้าอะนักร้อง

ชาว- ใช้ประกอบหน้าคำนามแล้วทำให้เกิดคำประสมที่มีความหมายว่า คนที่อยู่ในที่นั้น ประกอบอาชีพนั้น สังกัดสถาบันนั้น หรือเป็นคนชาตินั้น เช่น ชาวเมือง ชาวนา ชาวจีน เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ช. (98) คนที่เป็นชาวนานะเขาเล่าให้ฟังว่า มีคนจะขโมยเศียรพระ
 ญ. (99) เป็นชาวปากน้ำ บ้านอยู่ปากน้ำโน่น
 ช/ญ (100) เรื่องชาวนาล่ะก็ อีนี้ชอบจริง ๆ
 ญ/ช (101) ชาวนาที่นั่นเขาไม่เหมือนบ้านเราละ

ข้อสังเกตประการหนึ่งเกี่ยวกับคำประสมที่นำหน้าด้วย **ชาว** - ก็คือ ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงใช้ **ชาว**- นำหน้าคำบุรุษสรรพนาม เรา ทำให้เป็นคำประสมที่มีความหมายเฉพาะกลุ่มว่าเป็นคนที่เป็นเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเหมือนกัน ดังตัวอย่าง

- ช/ญ (102) ก็ชาวเรา คนอื่นมันก็ชอบดูถูกอยู่แล้ว

ผู้- ใช้ประกอบหน้าคำกริยาหรือกริยาวิเศษณ์ แล้วทำให้เกิดคำประสมที่มีความหมายว่า คนที่ทำกริยาหรืออาการนั้น หรือประกอบกับคำนามที่แสดงสภาพก็ทำให้หมายถึงบุคคลที่มีสภาพนั้น เช่น ผู้บริหาร ผู้โดยสาร ผู้หญิง เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ช. (103) เขาก็ถามพี่ว่าแล้วคุณเคยเห็นนักข่าวช่องไหนที่มาสัมภาษณ์
ผู้มาทำม็อบไหม
 ญ. (104) แค้นแบบ...ดูหน้าตาก็น่ารัก ผู้ชาย ผู้หญิง อะไรอย่างเงี้ยนะ
 ช/ญ (105) ตอนนี้อยู่ตัดใจละ ไม่คิดอะไรมากหรอกค่ะ กะอ้อแค่ผู้ชายคนเดียว
 ญ/ช (106) มีผู้ประสานงานมารับที่สนามบิน ก็เออ ค่อยโล่ง

คำประสมที่เป็นคำกริยา นำหน้าด้วยหน่วยคำไม่อิสระ **ชี้-**

ชี้- ใช้ประกอบหน้าคำกริยาหรือคำนามแล้วทำให้เกิดคำประสมที่มีความหมายว่า มักทำเช่นนั้น หรือมักใช้สิ่งนั้น เช่น ชี้สั่งสั้ย ชี้กลัว ชี้ยา เป็นต้น ดังตัวอย่าง

- ช. (107) ชอบกินเหล้าเมาอะไรอย่างเงี้ย ชี้เหล้า

- ญ. (108) ไม่ได้ขี้นอนนะ แต่แบบว่าแอบน้อยใจเล็ก ๆ
- ช/ญ (109) จะว่าขี้เบื่อก็คงได้นะเจ้ หนูก็ไม่รู้ว่ายังไง
- ญ/ช (110) แล้วก็ยังมีลูกคำที่แบบทั้งแบบขี้วิน ทั้งแบบ เออ ใจดีอะไรอย่างงี้

4.2.1.4 การตัดคำให้สั้น

การตัดคำเป็นการทำให้คำเต็มสั้นลงด้วยการตัดพยางค์บางพยางค์หรือตัดหน่วยคำบางหน่วยทิ้งไป ส่วนที่ตัดไปนั้นอาจส่วนหน้า ส่วนกลาง หรือส่วนหลังของคำก็ได้

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่ามีการสร้างคำที่เป็นการตัดคำเหมือนกันทั้ง 4 เพศ ดังตัวอย่าง

- ช. (111) เล่นคอมอยู่ดี ๆ ไฟดับซะงั้น อ้าว ที่นี้ทำไงดีวะ
คอม เกิดจากการตัดส่วนหลังของคำว่า คอมพิวเตอร์
- ญ. (112) เขาก็แบบว่า ขอเบอร์โทร อะไรเงี้ย ก็เออ มาไงเนี่ย
เบอร์โทร เกิดจากการตัดส่วนหลังของคำว่า เบอร์โทรศัพท์
- ช/ญ (113) เคยวเรามามมหาลัย มันอยู่ที่บ้าน มันต้องมีคนอื่นแน่เลย
มหาลัย เกิดจากการตัดส่วนกลางของคำว่า มหาวิทยาลัย
- ญ/ช (114) พอรู้ว่าเอ็นท์ติด อะไรติดเสร็จป๊อบ
เอ็นท์ เกิดจากการตัดส่วนหลังของคำว่า เอ็นทรานซ์

4.2.2 การสร้างคำพิจารณาตามการแปลงคำ

การสร้างคำโดยมีการแปลงคำเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้มีคำในภาษาเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยขอกล่าวถึงการสร้างคำโดยการแปลงคำใน 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนความหมายของคำ และการเปลี่ยนชนิดของคำ

4.2.2.1 การเปลี่ยนความหมายของคำ

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่ามีการแปลงคำในด้านการเปลี่ยนความหมายของคำ ซึ่งส่วนใหญ่ปรากฏใช้เป็นคำสแลง ดังตัวอย่าง

คำ	ความหมายเดิม	ความหมายใหม่
ผู้	ผู้ชายที่มีลักษณะท่าทางเหมือนผู้หญิง	ผู้ที่ไม่กล้าแสดงความรับผิดชอบ

ตัวอย่างประโยค

- ช. (115) บ.ก. ที่โยนให้ปรีฟ พี่ว่าผู้มาก มึงก็อ่านทำไมจะไม่เห็น แล้วทำไม
โทษเด็กอะ

คำ	ความหมายเดิม	ความหมายใหม่
นก	สัตว์ปีก	ไม่สมหวังเกี่ยวกับการจีบผู้ชาย

ตัวอย่างประโยค

- ช/ญ (116) วันนี้นกหอยะ นังคอตกเขียว

คำ	ความหมายเดิม	ความหมายใหม่
หื้อราษฎร์	เก็บเงินจากราษฎรแล้วไม่ส่งให้หลวง	แอบแย่งผู้ชายของเพื่อน

ตัวอย่างประโยค

- ช/ญ (117) อีนี่มันชอบหื้อราษฎร์ นิสัยเลว

4.2.2.2 การเปลี่ยนชนิดของคำ

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบการเปลี่ยนชนิดของคำ 2 ลักษณะ คือ เป็นการเปลี่ยนชนิดของคำจากคำนามเฉพาะเป็นคำนามทั่วไป และการเปลี่ยนชนิดของคำจากคำนามเป็นคำกริยา ดังตัวอย่าง

การเปลี่ยนชนิดของคำจากคำนามเฉพาะเป็นคำนามทั่วไป

- ญ. (118) อยู่นูนกินมาม่าทุกวันเลย อาหารแพงสุด ๆ ผมจะร่วงหมดหัวแล้ว
มาม่า เปลี่ยนจากคำนามเฉพาะเป็นคำนามทั่วไป หมายถึง บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

การเปลี่ยนชนิดของคำจากคำนามเป็นคำกริยา

ช. (119) ซีร็อกมาก็ไม่ซัด อะไรก็ไม่ลงตัวสักอย่าง ก็เริ่มเครียดละ

ซีร็อก เปลี่ยนจากคำนามเฉพาะเป็นคำกริยา หมายถึง ถ่ายเอกสาร

ช/ญ (120) อีชะนี่ชาเขียว

ชาเขียว เปลี่ยนจากคำนามเป็นคำกริยา หมายถึง ทำท่าทางไร้เดียงสา

ช/ญ (121) ระวังนะ อินกมันกำลังอาภาพร เดียวมันกัดหัวเอา

อาภาพร เปลี่ยนจากคำนามเฉพาะเป็นคำกริยา หมายถึง หงุดหงิด อารมณ์เสีย

4.3 สรุป

จากการวิเคราะห์การสร้างคำของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย ในด้านโครงสร้างและการแปลงคำ พบว่าลักษณะการสร้างคำของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ ในด้านโครงสร้างผู้พูดทุกเพศมีการสร้างคำ 4 ลักษณะเหมือนกัน ได้แก่ การสร้างคำเดี่ยว การประสมคำ การประสานคำ และการตัดคำให้สั้น ส่วนในด้านการแปลงคำ พบการเปลี่ยนความหมายของคำ และการเปลี่ยนชนิดของคำไม่มากนัก

อย่างไรก็ตามพบข้อสังเกตบางประการที่แสดงให้เห็นความแตกต่างของภาษาไทยที่พูดโดยผู้พูดต่างเพศกัน กล่าวคือ ผู้พูดเพศหญิงมีความถี่ในการใช้คำซ้อนมากกว่าผู้พูดเพศอื่น และผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีความถี่ในการใช้คำซ้ำบางส่วนมากกว่าผู้พูดเพศอื่น ๆ และผู้พูดทั้งสองเพศดังกล่าวมีความถี่การใช้คำซ้อนใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และผู้พูดเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย มักสร้างคำโดยการเพิ่มคำสแลงเพื่อใช้ในกลุ่มเฉพาะของตนมากกว่าผู้พูดเพศอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีการสร้างคำสแลงทั้งที่เป็น การเพิ่มคำและการเปลี่ยนความหมายของคำมากกว่าผู้พูดเพศอื่น ๆ ด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าลักษณะดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้เพศของผู้พูดได้

บทที่ 5

ประเภททางไวยากรณ์ หน่วยสร้าง และประโยคตามเพศของผู้พูด

5.1 บทนำ

สาระสำคัญของบทนี้มุ่งเสนอผลการวิเคราะห์ประเภททางไวยากรณ์ หน่วยสร้าง และประโยคที่ปรากฏในภาษาของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย เพราะนอกจากการวิเคราะห์ด้านคำและระบบคำ ทั้งชนิดของคำ และการสร้างคำ ดังที่ได้กล่าวมาในบทต้น ๆ แล้วการวิเคราะห์ประเภททางไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค ก็ยังเป็นเรื่องสำคัญที่อาจจะสามารถบอกได้ว่าระบบไวยากรณ์ของผู้พูดแต่ละเพศนั้นมีลักษณะเช่นใด และลักษณะใดจะเป็นตัวบ่งชี้เพศของผู้พูดได้ อันจะทำให้การศึกษาไวยากรณ์ภาษาย่อยของชาวไทยตามเพศของผู้พูดเห็นภาพองค์รวมที่สมบูรณ์มากขึ้น โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ประเภททางไวยากรณ์ก่อน แล้วจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์หน่วยสร้าง และประโยคตามลำดับ

5.2 ประเภททางไวยากรณ์ของผู้พูดต่างเพศ

ประเภททางไวยากรณ์ (grammatical categories) หมายถึงลักษณะทางไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับชนิดของคำ เมื่อคำชนิดต่าง ๆ ในภาษาถูกนำมาเรียงเข้าด้วยกันเป็นประโยค จะมีความหมายทางไวยากรณ์เกิดขึ้นคือ ความหมายที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำ รวมถึงองค์ประกอบอื่นๆ ในประโยคที่แสดงเหตุการณ์ของการสื่อสาร เช่น บทบาทของผู้ร่วมในเหตุการณ์ และช่วงเวลาของการเกิดของเหตุการณ์ เป็นต้น ซึ่งจะแสดงให้เห็นโดยรูปทางไวยากรณ์ ภาษาต่าง ๆ ในโลกจะเลือกประเภททางไวยากรณ์ต่างประเภทกันและนำไปใช้ในรูปแบบที่แตกต่างกัน ประเภททางไวยากรณ์ที่มีลักษณะเป็นสากล คือ ประเภททางไวยากรณ์ของคำนาม ได้แก่ บุรุษ ลิงค์ พจน์ การก ความชี้เฉพาะ ความนับได้นับไม่ได้ และประเภทไวยากรณ์ของคำกริยา ได้แก่ กาล การณ์ลักษณะ มาลา วาก

ในภาษาไทยประเภททางไวยากรณ์ของคำนามนั้นไม่ปรากฏรูปทางไวยากรณ์ที่ชัดเจน กล่าวคือไม่มีคำหรือหน่วยใด ๆ ที่มีการบังคับใช้เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงประเภทของไวยากรณ์ เช่น (1) เขาเป็นเด็ก คำว่า เด็ก แสดงความหมายทางไวยากรณ์เป็นเอกพจน์ และ (2) พวกเขาเป็นเด็ก แม้คำว่า เด็ก ในประโยคที่ (2) จะมีความหมายเป็นพหูพจน์ แต่ก็ไม่ได้แสดงรูปทางไวยากรณ์ จึงอาจกล่าวได้ว่า พจน์ ไม่เป็นประเภททางไวยากรณ์ที่สำคัญในภาษาไทย ทั้งนี้เช่นเดียวกับ บุรุษ ลิงค์ การก ความชี้เฉพาะ และความนับได้นับไม่ได้

ประเภททางไวยากรณ์ที่พบในภาษาไทยคือประเภททางไวยากรณ์ของคำกริยา จากการศึกษาพบว่าภาษาของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย มีประเภททางไวยากรณ์ของคำกริยา เป็นลักษณะทางไวยากรณ์ที่สัมพันธ์กับการกระทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในมิติต่างๆ เหมือนกันทั้ง 4 เพศ ได้แก่ การณ์ลักษณะ มาลา และวาก โดยการแสดงประเภททางไวยากรณ์ดังกล่าวจะแสดงโดยการเติมคำกริยาช่วยหรือคำวิเศษณ์ประกอบหน้าหรือหลังคำกริยาที่ต้องการบอกประเภททางไวยากรณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 การณ์ลักษณะ (aspect)

การณ์ลักษณะ เป็นประเภททางไวยากรณ์ที่ใช้เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะของเหตุการณ์ กล่าวคือ แสดงว่าเหตุการณ์นั้น ๆ เกิดขึ้นในลักษณะอย่างไร เช่น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นกิจวัตร เป็นเหตุการณ์ที่เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว หรือเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตและยังคงดำเนินอยู่ในปัจจุบัน เป็นต้น

การแสดงประเภททางไวยากรณ์การณ์ลักษณะในภาษาไทยของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ใช้การเติมคำวิเศษณ์หรือคำอื่น ๆ ประกอบหน้าหรือหลังคำกริยาเพื่อแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะอย่างไร การณ์ลักษณะของผู้พูดทั้ง 4 เพศ สามารถจำแนกออกได้เป็น 5 ประเภทดังนี้

1) การณ์ลักษณะที่แสดงว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นโดยไม่ระบุเวลาที่ชัดเจน

การณ์ลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นแต่ไม่ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในลักษณะอย่างไร การแสดงการณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงโดยการเติมคำวิเศษณ์พอหน้าคำกริยาหรือหน้าข้อความที่มีคำกริยาหลักปรากฏร่วมด้วย ดังตัวอย่าง

- ช. (3) พอได้ยินเสียงเท่านั้นแหละ วิ่งไม่คิดชีวิต
- ญ. (4) พอเค้าได้แฟนคนที่จังหวัดบุรีรัมย์ ก็ได้หลานคนแรก
- ช/ญ (5) พอเขาอ่านปุ๊บเนี่ยะ มันก็จะเป็น มินกนางแอ่นเนี่ยะ บินมานะฮ้า
- ญ/ช (6) พอตอนนี้โตขึ้นมา มองคูก็รู้สึกว่แบบ ไม่น่าทำอย่างงั้นเลย

2) การณ์ลักษณะที่แสดงว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การณ์ลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่ามีเหตุการณ์กำลังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ระบุการสิ้นสุดของเหตุการณ์ การแสดงการณ์ลักษณะประเภทนี้จะแสดงโดยการเติมคำกริยาช่วย อยู่ หลังคำกริยา

เติมคำวิเศษณ์ กำลัง หน้าคำกริยา และซ้ำคำกริยาโดยอาจเติมคำวิเศษณ์ อยู่ หลังคำกริยาหรือไม่ก็ได้ ดังตัวอย่าง

ก) เติมคำกริยาช่วย อยู่ หลังคำกริยา

- ช. (7) เงินก็ส่งมั่งไม่ส่งมั่ง ส่วนมากก็ไม่ส่ง ลูกก็เรียนอยู่อย่างเงี้ยะ
 ญ. (8) ก็ชอบอยู่เหมือนกัน แต่ยังไม่อยากบอกนะ
 ช/ญ (9) คุณละครอยู่ก็ไม่อยากพูดกับใคร เดี่ยวเสียอรรถรส
 ญ/ช (10) เราก็คิดอยู่กลัวว่า เสีย เขาจะว่าไหมวะ

ข) เติมคำวิเศษณ์ กำลัง หน้าคำกริยา

- ช. (11) ใครเก่งใครใหญ่ ไม่สนใจแล้ว กำลังมาได้ที่
 ญ. (12) เขากำลังร้องเพลงอยู่ไง
 ช/ญ (13) ตอนนั้นหนูกำลังวิ่งแตกนะกะ มันก็เลยไม่กล้าบอก
 ญ/ช (14) กำลังนั่งรถตู้ไปเซ็นทรัลปิ่นเกล้า

ค) ซ้ำคำกริยาโดยอาจเติมคำวิเศษณ์ อยู่ หลังคำกริยาหรือไม่ก็ได้

- ช. (15) ไอ้เราก็ไม่ทันคิด กินๆ อยู่ ฝนตกชะงัน
 ญ. (16) เดินๆ อยู่ ก็เจอโดยบังเอิญ
 ช/ญ (17) มันก็พยายาม มันก็เหมือนว่าจะง้อๆ หนูอยู่
 ญ/ช (18) ดูท่าทางน้องเขาก็งๆ อยู่เหมือนกัน

3) การณ์ลักษณะที่แสดงว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเป็นกิจวัตร

การณ์ลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่ามีเหตุการณ์กำลังเกิดขึ้นเป็นกิจวัตร การแสดงการณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงโดยการเติมคำวิเศษณ์ ชอบ หน้าคำกริยา ดังตัวอย่าง

- ช. (19) แบบว่า ตอนนั้นชอบโคตรเรียน ใง มันสนุกยังงิไม่รู้
 ญ. (20) ชอบทำความสะอาด เก็บกวาดเงี้ย สะอาดเลยนะ
 ช/ญ (21) มันก็ชอบโทรมาเช็คว่าอยู่ไหน กับใคร อะ ใรอย่างเงี้ย
 ญ/ช (22) ไปดักเจอหน้าห้องสมุด ชอบไปรออยู่ตรงร้านกาแฟตอนเย็น ะ

4) การณ์ลักษณะที่แสดงว่าเหตุการณ์เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว

การณ์ลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่ามีเหตุการณ์ได้เกิดขึ้นและเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว การแสดงการณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงโดยการเติมคำวิเศษณ์ เพ็ง/พัง/พังจะ หน้าคำกริยา หรือ เติมคำวิเศษณ์ แล้ว หลังคำกริยา ดังตัวอย่าง

- ช. (23) เพ็งมาขึ้นตอนเรียน ม.4 ก็เลยยังไม่ค่อยทัน
- ญ. (24) พังจะรู้ เลยเล่าให้แม่เค้าฟัง
- ช/ญ (25) หนูเบื่อแล้ว เรื่องความรักอะไรเนี่ย
- ญ/ช (26) ความจริงตื่นแล้ว แต่แกล้งไม่รับสาย

5) การณ์ลักษณะที่แสดงว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในอดีตและยังคงดำเนินอยู่ในปัจจุบัน

การณ์ลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในอดีตที่ผ่านมาและยังคงเป็นอยู่ในปัจจุบัน การแสดงการณ์ลักษณะประเภทนี้แสดงโดยการเติมคำวิเศษณ์ ยัง หน้าคำกริยา และคำวิเศษณ์ อยู่ หลังคำกริยา ดังตัวอย่าง

- ช. (27) ยังฟังอยู่เลย ไม่มีใครมาชุดไป เขาว่าพระปลอม
- ญ. (28) ลูกค้าโทรมา เราก็ไปทำซัดหน้าหนาวหน้าอะไรเงี้ย ยังสนุกอยู่
- ช/ญ (29) ยังชอบดูหนังจีนอยู่นะฮะ แบบว่าเรื่องมันจินตนาการสูง
- ญ/ช (30) กลัวว่ายังโกรธอยู่แล้วจะไม่คุยด้วย

5.2.2 มาลา (mood)

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2546 : 32) กล่าวถึงมาลาว่า “มาลา เป็นประเภททางไวยากรณ์ที่บ่งบอกว่าคำกริยาอยู่ในรูปของเจตคติอย่างไรจากมุมมองของผู้พูด เช่น มั่นใจ คาดคะเน ไม่แน่ใจ สมมุติขึ้น เป็นต้น”

การแสดงประเภททางไวยากรณ์มาลา ในภาษาไทยของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีการใช้การเติมคำวิเศษณ์หรือคำกริยาช่วยประกอบหน้าหรือหลังคำกริยาหรือหน้าข้อความที่มีคำกริยาปรากฏร่วมด้วย เพื่อแสดงให้เห็นชัดว่าผู้พูดมีเจตคติอย่างไร โดยอาจจำแนกออกได้เป็น 5 ประเภทดังนี้

1) มาลาที่แสดงความเป็นไปได้

มาลานี้แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีการคาดคะเนว่าเหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้น แต่ไม่แน่ใจว่าจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ การแสดงมาลาประเภทนี้แสดงโดยการเติมคำวิเศษณ์ อาจจะ หรือ น่าจะ หน้าคำกริยา ดังตัวอย่าง

- ช. (31) เล่นแบบนี้ก็น่าจะชนะได้ไม่ยากหรอก
 ญ. (32) อาหารเมวบางถุงมันอาจจะไม่สะอาด แล้วมีพยาธิปน
 ช/ญ (33) อย่างน้อยมันก็น่าจะช่วยให้เด็กไม่หลับ กระตุ้นความสนใจได้
 ญ/ช (34) เรารักษาระยะห่างไว้ก็น่าจะ ไม่กลับไปเจ็บอีก

2) มาลาที่แสดงเงื่อนไข

มาลานี้แสดงให้เห็นว่าผู้พูดเห็นว่าหากเหตุการณ์นั้นๆ เกิดขึ้นจริง ก็จะมีอีกเหตุการณ์หนึ่งตามมา การแสดงมาลาประเภทนี้แสดงโดยการเติมคำวิเศษณ์ ถ้า หน้าข้อความที่มีคำกริยาของเหตุการณ์แรก และเติม ก็ หน้าคำกริยาของเหตุการณ์ที่เกิดตามมา หรือไม่ก็ได้ ดังตัวอย่าง

- ช. (35) ถ้ามีเวลาก็อยากไปอบรมกับเขามั่งแหละ
 ญ. (36) หนูไม่รู้ ถ้ารู้ทีแรกก็ไม่อยู่แล้ว
 ช/ญ (37) ถ้าเราฆ่าคนนะ จุดจบคือไม่เป็นบ้าก็ติดคุก
 ญ/ช (38) ถ้ากูไม่มีพ่อก็มีแม่นะ กูจะฆ่าตัวตายแล้ว

3) มาลาที่แสดงความต้องการ

มาลานี้แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความต้องการที่จะทำเหตุการณ์นั้น ๆ การแสดงมาลาประเภทนี้แสดงโดยการเติมคำกริยาช่วย อยาก หน้าคำกริยา ดังตัวอย่าง

- ช. (39) อยากให้เขามีความสุข ให้เขาได้มีความสุขตลอดภัย
 ญ. (40) ฉันอยากให้ยายอยู่ในวันที่ฉันรับปริญญาด้วย
 ช/ญ (41) เราอยากจะมาทำเต็มตัวด้วยนะคะ เราจะได้แบบว่าหาได้ด้วยตัวเราเอง
 ญ/ช (42) รัก ๆ ใคร ๆ ก็ไม่อยากมี อยากอยู่คนเดียวมากกว่า อยากมาดูแลตัวเองอะไอย่างจี้

4) มาลาที่แสดงความจำเป็น

มาลานี้แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความจำเป็นที่จะทำเหตุการณ์นั้นๆ การแสดงมาลาประเภทนี้แสดงโดยการเติมคำวิเศษณ์ ต้อง หรือ น่าจะ หน้าคำกริยา ดังตัวอย่าง

- ช. (43) เราก็ต้องพยายามกับชีวิตเรารับ ชีวิตเป็นของเรา เราเป็นคนกำหนดได้
 ญ. (44) เขาแบบไม่ลิเกนะ สั้น ๆ เลยนะ แล้วต้องฟังแล้วจำไว้ด้วยนะ
 ช/ญ (45) ต้องสะท้อนความเป็นจริงของสังคม แล้วสอนเด็กให้อย่าใช้ความรุนแรง
 ญ/ช (46) ที่ผ่านมาเป็นแบบชีวิตเด็ก ๆ เราว่า แบบเราน่าจะเป็นผู้ใหญ่ได้แล้ว

5.2.3 วาจก (voice)

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2546 : 33) ให้คำจำกัดความของวาจกไว้ว่า “วาจก เป็นประเภททางไวยากรณ์ที่บ่งบอกว่าคำกริยาแสดงการกระทำ หรือผู้ถูกกระทำ อีกนัยหนึ่งคือ คำกริยาแสดงว่าประธานเป็นผู้กระทำ หรือผู้ถูกกระทำ”

การแสดงประเภททางไวยากรณ์วาจกในภาษาไทยของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือมีการใช้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การแสดงให้เห็นว่าคำกริยาแสดงการกระทำ และคำกริยาแสดงการถูกกระทำ

1) การแสดงให้เห็นว่าคำกริยาแสดงการกระทำ (กัตตวาจก)

การแสดงให้เห็นว่าคำกริยาแสดงการกระทำ จะใช้โครงสร้างประโยคพื้นฐาน กล่าวคือประธานเป็นผู้กระทำ ตามด้วยกริยา และกรรมเป็นผู้ถูกกระทำ ตามลำดับ ดังตัวอย่าง

- ช. (47) คนน้องชายคนที่สามรวยแล้ว
 ญ. (48) คนโบราณมีลูกเยอะ
 ช/ญ (49) เรามีประสบการณ์เกี่ยวกับแฟนเจ้าชู้
 ญ/ช (50) คิวอะไม่ชอบคอนโดเท่าไรวัย

2) การแสดงให้เห็นว่าคำกริยาแสดงการถูกกระทำ(กรรมวาจก)

การแสดงให้เห็นว่าคำกริยาแสดงการถูกกระทำจะใช้โครงสร้างประโยคกรรมจาก กล่าวคือ ประธาน เป็นผู้ถูกกระทำ แล้วเติมคำกริยาช่วย ถูก หรือ โดน ไว้หน้าคำกริยา ส่วนผู้กระทำอาจมีหรือละไว้ก็ได้ ดังตัวอย่าง

- ช. (51) ทำงานอยู่กะเขาเนี่ย ผมโดนฆ่าตาย ก็ตายก็เหมือนสุนัขตัวหนึ่ง
 ญ. (52) พี่นัยก่งพินัยกรรม พ่อป้าถูกอาสองคน โกงไปหมด
 ช/ญ (53) ละครไทยก็ถูกหว่านน้ำเน่า ที่เกาหลีเน่ากว่าก็เห็นชั้นชมกันอยู่นั่น
 ญ/ช (54) พ่อถูกโดนทิ้งเข้าจริง ๆ ก็แบบทำอะไรไม่ถูก

5.3 หน่วยสร้างที่สำคัญของผู้พูดต่างเพศ

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2546 : 47) กล่าวว่า “หน่วยสร้าง (construction) หมายถึง รูปของหน่วยทางโครงสร้างตั้งแต่ประโยคลงไปถึงหน่วยต่าง ๆ ที่อยู่รวมในประโยคนั้น ๆ ซึ่งประกอบด้วย ส่วนประกอบ (constituent)” หน่วยสร้างคือหน่วยทางวากยสัมพันธ์หรืออาจกล่าวได้ว่า หน่วยสร้างคือชนิดต่าง ๆ ของหน่วยทางโครงสร้าง เช่น หน่วยสร้างนามวลี (noun phrase construction) หน่วยสร้างบุพบทวลี (prepositional construction) หน่วยสร้างคณานุประโยค (relative clause construction) หน่วยสร้างประโยคกรรม (passive construction) เป็นต้น

ภาษาย่อยของภาษาไทยตามเพศของผู้พูดมีหน่วยสร้างที่สำคัญ ดังนี้

5.3.1 หน่วยสร้างนามวลี

หน่วยสร้างนามวลี (noun phrase construction) หมายถึง หน่วยสร้างที่ประกอบด้วยคำตั้งแต่หนึ่งคำขึ้นไปมาประกอบกันและทำหน้าที่เสมือนคำนาม หน่วยสร้างนามวลีสามารถทำหน้าที่เป็นประธาน เป็นกรรมของประโยค หรืออาจทำหน้าที่เป็นกรรมของคำบุพบทได้ ลักษณะทางโครงสร้างของหน่วยสร้างนามวลีจะประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนที่ทำหน้าที่เป็นส่วนหลัก จะวางไว้หน้า และส่วนที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย จะวางไว้หลัง หน่วยสร้างนามวลีของผู้พูดทั้ง 4 เพศ มีลักษณะเหมือนกัน ดังตัวอย่าง

หน่วยสร้างนามวลี	=	ส่วนหลัก	+	ส่วนขยาย
น้องชายคนเล็ก		น้องชาย		คนเล็ก
สมุดบันทึก		สมุด		บันทึก
วันธรรมดา		วัน		ธรรมดา

เพลงอกหัก	เพลง	อกหัก
โรงเรียนวชิรา	โรงเรียน	กววิชา
เส้นทางแห่งความรัก	เส้นทาง	แห่งความรัก

นอกจากนี้ ยังพบกระบวนการทำให้เป็นนามวลี โดยการแปลงหน่วยสร้างกริยวลีให้เป็นหน่วยสร้างนามวลี ด้วยการเติมหน่วยเติมหน้าศัพท์ การ- หรือ ความ- หน้ากริยวลีหรืออนุพากย์ที่ต้องการทำให้เป็นนามวลี ดังตัวอย่าง

หน่วยสร้างนามวลี	=	การ/ความ	+	กริยวลี
การประสบความสำเร็จในการเรียน		การ		ประสบความสำเร็จในการเรียน
การหาตัวนกเตมมาลง		การ		หาตัวนกเตมมาลง
การรับผิดชอบเรื่องของการสะกดผิดสะกดถูก		การ		รับผิดชอบเรื่องของการสะกดผิดสะกดถูก
การสร้างแรงบันดาลใจ		การ		สร้างแรงบันดาลใจ
ความมุ่งมั่นในการอยากสร้างสื่อที่ดี		ความ		มุ่งมั่นในการอยากสร้างสื่อที่ดี
ความรู้สึกอยากสร้างงาน		ความ		รู้สึกอยากสร้างงาน
ความเป็นคนสองบุคลิก		ความ		เป็นคนสองบุคลิก
ความเอาแต่ใจตัวเอง		ความ		เอาแต่ใจตัวเอง

5.3.2 หน่วยสร้างคุณานุประโยค

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2546 : 47) กล่าวถึงความหมายของหน่วยสร้างคุณานุประโยคไว้ว่า “หน่วยสร้างคุณานุประโยค (relative clause construction) หมายถึง หน่วยสร้างที่ทำหน้าที่ขยายคำนาม เป็นหน่วยสร้างที่เป็นประโยคย่อยมีตัวเชื่อมคุณานุประโยค (relativizer) นำหน้า และตัวเชื่อมคุณานุประโยคนั้นจะสามารถโยงไปหา antecedent ในประโยคหลัก”

หน่วยสร้างคุณานุประโยคของผู้พูดทั้ง 4 เพศเป็นหน่วยสร้างที่ทำหน้าที่ขยายคำนามข้างหน้าขึ้นต้นด้วยคำสันธาน ที่ ซึ่ง หรืออาจจะคำสันธาน และตามด้วย วลีหรืออนุประโยค ดังนี้

$$\text{หน่วยสร้างคุณานุประโยค} = \text{คำนาม} + \text{สันธาน ที่ ซึ่ง} + \text{วลีหรืออนุประโยค}$$

ตัวอย่าง

- ช. (55) คะแนนสอบที่ครูบอกทำเอาหัวใจสลายเลย
 ญ. (56) บางทีชีวิตที่อยู่แต่ในกรอบก็น่าเบื่อเกินไป
 ช/ญ (57) ตัวพระเอกซึ่งเป็นผู้ชายทำไมสู้ไม่ได้เธอ
 ญ/ช (58) ตอนนี้ก็ไปแอบรักคนที่เขามีเจ้าของแล้ว

5.3.3 หน่วยสร้างประโยคเติมเต็ม

หน่วยสร้างประโยคเติมเต็ม (complement construction) หมายถึง หน่วยสร้างที่ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยาหลักของประโยค หน่วยสร้างประโยคเติมเต็มมักจะขึ้นต้นด้วยคำสันธานแสดงส่วนเติมเต็ม (complementizer) และตามด้วยส่วนเติมเต็มที่อาจอยู่ในรูปวลีหรืออนุประโยค

หน่วยสร้างประโยคเติมเต็มของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เป็นหน่วยสร้างที่ขึ้นต้นด้วยคำสันธานแสดงส่วนเติมเต็ม ว่า และตามด้วย ส่วนเติมเต็มที่อาจอยู่ในรูปวลีหรืออนุประโยค ส่วนคำกริยาที่ประกอบกับหน่วยสร้างประโยคเติมเต็มได้ มักเป็นกริยาที่เกี่ยวข้องกับการพูด ความรู้สึกนึกคิด และการรับรู้ ดังนี้

หน่วยสร้างประโยคเติมเต็ม = กริยาหลัก + ว่า + ส่วนเติมเต็ม (วลีหรืออนุประโยค)

ตัวอย่าง

- ช. (59) ผมก็ถามเลยว่าตกลงจะเอาไง
 ญ. (60) เราก็ต้องเรียนรู้ว่าเขาทำงานกันยังไง
 ช/ญ (61) เขาคิดว่ามันก็เป็นความเหมาะสมของเวลา
 ญ/ช (62) ก็เลยโกหกไปว่าเรายังไม่มีใคร

5.3.4 หน่วยสร้างกริยาเรียง

กึ่งกาญจน์ เทพกาญจน์ (2549 : 66) ให้ความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงไว้ว่า “หน่วยสร้างกริยาเรียง (serial verb construction) หมายถึง หน่วยสร้างที่ประกอบด้วยคำกริยาจำนวนตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมใด ๆ ปรากฏระหว่างคำกริยา คำกริยาที่อยู่เรียงกันในหน่วยสร้างนั้นอาจมีคำนามซึ่งทำหน้าที่กรรมปรากฏอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้” คำกริยาทุกคำในหน่วยสร้างกริยาเรียงมีกาล การณ์ลักษณะ มาลา และขั้วบอกเล่า- ปฏิเสธ (polarity) ร่วมกัน คำกริยาในหน่วยสร้างมี

อาร์กิวเมนต์ (argument) อย่างน้อยหนึ่งอาร์กิวเมนต์ร่วมกัน มีทำนองเสียงแบบเดียวกันกับประโยคความเดียวและไม่มีช่วงหยุดระหว่างคำกริยา และหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์เพียงเหตุการณ์เดียวแต่เป็นเหตุการณ์แบบซับซ้อน

หน่วยสร้างกริยาเรียงของผู้พูดทั้ง 4 เพศเป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงลักษณะทางความหมายที่แตกต่างกันดังนี้

1) การเกิดต่อเนื่องกันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์

หน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทนี้จะประกอบด้วยคำกริยา 2 ตัวเรียงกัน โดยเป็นคำกริยาที่กระทำโดยประธานของประโยคกระทำเหตุการณ์สองเหตุการณ์พร้อมกัน ดังตัวอย่าง

- ช. (63) กำลังนอน เมาอยู่ ข้างเก้าอี้
- ญ. (64) เห็นเขาเดิน พยักหน้า หงิก ๆ
- ช/ญ (65) เรานั่ง ตีวงาษา อังกฤษกัน
- ญ/ช (66) ยื่นร้อง ให้ตะโกน อยู่หน้าเพชรช้อป

2) การแสดงวัตถุประสงค์ของการกระทำ

หน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทนี้จะประกอบด้วยคำกริยา 2 ตัวโดยคำกริยาตัวแรกซึ่งอาจจะเป็นคำสรรกรมกริยาหรือคำอกรรมกริยาก็ได้แสดงวัตถุประสงค์ของการกระทำ และคำกริยาตัวที่สองแสดงผลที่เกิดจากการกระทำ ดังตัวอย่าง

- ช. (67) เราก็มหันหน้า หลบตาครูเลย ไม่กล้ามองเลย
- ญ. (68) เขาไปปรับมา เองเลย ตื่นตื่นมาก
- ช/ญ (69) หนูไม่ค่อยได้ กลับบ้าน แม่เลยมาเยี่ยม
- ญ/ช (70) แล้วก็ยกมือ ป้ายน้ำตา หยุดร้องไม่ได้

3) การแสดงเหตุการณ์ก่อผล

หน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทนี้จะประกอบด้วยคำกริยา 2 ตัวโดยคำกริยาตัวแรกซึ่งอาจจะเป็นคำสรรกรมกริยาหรือคำอกรรมกริยาก็ได้แสดงสาเหตุ และคำกริยาตัวที่สองแสดงผลที่เกิดขึ้น ดังตัวอย่าง

- ช. (71) แม่มาเทเหล้า ทิ้งหมด คือกะว่าให้เลิกให้ได้
- ญ. (72) อ๊วย ทำอะไร ไม่เป็น หรรอก ซักผ้าก็ไม่เกลี้ยง ญี่ปุ่นก็ไม่สะอาด
- ช/ญ (73) มันปาก กรอบรูปแตก เลยนะ โมโห ร้ายมาก

ญ/ช (74) ขับรถทั้งขนาดเลย ตกใจสุด ๆ กลัวด้วย

4) การแสดงทิศทาง

หน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทนี้จะประกอบด้วยคำกริยา 2 ตัวหรือมากกว่านั้น โดยคำกริยาตัวที่สองจะแสดงทิศทางให้เห็นชัดเจน ดังตัวอย่าง

- ช. (75) ช่วยกันฝัง พี่สาวส่งเงินให้มันทุกเดือน
 ญ. (76) พออายุสักสิบกว่าขวบ แม่ก็ย้ายจากนั้นมา มาขายข้าวแกง
 ช/ญ (77) ฉันกลับหลังหันเดินออกนอกห้องไปตอนนั้นเลย
 ญ/ช (78) ก็เลยโทรไปปรึกษาพี่สาว พี่สาวก็เลยต้องกลับมาจัดการเรื่องนี้ให้

5.3.5 หน่วยสร้างบุพบทวลี

หน่วยสร้างบุพบทวลีเป็นหน่วยสร้างที่ประกอบไปด้วยคำบุพบทนำหน้าคำนามหรือนามวลีในหน่วยสร้างไร้ศูนย์ (exocentric construction) หน่วยสร้างบุพบทวลีของผู้พูดทั้ง 4 เพศ มักใช้คำบุพบท *บน* ที่ ใน นำหน้านามหรือนามวลีเหมือนกัน ดังตัวอย่าง

- ช. (79) ผมก็ทำหน้าที่ของผมบนเวที ที่ละรอบๆ ขณะที่ละรอบไป
 ญ. (80) ค่างานมันค่อนข้างจะหายไปในโอกาสนะค่ะ
 ช/ญ (81) มีคนบ้า ในชุดนักศึกษานี้แหละ
 ญ/ช (82) ก็คือในบริเวณนี้จะรับที่สำนักงานบริการเงินตรา ซึ่งก็รวมอยู่ ในนครปฐมด้วย

5.3.6 หน่วยสร้างกรรมวาจก

หน่วยสร้างกรรมวาจก คือ หน่วยสร้างที่นำหน่วยนามที่เป็นผู้ถูกกระทำ (patient) มาเป็นประธานทางไวยากรณ์ของประโยค ส่วนภาคแสดงจะประกอบด้วยคำกริยาบ่งชี้กรรมวาจก *ถูก* *โดน* *ได้รับ* นำหน้าคำกริยาหลักของประโยค ทั้งนี้อาจมีหน่วยนามที่เป็นผู้กระทำ (actor) ปรากฏร่วมด้วยหรือไม่ก็ได้

หน่วยสร้างกรรมวาจกที่พบบ่อยในภาษาย่อยตามเพศของผู้พูดมีโครงสร้าง 2 ลักษณะ คือ โครงสร้าง *ประธาน + คำกริยาบ่งชี้กรรมวาจก (ถูก โดน ได้รับ) + คำกริยาหลักของประโยค* และ

โครงสร้าง ประธาน + คำกริยาบ่งชี้กรรมจาก (ถูก โคน) + หน่วยนามที่เป็นผู้กระทำ + คำกริยาหลัก
ของประโยค ดังนี้

โครงสร้างที่ 1 ประธาน + คำกริยาบ่งชี้กรรมจาก + คำกริยาหลักของประโยค

โครงสร้างแบบที่ 1 นี้ ในบางครั้งอาจจะประธานไว้ได้ ตัวอย่าง

- ช. (83) แม่ถูก โกง ไปหลายแสน ตอนนั้น
- ญ. (84) ก็ไม่เข้าใจว่าทำไมนางเอกถูก กระทำ ตลอดเวลา
- ช/ญ (85) หนูก็เลยแต่งหญิงกลับเต็มทีเลย ได้รับอนุญาต
- ญ/ช (86) กู โดน ทิ้ง แบบไม่ได้ทันรู้ตัวเลย

โครงสร้างที่ 2 ประธาน + คำกริยาบ่งชี้กรรมจาก + หน่วยนามที่เป็นผู้กระทำ + คำกริยาหลักของประโยค

โครงสร้างแบบที่ 2 ไม่ปรากฏคำกริยาบ่งชี้กรรมจาก ได้รับ ดังตัวอย่าง

- ช. (87) วันนึ่งก็โดน ครู เรียก เข้าไปค่า
- ญ. (88) ตอนแรกก็โดน เขา ดู อยู่ เหมือนกันนะ
- ช/ญ (89) ถูก มัน ง้อ หลายๆครั้งเข้าก็ใจอ่อน
- ญ/ช (90) โดน เพื่อน ลาก ออกมา จากหน้าผับเลย

5.4 โครงสร้างประโยคของผู้พูดต่างเพศ

ประโยค (sentence) หมายถึง หน่วยทางภาษาที่ประกอบด้วยคำหรือคำหลายคำเรียงกันเพื่อแสดงความคิดที่มีความสมบูรณ์ภายในตัวเอง ประการสำคัญคือประโยคต้องป็นหน่วยที่มีคำกริยา ประโยคที่สมบูรณ์จึงอาจประกอบด้วยคำเพียงคำเดียวก็ได้

โครงสร้างประโยคในภาษาไทยของผู้พูดทั้ง 4 เพศ มี 2 ประเภทหลัก เหมือนกัน ได้แก่ ประโยคเดี่ยว และประโยคซับซ้อน นอกจากนี้ยังจะมีโครงสร้างประโยคที่มีลักษณะพิเศษอีกเหมือนกันด้วย ได้แก่ ประโยคไร้ประธาน ประโยคไร้กริยา และประโยคเน้นเรื่อง

5.4.1 ประโยคเดียว (simple sentence)

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) กล่าวว่า “ประโยคเดียว หรือประโยคเรียบง่าย (simple sentence) เป็นประโยคที่มีกริยาตัวเดียว (univerbal sentence) เช่น แม่ไปตลาด น้องล้างหน้า ครูเมตตานักเรียน นักเรียนทำการบ้าน ไปเถอะนะ เตียวมา รอลันด้วย หิวข้าวจัง ฯลฯ”

ประโยคเดียวที่พบในภาษาพูดของผู้พูดทั้ง 4 เพศ โดยทั่วไปประกอบด้วย ประธาน กริยาหลัก และกรรมหรือส่วนเติมเต็ม โดยหน่วยกริยาที่เป็นกริยาหลักในประโยคเดียวจะมีเพียง 1 หน่วยเท่านั้น ดังตัวอย่าง

- ช. (91) ผมอยู่กับครอบครัวผม
- ญ. (92) ป้าเรียนหนังสือแค่ ป.4
- ช/ญ (93) เราต้องมีสื่อการสอนด้วยนะคะ
- ญ/ช (94) เราเห็นเค้าในงานรับน้องวันแรกเลย

อย่างไรก็ดี เป็นที่สังเกตว่า ประโยคเดียวอาจไม่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบครบเสมอไปก็ได้ กล่าวคือเป็นประโยคไร้ประธาน ประโยคไร้กริยา หรืออาจมีการสลับตำแหน่งของหน่วยต่าง ๆ ในประโยค เพื่อเน้นความบางอย่างซึ่งเรียกว่า ประโยคเน้นเรื่อง ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อ 5.4.3 5.4.4 และ 5.4.5 ต่อไป

5.4.2 ประโยคซับซ้อน (complicated sentence)

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) ให้คำจำกัดความประโยคซับซ้อนว่า “ประโยคซับซ้อน หมายถึงประโยคที่มีกริยาหลายตัว (multiverbal sentence) ไม่ว่าจะเป็นกริยาแท้หรือไม่แท้ก็ตาม”

ประโยคซับซ้อนที่พบในภาษาพูดของผู้พูดทั้ง 4 เพศ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ เช่นเดียวกับภาษามาตรฐาน คือ ประโยคกริยาเรียง ประโยคซ้อน และประโยครวม

1) ประโยคกริยาเรียง (serial-verb sentence)

ประโยคกริยาเรียงเป็นประโยคที่มีกริยาหลายตัวปรากฏอยู่ด้วยกันโดยไม่มีคำเชื่อม และมีความหมายรวมกันเป็นหนึ่งเหตุการณ์ มีลักษณะเหมือนหน่วยสร้างกริยาเรียงที่กล่าวแล้วข้างต้น ดังตัวอย่าง

- ช. (95) กำลังนอนเมาอยู่ข้างเก้าอี้
 ญ. (96) เห็นเขาเดินพยักหน้าหงิก ๆ
 ช/ญ (97) เรานั่งติวภาษาอังกฤษกัน
 ญ/ช (98) ยืนร้องไห้ตะโกนอยู่หน้าเพชรช้อป

2) ประโยคซ้อน (complex sentence)

ประโยคซ้อนเป็นประโยคที่ประกอบด้วย मुख्यประโยคและอนุประโยคเชื่อมเข้าด้วยกันด้วยคำเชื่อม ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้อนุประโยคต่างๆ ดังตัวอย่าง

ก) ประโยคซ้อนที่มีตัวบ่งชี้คุณาประโยค

- ช. (98) คะแนนสอบที่ครูบอกทำเอาหัวใจสลายเลย
 ญ. (99) บางทีชีวิตที่อยู่แต่ในกรอบก็น่าเบื่อเกินไป
 ช/ญ (100) ตัวพระเอกซึ่งเป็นผู้ขายทำไมสู้ไม่ได้หรือ
 ญ/ช (101) เค้าไม่สนใจข้อความที่เราส่งไปเลย

ข) ประโยคซ้อนที่มีตัวบ่งชี้วิเศษนาประโยค

- ช. (102) ผมออกจากโรงเรียนเพราะหัวไม่ดี
 ญ. (103) ป้าคิดว่าไม่อยากให้ลูก ๆ เบล่ามากใจ
 ช/ญ (104) หนูก็โทรไปถามมันว่าตกลงจะเอายังงัย
 ญ/ช (105) เราก็ดูได้เรียนรู้ว่าแบบ อืม เขา แบบ ทำงานกันยังงัย

3) ประโยครวม (co-ordinate sentence)

ประโยครวม คือ ประโยคที่แสดงความมากกว่า 1 ความ ประกอบขึ้นด้วยประโยคเดี่ยวตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไปมารวมกันโดยมีสันธานเชื่อมประโยค ประโยครวมจึงมีกริยาหลักมากกว่า 1 ตัว ประโยครวมของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏในหลายลักษณะเหมือนกัน ดังตัวอย่าง

(1) ประกอบด้วยประโยคเดี่ยวหลายประโยคที่มีประธานคนละตัว และเชื่อมด้วยคำสันธาน แต่

- ช. (106) บ้านผมอยู่ริมคลองแต่บ้านน้องเขาไม่มีคลองเลย
 ญ. (107) เมื่อวานเราไม่มีอะไรเลยแต่เขามีพร้อมทุกอย่าง

- ช/ญ (108) หนูอยากจะไปซื้อไปแต่มันไม่ชอบเดินอะไรอย่างเงี้ย
 ญ/ช (109) คิวไม่ได้คิดอะไรกับเค้าเว้ย แต่เค้าคิดอะไรกับดิ

(2) ประกอบด้วยประโยคเดียวหลายประโยคที่มีประธานร่วมกันและเชื่อมด้วยสันธาน แต่ และ หรือ

- ช. (110) เราไม่อยากทำแบบนั้นหรอก แต่ไม่มีทางเลือกแล้ว
 ญ. (111) พวกกันให้เข้าใจเสียวันนี้หรือจะโกรธกันจนเรียนจบ
 ช/ญ (112) เค้าเกลียดทุกคนในห้องเรียนแต่ดีกับหนูคนเดียว
 ญ/ช (113) เค้ารักทิพย์และอยากอยู่ใกล้ทิพย์นะ

5.4.3 ประโยคไร้ประธาน (subjectless sentence)

ประโยคไร้ประธานปรากฏมากในภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ประโยคไร้ประธานเป็นประโยคที่ไม่ระบุประธานที่ชัดเจน กล่าวคือมีการละคำหรือวลีที่ทำหน้าที่ประธานของประโยค (ใช้รูปแทนคือ Ø) หรือบางครั้งอาจขึ้นต้นด้วยกริยา เกิด มี ปรากฏ

กิตติมา อินทรมพรรย์ (2554) แบ่งประโยคไร้ประธานในภาษาไทยออกเป็น 2 ประเภท คือ ประธานอสุญรูป และกริยาไร้ประธาน ซึ่งภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศในงานวิจัยนี้พบว่ามีประโยคไร้ประธานทั้ง 2 ประเภทเหมือนกัน ดังนี้

(1) ประธานอสุญรูป

ประโยคไร้ประธานประเภทประธานอสุญรูปปรากฏมากในภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ทั้งนี้ เพราะผู้พูดและผู้ฟังสามารถเข้าใจตรงกันได้จากบริบทที่กำลังสนทนากันอยู่ ดังตัวอย่าง

- ช. (114) บังเอิญวันนั้น Ø ไปค้นล้ง Ø ไปเจอหนังสือ (ละประธาน ผม)
 ญ. (115) Ø จะซื้อทีวีมาไว้ที่ห้องก็ไม่ได้ เค้าบอกว่าเปลืองไฟ (ละประธาน ป้า)
 ช/ญ (116) นอกจาก Ø จะสอนแวนนี่แล้วเนี่ยะ Ø ก็ยังสอนในแนวที่เอ่อ เป็นเชิงเชื่อมโยงนะค่ะ (ละประธาน เรา)
 ญ/ช (117) พอ Ø ไปหา ก็คือมันนอน ก็ยังร้องแรงใส่ (ละประธาน หนู)

(2) กริยาไร้ประธาน

ทฤษฎีไวยากรณ์ศัพท์พจนานุกรมเรียก กริยาไร้ประธาน ว่า impersonal verbs ซึ่งหมายถึงกริยาที่ไม่ต้องการการปรากฏร่วมกับประธานบุรุษต่างๆ ได้ ประโยคไร้ประธานประเภทกริยาไร้ประธานอาจขึ้นต้น เกิด มี ปรากฏ อาจปรากฏร่วมกับประธานหุ่น (dummy subject) คือ มัน ที่ไม่มีความหมายในตัวเอง ดังตัวอย่าง

- ข. (118) มันก็พูดยากนะครับ
 ญ. (119) มันจะมีทั้งคนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย
 ข/ญ (120) มันอยู่ที่ตัวเราด้วยแหละค่ะว่าเราเนี่ยจะรู้ เอ่อ ขอบเขตจำกัดของตัวเรา
รีเปล่า
 ญ/ข (121) มันก็เหมือนแบบว่ากูไม่อยากให้คนอื่นรู้อะไรอย่างงี้

5.4.4. ประโยคไร้กริยา (verbless sentence)

ประโยคไร้กริยา หมายถึง ประโยคที่ไม่มีกริยาเป็นส่วนหลักในภาคแสดง ประโยคไร้กริยาปรากฏในภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ เหมือนกัน และมีลักษณะเหมือนกัน กล่าวคือ มักเป็นประโยคที่มีภาคประธานแสดงการเจาะจงและชี้เฉพาะ ด้วยการใช้คำว่า นี้ นั้น นี่ นั้น เนี่ย นี่แหละ นั้นแหละ และมีคำชนิดต่างๆ ที่ไม่ใช่คำกริยาปรากฏเป็นภาคแสดง (predicate) ดังตัวอย่าง (คำที่ขีดเส้นใต้ปรากฏเป็นภาคแสดง)

- ข. (122) คนที่มาช่วยทำนั้นนะคนดี
 ญ. (123) ส่วนใบที่รักมากที่สุดเนี่ยสีแดง
 ข/ญ (124) อีคนที่เฝ้าร้านนั้นแหละแฟนมัน
 ญ/ข (125) อักษรเนี่ยอันดับหนึ่งเลย

5.4.5 ประโยคเน้นเรื่อง

ประโยคเน้นเรื่อง หมายถึง ประโยคที่มีคำ วลี หรืออนุพาคย์ขึ้นต้นประโยค และทำหน้าที่ทางหน่วยข้อความในฐานะที่เป็นเรื่อง (topic) ของประโยค ประโยคเน้นเรื่องอาจมีหน่วยแสดงการเน้นเรื่อง (topic marker) นี้ นะ นี่ นั้น ก็ อยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ บางครั้งประโยคเน้นเรื่องจะเน้นโดย

การนำนามวลีมาอยู่ต้นประโยค เพื่อให้ให้นามวลีนั้นทำหน้าที่เป็นเรื่องของประโยค หรือบางครั้งอาจแสดงได้โดยใช้สรรพนามเงา (shadow pronoun)

ข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบลักษณะของประโยคเน้นเรื่องเหมือนกัน ดังตัวอย่าง (ข้อความที่ขีดเส้นใต้ คือ ข้อความที่เป็นเรื่อง หรือ topic)

- ช. (126) คนที่เป็นการจ้ออะ ถ้าพูดถึงให้เค้าช่วยเค้าก็ช่วยได้
(127) นักกีฬาที่ไปทำชื่อเสียงให้กับประเทศเนี่ยะ ผมว่าเป็นฮีโร่
- ญ. (128) ชีวิตม.ปลายกับชีวิตมหาลัย เค้าว่านะ ชีวิตม.ปลายสนุกกว่าเยอะเลย
(129) ที่อยู่ห้องตอมห่า เนี่ยะ มีผู้ชายเลี้ยง ไม่ต้องทำงาน แถมมีรถเก๋งให้ด้วย
- ช/ญ (130) เริ่มการเป็นคิวเตอร์เนี่ย คือตั้งแต่เมื่อตอนเรียนปีสองอะ
(131) งานส่วนใหญ่เนี่ยะ ที่ทำเนี่ยะ ฉันก็จะทำตอนดึกซะเป็นส่วนใหญ่
- ญ/ช (132) ความเชื่อเรื่องผี ก็ห้าสิบห้าสิบอะ เชื่อครึ่งนึง ไม่เชื่อครึ่งนึง
(133) ความรักของฉัน ที่แรกเราริเริ่มต้น โดยการที่ว่าฉันชอบผู้หญิงคนหนึ่ง

5.5 สรุป

จากการวิเคราะห์ประเภททางไวยากรณ์ หน่วยสร้าง และประโยคที่ปรากฏในภาษาของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย พบว่าลักษณะภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศในด้านดังกล่าวนี้ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ในด้านประเภททางไวยากรณ์ผู้พูดทุกเพศมีการใช้ การณ์ลักษณะ ทาละ และวาก เหมือนกัน ในด้านหน่วยสร้างผู้พูดทุกเพศมีการใช้หน่วยสร้างนามวลี หน่วยสร้างคุณานุประโยค หน่วยสร้างประโยคเต็มเต็ม หน่วยสร้างกริยาเรียง หน่วยสร้างบุพบทวลี และหน่วยสร้างกรรมวากเหมือนกัน ส่วนด้านประโยคนั้นผู้พูดทุกเพศก็มีการใช้ประโยคเดี่ยว ประโยคซับซ้อน ประโยคไร้ประธาน ประโยคไร้กริยา และประโยคเน้นเรื่องเหมือนกัน และความถี่ของการปรากฏของรูปภาษาต่าง ๆ เหล่านั้นของผู้พูดทั้ง 4 เพศก็ไม่แตกต่างกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าประเภททางไวยากรณ์ หน่วยสร้าง และประโยคในภาษาไทยไม่อาจบ่งชี้เพศของผู้พูดได้ หรือไม่แปรไปตามเพศของผู้พูดนั่นเอง

บทที่ 6

สัมพันธสารตามเพศของผู้พูด

6.1 บทนำ

สัมพันธสาร (discourse) คือหน่วยภาษาที่สูงกว่าประโยค ประกอบด้วยประโยคตั้งแต่สองประโยคขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์กัน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) กล่าวถึงสัมพันธสารไว้ว่า “คุณสมบัติสำคัญของสัมพันธสารได้แก่ความเกี่ยวพันระหว่างประโยคหนึ่งกับอีกประโยคหนึ่ง ซึ่งทำให้ข้อความที่ประกอบด้วยประโยคต่างๆ เหล่านั้น ไม่ใช่เป็นเพียงการนำประโยคมาเรียงต่อกันให้ข้อความยาวขึ้นเท่านั้น แต่เนื้อความของประโยคเหล่านั้นต้องมีความต่อเนื่องและเกี่ยวพันกัน อันจะทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดหรือผู้เขียนต้องการสื่อสารได้” กล่าวคือ ประโยคที่ประกอบกันเป็นสัมพันธสารจะต้องมีกลไกที่แสดงความสัมพันธ์และสื่อเนื้อความที่เป็นเอกภาพได้

กลไกที่สร้างความสัมพันธ์ในสัมพันธสาร คือ การเชื่อมโยงความ ซึ่งได้แก่ การอ้างถึง (reference) การละ (ellipsis) การใช้ตัวเชื่อมสัมพันธสาร (discourse connector) และการเชื่อมโยงด้วยคำศัพท์ (lexical cohesion)

ในบทนี้จะแสดงผลการวิเคราะห์กลไก ที่สร้างความสัมพันธ์ในสัมพันธสารในภาษาผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย รวมทั้งตัวบ่งชี้ทาง สัมพันธสารที่สามารถระบุเพศของผู้พูดได้ ดังต่อไปนี้

6.2 ไวยากรณ์ระดับสัมพันธสารของผู้พูดต่างเพศ

ลักษณะของสัมพันธสาร ที่พบในข้อมูลภาษาของผู้พูดต่างเพศที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งการพูดคนเดียว การสนทนาแบบการสัมภาษณ์ และการสนทนาภายในกลุ่ม อย่างไรก็ตามกลวิธีในการเชื่อมโยงความของผู้พูดทั้ง 4 เพศ แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ 4 ประเภทเหมือนกัน คือ การอ้างถึง การละ การใช้คำเชื่อมสัมพันธสาร และการเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์

6.2.1 การอ้างถึง

การอ้างถึงเป็นกลวิธีในการการเชื่อมโยงความประเภทหนึ่งโดยการใช้คำหรือวลีเพื่ออ้างถึงคำหรือวลีที่อยู่ข้างหน้า จากข้อมูลสัมพันธสารในภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบการเชื่อมโยงความโดย

การอ้างถึงเหมือนกัน โดยสามารถจำแนกเป็นประเภทย่อยได้ 5 ประเภท คือ การชำนามวลีเดิม การใช้บุรุษสรรพนาม การใช้สรรพนามชี้เฉพาะ การใช้คำคุณศัพท์ชี้เฉพาะ การใช้คำที่เกี่ยวกับจำนวน ดังนี้

1) การชำนามวลีเดิม

การชำนามวลีเดิมเป็นการเชื่อมโยงความโดยการนำคำหรือวลีเดิมที่กล่าวไปแล้วมากล่าวซ้ำอีกครั้งหนึ่งเมื่อต้องการอ้างถึงคำหรือวลีที่อยู่ข้างหน้านั้น ดังตัวอย่าง

- ช. (1) เมื่อก่อน ยายก็จะไปขายข้าวต้มที่ตลาดปากเกร็ด ผมก็ไปด้วย บางทีน้องก็ไปด้วย ไปช่วยยายขายอะไรอย่างเงี้ย อ้อ ไปช่วยยายล้างจาน ไปช่วยยายเสิร์ฟ
- ญ. (2) หมอคูเคื่อก็บอกว่า แม่นะตายแทนฉัน ฉันก็เชื่อนะ แต่ทำไมแม่ถึงต้องทำแบบนั้นด้วยอะ คงเป็นเพราะแม่รักฉันมากเกินไปมั้ง
- ช/ญ (3) บางทีเราไม่รู้เลยว่าเด็กที่เราสอนเนี่ยเป็นเด็กอะไรมา พื้นฐานเป็นยังไงมา คือบางครั้งเราต้องมาปรับตัวกับเด็กค่อนข้างมากนะคะ
- ญ/ช (4) เพราะว่าช่วงวัยรุ่นนี้ตุ้มจะแรงมากเลย ก็เลยโทร ไปปรึกษาพี่สาว พี่สาวก็เลยต้องกลับมาจัดการเรื่องนี้ให้ ก็จัดการพูดคุยกัน

2) การใช้คำบุรุษสรรพนาม

การอ้างถึงโดยการใช้คำบุรุษสรรพนามเป็นการเชื่อมโยงความที่ใช้คำบุรุษสรรพนามมาแทนคำหรือวลีที่อยู่ข้างหน้า โดยทั่วไปมักมีข้อความอื่นมาก่อน แต่ในบางครั้งอาจใช้คำบุรุษสรรพนามนั้นปรากฏอยู่ติดกับคำนามที่อ้างถึงเลยก็ได้ ที่เรียกว่า สรรพนามเงา (shadow pronoun) ดังตัวอย่าง

- ช. (5) ก็เป็นคุณรงค์ วงษ์สวรรค์อี ไรอันฉบับหนึ่งที่ฉันชอบมาก ประทับใจมาก ชื่อทุกอย่าง แต่ก่อน ก่อนจะรู้จักตัวจริงแกก็ชอบภาษาที่คิดนอกกรอบของแก
- (6) ก็ไปมาเลเซีย ไปอยู่กันประมาณหนึ่งอาทิตย์ได้ ก็เป็นประสบการณ์ที่น่าประทับใจ แล้วอาจารย์เค้าก็พาไปกินดั่งด้วย เออ อันเนี่ยสุดยอดมาก
- (สรรพนามเงา)

ญ. (7) มันก็เป็นผลดีสำหรับคนที่ แบบ มีรายได้น้อย เขาจะได้ประหยัด
ค่าใช้จ่ายของเขา

(8) แต่แม่เค้าแต่งงานไป เค้าไปได้พ่อคนบางไทร ก็เลยย้ายไปอยู่บางไทร
แต่พ่อพ่อตายแม่เค้าก็ย้ายกลับมาอยู่อยุธยา อยู่ในเมือง

(สรรพนามเงา)

ช/ญ (9) เมื่อคืนอิซมันเล่า ก็คือ หล่อนเล่าเรื่องอิซามาไปถึงไหนแล้วกับไอ้มัน

(10) คือว่าละครไทยมันสอนอยู่ในตัวอยู่แล้วว่า โอเคว่าตอนแรก คนเนียใช้

(สรรพนามเงา)

แต่ความรุนแรง แต่ผลจวบของตัวละครตัวเนียเป็นยังไง

ญ/ช (11) น้องมันก็ขอถ่ายรูปด้วย ตอนแรกมันจะขอถ่ายสองคน ที่นี้เพื่อนมารวม
ก็เลย ก็เลยต้องถ่ายหมู่ แต่มันก็กอดเอวกู เออ กูก็ อะ ก็กอดเอวกลับ เออ
เหมือนพี่น้อง ก็ไม่ได้คิดอะไร แต่ก็ ตะหงิดๆ บ้างแหละ

(12) วันนี้เจอแต่เรื่องอะไรก็ไม่รู้ พอจะไปกรรมกรักษ์ โทไปพี่เขาบอก

(สรรพนามเงา)

ว่ามีอบปิดกระทรวง ให้เข้าอีกด้านหนึ่ง เฮ้อ วันอะไรของกูนิ

3) การใช้คำสรรพนามชี้เฉพาะ

การใช้คำสรรพนามชี้เฉพาะเป็นการอ้างถึงเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงความในสัมพันธสาร โดยใช้ คำสรรพนามชี้เฉพาะ นี้ นั้น โน้น นู้น นี่ นั้น โน้น นู้น หรือรูปแปรอื่น ๆ อ้างถึงนามวลี กริยาวลี หรือประโยคที่อยู่ข้างหน้า ดังตัวอย่าง

ช. (13) ก็ตกใจเหมือนกันนะ ที่พอรู้ว่าน้องมันท้องอะ เออ ตกใจ เพราะเราก็
เดือนน้องเราตลอดใจ ให้ระวัง ไอ้เรื่องพวกนี้หน่อย เพราะว่าเด็กๆสมัยนี้ใจ
แตก กระแสมันแรง ก็เดือนน้องอยู่ อ้าวคันกลายเป็นน้องเราซะงั้น คือเราก็ก
ไปว่าคนอื่นไว้เยอะเหมือนกันนะเนอะ เนียะหละมั้งที่เค้าเรียกว่าผลกระทบ
อะไร อย่างเงี้ยะ

ญ. (14) นี่ก็จะไปนะ ปีใหม่ ไปหลังปีใหม่นี้ะ ปีใหม่นี้ะ ไม่อยู่แล้ว เพราะ
เงินเดือนเค้าไม่ขึ้นให้อยู่แล้ว ไม่เอา ไม่สู้แล้วงาน เพราะว่าทำคนเดียว
ข้างล่างด้วย ข้างบนด้วย ไหนจะผ้า ไหนจะรีด ไหนจะหมา อื้อ หัวนี้ปั่น
หมดเลยคนเดียว เนียะมันทำให้ทนอยู่ไม่ได้

- ช/ญ (15) มันเป็นค่านิยมของสังคมไทยเนาะ ต้องชอบตัวขาวๆคนเนี้ยนะฮ้า ก็จะไม่บอกว่าไม่เอา อ้าว ทำไมถึงไม่เอาอะ บางคนไม่เอาอะ หุย อายุเขา อย่างงี้ใช้ไหมฮ้า แล้วก็โยงได้แล้ว แสดงว่าเพื่อนๆหนูก็บอกว่าคนตัวขาวดี คนส่วนใหญ่ก็คือนะฮ้า ใช้เห็นมะ แสดงว่าคนรอบๆตัวหนูบอกว่าคนตัวขาวดี คนส่วนใหญ่ก็คือนะฮ้า ใช้มะ นี่แหละคือค่านิยม ก็สอนเขาเงี้ยละ
- ญ/ช (16) วางแผนร่วมกันตอนนั้นปลายชีวิตแล้วว่าแบบว่า เออ คิวอะไม่ชอบคอนโดเท่าไหร่ว่าย คิวอยากมีบ้านอะไอย่างงี้ จะได้มีที่ให้ลูกหมาวิ่งเล่น แต่ว่ายังงี้ก็ตามถ้าคิวเป็นแอร์ คิวก็จะซื้อคอนโดหนึ่ง หนึ่งที่ แล้วก็ให้เราซึ่งแบบว่าไม่มีงานทำก็จะไปเกาะคิวกินด้วย นึกถึงภาพนั้นไว้ หรือว่าเราทำงานได้เงินน้อยอะไอย่างงี้ คิวก็จะเป็นที่พึ่งของเรา เสร็จแล้วนั้นปลายของคิวอยากอยู่กับทีวี่วี่วี่ เป็นแบบแม่บ้านคูทีวี่ แล้วเราอยากวิปัสสนา แล้วเราอะก็จะคิดภาพในบ้านว่า คิวนั่งคูทีวี่วี่วี่ ในขณะที่เราใส่ชุดขาวนั่งวิปัสสนาอะไอย่างงี้ นี่คือภาพนั้นปลายของเราสองคน

4) การใช้คำคุณศัพท์ชี้เฉพาะ

การใช้คำคุณศัพท์ชี้เฉพาะเป็นการอ้างถึงโดยการใช้คำคุณศัพท์ นี่ นั้น โน้น นั้น นั้น โน้น นู่น หรือรูปแปรอื่น ซึ่งปรากฏตามหลังติดกับคำนามหรือคำลักษณนาม เพื่ออ้างถึงคำหรือวลีที่อยู่ข้างหน้าอย่างเฉพาะเจาะจง ดังตัวอย่าง

- ช. (17) พี่คนโตเป็นผู้ชาย คนเนี้ยก็ไม่ทำอะไรหรอก ก็อยู่บ้านช่วยแม่อะไรเงี้ย
- ญ. (18) แล้วเมื่อข้ามไปที่เกาะเสม็ดแล้ว ก็ได้เจอหาดทรายที่สวยงาม ทะเลที่สวยงาม ซึ่งตั้งแต่ในชีวิต ตั้งแต่เกิดมา ก็ยังไม่เคยเที่ยวทะเลที่สวยงามขนาดนี้ จึงทำให้อยากจะกลับไปเที่ยวที่เกาะเสม็ดนั้นอีก
- ช/ญ (19) โอ้ย ทหารอะ เลิกไปเพราะว่า จับได้ในไฮไฟว์ อิชะนีตัวนึง อิชะนีตัวนึงจับได้ว่า มันไปถ่ายรูปด้วยกัน แต่อิชะนีตัวเนี้ยเจ้าชู้มาก แบบว่าแฉผู้ชายไปทั่วอะ
- ญ/ช (20) ก็คือน้องเขาก็แบบกวนๆ ใส่อะไอย่างงี้ ตอนเรียกประชุมรุ่นน้อง อือก็ไม่อะไร ไม่ได้คิดอะไรด้วย ก็โอเค น้องคนนี้กวนอะไอย่างงี้

5) การใช้คำเกี่ยวกับจำนวน

การใช้คำเกี่ยวกับจำนวนเป็นการอ้างถึงโดยใช้คำปริมาณ เช่น แต่ละ ทุก บาง ส่วน ทั้งหมด คำบอกจำนวน เช่น หนึ่ง สอง สาม และคำบอกลำดับ เช่น ที่หนึ่ง ที่สอง ที่สาม แรก สุดท้าย เพื่ออ้างถึงคำหรือวลีที่อยู่ข้างหน้า ดังตัวอย่าง

- ช. (21) ผมก็มีพี่น้อง ทั้งหมดแปดคน อ้อ พี่น้อง เยอะ ก็แต่ละคน เค้าก็อายุกัน เยอะๆ แล้ว
- ญ. (22) เค้าเป็นผู้ชายสองคน ตัวสูงๆ ร่างพอสสมควร ไม่ใหญ่มาก แล้วก็ไม่เล็ก มาก ก็ผมยาวคนหนึ่ง ผมสั้นคนหนึ่ง
- ช/ญ (23) หนูรู้สึกเหมือน ที่หนูมีแฟน มาก เพราะหนูยังไม่พร้อมที่จะเชื่อมั่น ใน ตัวแฟน หนูมั่ง เป็นอย่างงั้น เพราะอย่างงั้นด้วยแหละ เพราะว่าเราเหนื่อย เพราะว่าเรายังไม่เชื่อใจ ในตัวแฟนเรามากกว่า แล้วมันน่าเชื่อ ไหมละ เจอ แต่ ละคร เข้าชู้ อย่างเงี้ย
- ญ/ช (24) เมื่อวันก่อน บ๊อบ ไฟดับ ทั้งหอ โอ ไม่ใช่ทั้งหอ ไฟดับ เจ็ดห้อง เป็นหนึ่ง ในเจ็ด พระเจ้า ทำไม กูต้อง เป็นคนส่วนน้อยด้วย กูชอบเป็นคนส่วนมากนะ ทำไม กูต้อง เป็นหนึ่งในเจ็ด ที่ไฟดับ ทั้งที่ ตั้งใจ จะมาทำงานเต็มที

6.2.2 การละ

การละเป็นกลวิธีเชื่อมโยงความในสัมพันธสารประเภทหนึ่ง อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) กล่าวถึงการละไว้ว่า “การละ (ellipsis) คือ การละไว้ในฐานที่เข้าใจ หรือการตัดข้อความที่ผู้พูดกับผู้ฟังรู้ดีอยู่แล้วออก ทำให้เกิดช่องว่างที่มีความเชื่อมโยงกับข้อความที่มาข้างหน้า ข้อความที่ละอาจเป็นนามวลี กริยาวลี หรืออนุประโยคก็ได้” การเชื่อมโยงความโดยการละเป็นกลวิธีที่พบมากที่สุด ในภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ดังตัวอย่าง (เครื่องหมาย *Ø* หมายถึงศูนย์ คือข้อความถูกละไป)

- ช. (25) ก่อนหน้านี้ ผม ก็ได้ ไปเที่ยว ที่ภาคใต้เหมือนกัน *Ø* ได้ ไป ที่หาดใหญ่ อะเนาะ *Ø* นั่งรถไฟ ไป ใช้เวลา ไปถึง ชั่วโมง อะ เกือบ ยี่สิบ ชั่วโมง
(ข้อความที่ละไว้ คือคำบุรุษสรรพนาม ผม)
- ญ. (26) แต่ถ้า เรา เคย แบบ เคย เลี้ยง มา แล้ว เค้า จะ ไม่ เห่า เค้า จะ รู้ ว่า เรา มา เลี้ยง เค้า *Ø* เอาน้ำ ให้ เค้า กิน อะ ใช้อย่างงี้
(ข้อความที่ละไว้ คือคำบุรุษสรรพนาม เรา)

ช/ญ (27) ก. แล้วเคยมีอะไรกันปะ

ข. เด็กไทรมิตรอะไม่เคย ๐ แต่กับเด็กทหาร ไม่มีฯ (หัวเราะ) เด็กวัดไทรมิตรอะไม่เคย ๐ แต่ว่าทหารอะเคย ๐

(ข้อความที่ละไว้ คือกริยาลี มีอะไรกัน)

ญ/ช (28) ญไปนั่งเฝ้ามันอยู่น้ำหอ หอเพื่อนมันนะ จนได้ จนยอม ก็กลับมาห้องนอนเล่น คุยกัน อะไรอย่างจี้ ๐ นอนไม่หลับ ๐ กลัว มันก็นอนไม่หลับ

(ข้อความที่ละไว้ คือคำบุรุษสรรพนาม ญ)

6.2.3 การใช้คำเชื่อมสัมพันธสาร

การใช้คำเชื่อมสัมพันธสารเป็นกลวิธีโยงความโดยการใช้คำวิเศษณ์เชื่อมระหว่างประโยคเพื่อให้ข้อความมีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน คำเชื่อมสัมพันธสารอาจทำหน้าที่ขยายความหรืออธิบายข้อความที่มาข้างหน้าให้กระจ่างชัดขึ้น เป็นตัวอย่างหรืออุทาหรณ์ เน้นส่วนสำคัญของข้อความที่มาข้างหน้า เป็นข้อสรุปของข้อความที่มาข้างหน้า แสดงความขัดแย้ง ความคล้อยตาม ความเป็นเหตุเป็นผลกับข้อความที่มาข้างหน้า แสดงเงื่อนไข เพิ่มข้อมูลหรือเสริมความให้ข้อความที่มาข้างหน้า แสดงลำดับเวลา และเปลี่ยนเรื่อง

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบการเชื่อมโยงความโดยการใช้คำเชื่อมสัมพันธสารไม่แตกต่างกัน ดังตัวอย่าง

ช. (29) ไปตั้งแต่ เจ็ดโมงเลย เพราะว่าเราไม่ได้ซื้อตัว เพราะว่าคนที่จะดูงาน แท้เทียนเข้าพรรษา ปกติแล้วเขาจะมีที่นั่งที่เค้าจัดเตรียมเอาไว้ให้ เสียคนละห้าร้อยเท่าไหร่ หรือพันนี่แหละ แต่ถ้าเราไม่เสีย เราก็ไปนั่งข้างถนน

(30) เมื่อก่อนก็ไม่คิดว่ามันจะเป็นอย่างไร มันเป็นหมานิ่ง ๆ นิ่ง ๆ ไม่เท่าไม่คู่ ทุกวันนี้เป็นไร ไม่รู้ผมเลยต้องล่ามตลอด ไม่มันนอกนอกบ้าน ง แม่บอกต้องล่ามมันไว้เลย ต้องล่ามมันไว้เลย ตัวมันเล็ก ลอดรั้วออกนอกบ้านได้ไง ก็รักมัน ที่ตั้งซื้อหอมบอนก็เพราะว่าเป็นซื้อเครื่องดนตรี ง เมื่อก่อนผมเคยเล่นดนตรีอยู่ครั้งหนึ่งเหมือนกัน เมื่อก่อนผมเคยเล่นดนตรีอยู่ครั้งหนึ่งเหมือนกัน ก็เล่นตอนมัธยม นอกจากเล่นพวกกีตาร์ พวกเบส แล้วก็ อาจารย์เห็นแววก็เลยชวนไปเล่นวงโยธวาทิต เออ ที่นี้วงโยธวาทิตเนี่ยมีเครื่อง

ดนตรีที่ไม่มีคนเล่น คือ ไอ้ทอม โบนนี่ แหะะ รู้จักใช่ไหม คือ ไอ้เครื่องดนตรี
ที่ชักเข้าชักออกนะ

ญ. (31) พอเค้าได้แฟนคนที่จังหวัดบุรีรัมย์ ก็ได้หลานคนแรก พรุ่งนี้ก็จะไปซื้อ
เค้กมาเป่า เป่าแทนเค้า เพราะเราไม่ได้ไปอะ เดี๋ยวลูกสาวต้องไป เพราะว่า
เด็กคนเนี่ยอยู่ที่จังหวัดบุรีรัมย์ เอาไปเลี้ยงที่นั่น แม่ไปเอาบ้านหลังใหญ่ ไป
เลี้ยงที่นั่น ถ้าเลี้ยงในคอนโดอย่างเนี่ยนะ แคบ เค้าก็เลยจะไปเลี้ยงกันที่นั่น
แล้วเดี๋ยวปีหน้าก็ซื้อบ้านเอา

(32) ตอนนี้เนี่ยงานแปลหนังสือลดลง เพราะว่าแปลมาก็ปีเดียว สิบ สิบกว่าปี
สามร้อยกว่าเรื่อง ค่างานมันค่อนข้างจะหายไป ในโอกาสจะนะ เพราะว่าเอา
มาพิมพ์ก็ไม่ได้มันเป็นเรื่องลิขสิทธิ์ด้วย เรื่องอะไรอ่า ก็เลยตอนหลังเนี่ยหัน
มาทำงานแปลหนังสือ มันพูดถึงความ การได้เงิน ความป้อปปูลาอาจจะ
น้อยกว่าหนังสือ แต่ว่างานอยู่ แล้วป่าแก่ขนาดนี้แล้วเนี่ย ก็ให้มีอะไรวางทิ้งไว้
บ้าง ตอนนี้ก็เลยเลือกแปลในงานที่ถนัด

ช/ญ (33) ช่วงนี้ก็ไม่มีอะไรหรอกที่บ้าน แม่เค้ากำลังอินเลิฟ เค้าเลยแบบ เค้าก็เลย
นี้ มีความสุข เค้าก็ไม่ว่าอะไรหนูมาก อย่างขอเงินอะ เมื่อก่อนขอเงิน บ่น
แล้วบ่นอีกนะแม่หนูอะ ตั้งแต่อินเลิฟนะ โอ๊ย ขอเงินเท่าไรก็อู๊ย บ่นแป๊บ
เดียว มีชายหนุ่มมาติดพัน ชอบแม่ไง วันวาเลนไทน์ แม่หนูได้ดอกกุหลาบ
ช่อเบอเรอเบอเต๋อเลยอะ แต่หนูกลับไม่ได้เลยอะ แล้วน้องโทรมาฟุ้ง ฟุ้ง
รู้เปล่า ฟุ้งรู้เปล่า แม่ได้ดอกกุหลาบ

(34) เริ่มการเป็นคิวเตอร์เนี่ยคือตั้งแต่เมื่อตอนเรียนปีสอง อิมฮะ เริ่มต้น
ตั้งแต่ช่วงนั้นนะฮะ ก็จริงๆแล้ว ก็จริงๆต้องว่ามันจับพลัดจับผลูมากกว่านะ
ฮะ ก็คือว่าพอดีช่วงนั้นเนี่ย เออ อยู่ปีสอง จริงๆ อยู่ปลายปีหนึ่งนะฮะ เสร็จ
แล้วเนี่ยมีพี่คนหนึ่ง เขาก็เป็นรุ่นพี่ปีสี่เนี่ยและฮะ แล้วเขาสอน แล้วเขาสอน
พิเศษอยู่ เผอิญว่านะฮะ เขาจะเก็บๆเงินได้พอดีก็เลยไปเรียนต่อต่างประเทศ
นะฮะ คอรัสที่เขาสอนอยู่ก็เลยเบสลงไป ก็ว่างไป ที่เนี่ยกะ เขาก็เลยหาคน
ไปแทน ที่นี้เนี่ยก็มาหา รุ่นน้องๆเนี่ยแหละฮะ ก็คือไปแทนเขา ที่นี้ก็ไม่มีใคร
ไป เพราะว่าเหมือนเป็นคอรัสแบบว่าเด็ก อิม ม.6 เข้ามาหาลัยก็เก๊ยกัน ก็ไม่

มีใครไปสอน ก็ พี่ก็เลย เอ๊ะ เราก็แหม เราก็น่าจะทำได้นะ ก็เลยลองดู ค่ะ ก็
เลยเริ่มก้าวเข้าสู่เวทีด้วย ด้วยการลอง ลองดู

ญ/ช (35) แล้วเหมือนภูก็แบบคุยแค่นี้ เออ แล้วภูก็วางสายไปอะไรอย่างเงี้ย ก็
เหมือนแบบจะ ภูก็เลยสรุปกับตัวเองได้ว่าภูพอกับผู้หญิงคนนี้แล้วละ ให้ แต่
ก่อนนี้สมมติอย่างครั้งที่แล้วให้เลือก ให้เลือกกระหว่างเจอหน้ากับไม่เจอ
หน้า เลือกที่จะเจอดีกว่าเพื่อที่จะจบปัญหาให้ไปว่า แต่ คราวนี้ขอเลือกที่จะ
ไม่เจอดีกว่าเพื่อที่จะไม่สร้างปัญหาใหม่ขึ้นมาอีก ก็เหมือนว่ากับผู้หญิงตัว
น้อย ร้องแรง ใจเฝ้า ปัญญาอ่อน กล้วยๆ เนี้ยๆ คนเนี่ย ก็ตัดไปเลยอย่างเงี้ย ก็
ตัด เลิก เออ จบ

(36) เออ นั่นแหละชีวิต เรื่อยเปื่อย ไม่มี ชีวิตไม่มีจุดหมาย ก็มีความสุขอีก
แบบ แต่คนอื่นรอบข้างเราไม่มีความสุข แล้วก็แม่ขอร้อง เห็นน้ำตาแม่ก็เลย
ก็ตัดสินใจสอบเอ็นทรานซ์อีกครั้งหนึ่ง ก็คือคะแนนเอ็นทรานซ์จริงๆ มันจะ
สามารถเก็บไว้สองปีใช้เปล่า แต่ตู่ก็อะทำการสอบใหม่ คือจะหาวิชาที่จะ
เรียนวิศวะ ก็เลยสอบเข้ามา แต่ระหว่างนั้นก็ถือก่อนก่อนที่จะตัดสินใจได้ ก็
แบบเกือบไม่ทันอะ เพราะว่าเรามีเวลาอ่านยี่สิบเอ็ดวัน จำได้ดิดเลย เพราะ
นับวันขีดปากกาทั้งได้เลย

6.2.4 การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์

การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ (lexical cohesion) เป็นกลวิธีเชื่อมโยงความที่ทำได้โดย
การใช้คำศัพท์ที่สัมพันธ์กันในข้อความที่ต่อเนื่องกัน คำศัพท์ที่แสดงการเชื่อมโยงความนั้นอาจมี
ความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น มีความหมายเหมือนกัน โดยการใช้คำเดียวกันซ้ำ หรือใช้คำที่
มีความหมายใกล้เคียงกัน มีความหมายขัดแย้งกัน คำหนึ่งเป็นส่วนย่อย ประเภทย่อย หรือลักษณะย่อย
ของอีกคำหนึ่ง คำหนึ่งอธิบายลักษณะหรืออาการของอีกคำหนึ่ง และใช้คำที่อยู่ในทำเนียบภาษา
เดียวกัน หรือในวงการเดียวกัน เป็นต้น

ภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ปรากฏการเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ไม่แตกต่างกัน ดัง
ตัวอย่าง

ช. (37) พูดกันไม่อายเลยว่าแม่พี่ยังไม่รู้เลยว่างานบรรณาธิการทำอะไร ความ
คิดหนึ่งที่รีเฟอร์กลับไปหาห้องที่มหาสองสามกลุ่ม สองสามครั้ง เขาเข้าใจ

ว่างานของ บ.ก. งานเดียวของ บ.ก. นะครับ งานเดียวของ บ.ก. ก็คือเขียน บทบ.ก. ครับ ก็คือทุกครั้งที่ถามถึงการเขียนก็จะถามถึงการเขียนบทบ.ก. เสมอ บอกเนี่ยงานเดียวของบ.ก. พี่ก็บอกว่าไม่ใช่ นี่เองก็ตลกใจมาก อ้าว จริงหรือพี่ ก็ทุกคนจะมองว่างาน บ.ก. คือ หนึ่งเขียนบท บ.ก. สองปฏิเสศ คงจะอ่านขายหัวเราะเยอะเนาะ แบบมีนักเขียนเดินเข้ามาขอเงินต้นฉบับล่วงหน้า บ.ก. ก็ปฏิเสธว่าไม่ได้ เฮ้ย งานยังไม่ออก แล้วก็อ่านแล้วขำลงถึงขยะ สองสามอย่างนี้ นะครับงานบ.ก. ที่ทุกคนมองภาพ

ตัวอย่างสัมพันธสาร (37) ข้างต้น คำที่ขีดเส้นใต้ล้วนแต่เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับ “งานบรรณาธิการ” ทั้งสิ้น ได้แก่ งาน บรรณาธิการ บ.ก. บท บ.ก. การเขียน อ่าน นักเขียน เงินต้นฉบับ โดยยังปรากฏการซ้ำคำว่า งาน และ บ.ก. ที่ทำให้เกิดการเชื่อมโยงความในสัมพันธสารที่ช่วยให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจเนื้อความในสารได้อย่างชัดเจน

ญ. (38) แต่พอขึ้นปี 1 ในรั้วชีวิตมหาลัยละก็ วันแรกก็ได้มีการรับน้อง รุ่นพี่ที่ ม.ศิลปากร นะแรกอะโหดมาก เค้าจะมีพี่วินัย พี่วินัยจะใส่เสื้อสีดำมาคอย คุมน้อง เวลานั้นเข้าแถวไม่เป็นระเบียบ ก็แบบ เค้าก็ไม่ได้เชิงว่านะ แต่แบบเหมือนเค้า ขู่แบบให้น้องตั้งใจทำให้แถวมันเป็นระเบียบ อะไรอย่างเงี้ย ห้ามน้องคุยกัน ให้เชื่อฟังพี่ อืม แต่ว่าน้องก็เชื่อนะ เพราะน้องอะกลัวพี่วินัย มากเลย พอพี่วินัยเดินมา น้องก็จะนั่งนิ่งตัวแข็งเลยแหละ นั่งเป็นแถว สวยงาม พอพี่เชียร์นะ ก็จะมีพี่เชียร์ พี่เชียร์ก็จะมาซ้อมร้องเพลงให้พวกเรา เช่น เพลงประจำมหาลัย อะไรอย่างเงี้ย แต่พอพวกพี่ฝันมาอะ น้องๆหรือ พวกเราก็จะชอบมากเลยแหละ เพราะพี่ฝันอะจะทำให้น้องๆยิ้มได้ เพราะพี่ฝันอะ เค้าจะมาชวนเต้น อะไรอย่างเงี้ย มาชวนร้องเพลง สนุกสนานมากเลย ที่เดียวแหละ แต่พอถึงเวลาสอบ ทุกคนก็ตัวใครตัวมัน ต่างคนก็ต่างเอาตัวรอด แต่ก็มีเพื่อนบางคนนะที่เก่งแล้วก็มาสอนในเรื่องที่เราไม่รู้ให้เราเข้าใจ ได้

ตัวอย่างสัมพันธสาร (38) ข้างต้น คำที่ขีดเส้นใต้ล้วนแต่เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับ “ชีวิตในมหาวิทยาลัย” ทั้งสิ้น ได้แก่ ปี1 ชีวิตในมหาลัย ม.ศิลปากร รับน้อง รุ่นพี่ น้อง พี่วินัย พี่เชียร์ เพลงประจำมหาลัย พี่ฝัน สอบ เพื่อน สอน นอกจากนี้ยังปรากฏการใช้ชุดคำที่มีความหมายสัมพันธ์กับคำที่ต้องการขยายความ เช่น พี่วินัย มีชุดคำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันเพื่อขยายความ คือ คุม ระเบียบ ว่า ขู่ ห้าม ตั้งใจ เชื่อฟัง กลัว นั่งนิ่งตัวแข็ง และ พี่เชียร์ พี่ฝัน มีชุดคำศัพท์ที่มี

ความหมายสัมพันธ์กันเพื่อขยายความ คือ ซ้อมร้องเพลง ชอบ อิม เด็น สนุกสนาน การใช้คำศัพท์ดังกล่าว ทำให้เกิดการเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารที่ช่วยให้เนื้อความในสารสื่อความหมายได้ชัดเจน

ช/ญ (39) ละครไทย อิม ละครไทย ก็ส่วนมากก็จะแบบว่าเล่นเป็นแนวความรัก ก็จะเป็นแนวชีวิตคือสะท้อนชีวิตของตัวละครให้เหมือนมนุษย์มากที่สุด คือแบบว่าอะไรละ แบบ เออ จะว่าน้ำเน่าก็ประมาณนั้น เป็นน้ำเน่านะสะ นางเอกต้องยอมนางร้ายเสมอ เออ นางเอกต้องสู้อะไรไม่ได้อะไรอย่างเนี่ยะ อย่างที่บอก ที่จบตอนเย็นไป อะไรนะ เรื่อง ศัตรูคู่ขวัญ นางร้ายคนเดียวที่จับนางเอกมัดแล้วก็พระเอกมัด ในตัวพระเอกซึ่งเป็นผู้ชายทำไมสู้ไม่ได้ เหรอ เออ ทำไมต้องยอมมันขนาดนั้น มันออกจะน้ำเน่า

ตัวอย่างสัมพันธ์สาร (39) ข้างต้น คำที่ขีดเส้นใต้ล้วนแต่เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับ “ละคร” ทั้งสิ้น ได้แก่ ละครไทย เล่น แนวความรัก แนวชีวิต ตัวละคร น้ำเน่า นางเอก นางร้าย พระเอก เรื่อง โดยปรากฏการซ้ำเหล่านั้นด้วยทำให้เกิดการเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สาร

ญ/ช (40) แล้วพี่เขาพาส่งโรงพยาบาลก็คือจะพาย้ายถิ่นนี้นะ แต่ว่าหมอบอกว่าย้ายไม่ได้นะเพราะร่างกายสู้ไม่ไหว ก็เลยต้องรอให้เข้า ก็เลยย้ายตอนเช้า พอย้ายไปที่ปรีกษาตัวต่อที่เวชธานี กรุงเทพฯ นั่นแหละก็เป็นอะไรที่เฉียดตายอีกครั้งหนึ่ง คือไปถึงหมอที่นั่นก็คือหมอบอกว่าถ้าเข้าว่านี่ก็คงจะไม่รอดแล้วอะ เพราะเชื้อมันเริ่มกระจาย แล้วก็ทำลายไ้ระบบประสาทไปเรื่อยๆ แล้วไง ตู้อาจจะเป็นอัมพาตหรือไม่รู้สีกตัวต่อไป โอเคลมหายใจอาจจะมีอยู่ แต่ว่าเราคงจะเป็นอัมพาตให้เขาดูแลเราอีกอะ ก็นั่นแหละไปเป็นประมาณนั้น ก็ต้องอยู่โรงพยาบาลอีกสิบกว่าวัน เกือบครึ่งเดือนอยู่โรงพยาบาลนี้นะ ค่ารักษาก็แพงหูฉี่

ตัวอย่างสัมพันธ์สาร (40) ข้างต้น คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับ “การรักษายาบาล” ทั้งสิ้น ได้แก่ โรงพยาบาล หมอ ร่างกาย รักษา เวชธานี เฉียดตาย ไม่รอด เชื้อ ระบบประสาท อัมพาต ไม่รู้สีกตัว ค่ารักษา โดยมีการปรากฏการซ้ำคำว่า โรงพยาบาล หมอ อัมพาต ที่ทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายในสัมพันธ์สารได้ชัดเจนเนื่องจากการเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สาร

แม้กลวิธีในการเชื่อมโยงความในข้อมูลสัมพันธ์สารของผู้พูดทั้ง 4 เพศจะไม่แตกต่างกัน ดังกล่าวข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่ามีตัวบ่งชี้ทางสัมพันธ์สารบางประการที่อาจจะบ่งบอกเพศของผู้

พูดได้ คือ การใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาค และการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้าย ดังจะแสดงรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

6.3 ตัวบ่งชี้ทางสัมพันธสารที่อาจจะบุเพศของผู้พูด

เมื่อพิจารณาข้อมูลสัมพันธสารของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย พบว่ามีข้อสังเกตที่น่าสนใจเกี่ยวกับการใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาค และการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้าย และเมื่อพิจารณาความถี่ของการปรากฏของลักษณะภาษาดังกล่าวพบว่ามีค่าที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะทางสัมพันธสารที่ระบุเพศของผู้พูดได้ กล่าวคือ การใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาคเป็นลักษณะทางสัมพันธสารที่เป็นลักษณะเด่นของเพศชาย และการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้ายเป็นลักษณะทางสัมพันธสารที่เป็นลักษณะเด่นของเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง โดยจะกล่าวเป็นลำดับไปดังนี้

6.3.1 การใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาคในสัมพันธสารของผู้พูดต่างเพศ

คำอนุภาคเป็นคำที่ปรากฏในตำแหน่งหน้าสุด หลังสุด หรือในระหว่างประโยค หรือ ถ้อยความโดยไม่มีความหมายอ้างอิงถึงสิ่งใดโดยเฉพาะ และไม่สัมพันธ์กับคำใดคำหนึ่งในประโยคหรือถ้อยความนั้น สามารถตัดออกได้โดยไม่ทำให้ความหมายของถ้อยคำเสียไป คำอนุภาคบางคำอาจปรากฏใช้เป็นดัชนีสัมพันธสาร (discourse marker) ที่ใช้บ่งชี้และแสดงเจตนาในการสื่อสารระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเพื่อให้การสื่อสารนั้นดำเนินต่อไปได้ เช่น แบบ แบบว่า อะไรอย่างนี้ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบข้อสังเกตประการหนึ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับการใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาคในสัมพันธสาร กล่าวคือ ในการสนทนาในกลุ่มเพศเดียวกันในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ ผู้พูดเพศชายมักใช้คำหยาบ เช่น ไอ้ข่า ไอ้ขี้ย ไอ้ขี้ตัว แม่ง ในสัมพันธสารโดยไม่ได้มีความสัมพันธ์กับคำใด ๆ และไม่ได้มีความหมายถึง หรืออ้างอิงถึงสิ่งใดในถ้อยความที่กำลังพูดอยู่เลย เพียงแต่ใช้เป็นคำอนุภาคที่อาจจะบอกความสนิทสนมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง หรือเพื่อแสดงลักษณะความก้าวร้าว แข็งแกร่ง ไม่อ่อนโยนของเพศชายเท่านั้น เมื่อพิจารณาความถี่ของการปรากฏใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาคในสัมพันธสารของผู้พูดทั้ง 4 เพศในการสนทนาในกลุ่มเพศเดียวกันในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ และถ้อยความที่พูดมีจำนวนคำเท่าๆ กันแล้ว ปรากฏผลดังแสดงได้โดยตารางที่ 6.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.1 ร้อยละของความถี่ในการปรากฏใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาคในสัมพันธสาร
ของผู้พูดต่างเพศ

	ช	ญ	ช/ญ	ญ/ช
การใช้คำหยาบเป็น คำอนุภาคลงท้าย	48.70	6.09	20.00	25.21

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าค่าร้อยละของความถี่ในการปรากฏใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาคในสัมพันธสารของผู้พูดเพศชายมีความถี่สูงถึงร้อยละ 48.70 ในขณะที่ผู้พูดเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิง มีร้อยละของความถี่ในการปรากฏเพียง ร้อยละ 25.21 ร้อยละ 20.00 และร้อยละ 6.09 ตามลำดับ จึงอาจกล่าวได้ว่า การใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาคนี้เป็นตัวบ่งชี้เพศของผู้พูดได้

ตัวอย่างการใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาคในสัมพันธสารของผู้พูดเพศชาย

- ช. (41) มีอาจารย์องค์เดียว อาจารย์ จารย์ชั้น ดัง โอโฮ เป็นอาจารย์ที่ดีมากแล้ว ในเนี้ยะ รักแถมมาก แกให้ปลูกบ้านปลูกอะไร ไม่เก็บดั่งค์ ไม่เก็บดั่งค์ มาไว้ องค์อื่นมาเก็บเค้า พออาจารย์องค์ใหม่มาอยู่ นี้ ไอ้ข่า เก็บดั่งค์ เมื่อก่อนมา ไม่เก็บหรอก บอกอย่าไปเก็บเค้า เค้าไม่มีที่อยู่ บอกมรรคทายก ไม่ต้องเก็บแล้ว ไอ้ข่า ฝึ ฝ่อ ยาแดงนี้ ท่านเก่ง มาจากกรุงเทพฯเลยนะ มาทำ มายังไม่ทำเลย ทำไม่เสร็จ ไอ้ข่า เรายังไม่ทันตาย ไอ้ข่า แกตายก่อนแล้ว
- (42) คนมันไม่ไหว ไอ้ขี้ย ให้กูไปเรียนศิลป์ก็ไม่วาย คราวนี้ให้กูไปเรียนพาณิชย์อีก ไอ้ขี้ย พาณิชยก็ไม่วายอีก ลั่นเทอมก็ต้องออก กูก็เลยบอกว่า หยั่งจี๊ดกว่า ไอ้ขี้ย ให้น้อง ๆ มันเรียนละ กูเรียนก็เปลืองดั่งค์ป ล่าว มันเรียนไม่รู้เรื่อง เรียนก็ไม่มีประโยชน์ไ้หะ เรียน ไอ้ขี้ย คนเรา มัน พื้นฐาน หัวสมองมันไม่ดีอะนะ เรียนอะไรมันก็ไม่มีความประโยชน์หรอก มันไม่เหมาะอะ ทำงานดีกว่า หางานให้ทำแล้วก็ส่งให้น้อง ๆ มันเรียนไปเรียนพาณิชย์ ไอ้ขี้ย กูเรียนได้ครึ่งเทอม

ตัวอย่างที่ (41) ผู้พูดใช้คำว่า ไอ้ข่า เป็นคำอนุภาค และตัวอย่างที่ (42) ผู้พูดใช้คำว่า ไอ้ขี้ เป็นคำอนุภาคในสัมพันธสาร ทั้งนี้อาจเพื่อแสดงความสนิทสนมกับผู้ฟัง หรือแสดงความเป็นเพศชายดังกล่าวข้างต้น

นอกจากนี้ยังพบว่าข้อมูลภาษาพูดของผู้พูดเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย และเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเมื่อสนทนากันให้หมู่เพศเดียวกันก็มีการใช้คำหยาบเป็นคำอนุภาคเช่นกัน ดังตัวอย่าง

ญ/ช (43) คือพอมันกลับไปแล้วอะ อยู่สักพักอะ ร้องไห้ ร้องออกมา ร้องแบบ ร้องเยอะมาก คุยร้องไห้เยอะมาก ไอ้ขี้ ทำไมกู กูไม่มีความสุขได้ตลอดไป อะ ทำไมกูมีความสุขได้แค่ช่วงเดียววะอะ ใช้อย่างงี้

(44) รุ่นพี่มอหก รุ่นพี่เลยเยอะก็เลยแบบไปกับเขาปีใหม่ กิน ไอ้ขี้ กิน ตอนแรกก็ ก็ ก็มาๆ อะใช้อย่างงี้ แต่เหมือนกินแล้วมันก็กินตลอดเลยว้ย กินแบบ พอแบบมีงานก็กิน อารมณ์พุดง่ายๆ คือกินเร็วกว่าคนอื่นเขา ก็กิน พอเสร็จ กินสพายเสร็จก็เริ่มกิน เริ่มกินเหล้าว้ย สมัยก่อนนิ แม่ง แดขโคตดา น้านะ เอนะ สูดยอดเปล่าละ แล้วกินๆ เท้าไหว แม่ง ก็ไม่เมา มอสามมอสี่ ช่วง แม่ง มอมอมอมอปลายนิ แม่ง แดขโคตรเยอะเลย งานอะไรก็กิน กิน กิน แม่ง ไม่เมา

ช/ญ (45) อยู่ในตู้กระจก ขี้คว ถนัดนักนั่งอยู่ในตู้เนี่ย อะ แล้วไม่มีคนแทนที่จะ รับผิดชอบให้เรา เข้าใจปะ กลับ ยังไงคะ ค่อยๆเอียงขึ้นมาเลื่อนประตู แล้ว เลื่อนเองก็ไม่ได้ด้วยนะ ไอ้ขอก มองหน้าแบบเงี้ย เข้าใจมะ คือแบบว่า สารระแนมาเรื่องของกูทำไม เข้าใจมะ แล้วก็แบบว่ามองหน้าเวลาเราเลื่อน กระจกมันอะ แล้วมันก็จะแบบค่อยๆเอียง เนี่ย เวลาเรายื่นบัตร ไม่รับ เม้าท์ เพื่อนก่อน เฮ้ย ไอ้ขี้ ทำงานสิ หืม หมั่นไส้มาก เดียวก่อน

ตัวอย่างที่ (43) (44) จะเห็นได้ว่า ผู้พูดเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายเลือกใช้คำหยาบคล้ายกันกับ ผู้พูดเพศชายมาเป็นคำอนุภาคในสัมพันธสาร แต่ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงในตัวอย่างที่ (45) นั้น แม้จะเลือกใช้คำหยาบบางคำที่เหมือนกับผู้พูดเพศชาย แต่ก็จะมีการเปลี่ยนคำนำหน้า เช่น เปลี่ยนจาก คำว่า ไอ้ขี้ เป็น ไอ้ขอก และยังมีคำหยาบบางคำที่ปรากฏใช้เฉพาะในกลุ่มผู้พูดเพศชายที่มี จิตใจเป็นหญิงเท่านั้น คือ ไอ้ขอก ซึ่งปรากฏการณ์ทางภาษาเหล่านี้อาจเป็นตัวบ่งชี้เพศของผู้พูดได้

6.3.2 การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้ายในสัมพันธสารของผู้พูดต่างเพศ

อนุภาคลงท้ายคือคำอนุภาคหรือกลุ่มของคำอนุภาคที่ใช้ลงท้ายประโยคเพื่อทำหน้าที่บอกท่าทีและเจตนาของผู้พูดที่มีต่อเรื่องหรือสถานการณ์นั้น อาจเป็นคำอนุภาคบอกเจตนา เช่น คำอนุภาคกลุ่ม “เนี่ย” “นะ” “อะ” “แบบ” “อะไรอย่างเงี้ย” หรือคำอนุภาคบอกสถานภาพที่ทำหน้าที่บอกเพศวัยของผู้พูด รวมทั้งความสนิทสนมหรือท่าทีที่ผู้พูดมีต่อผู้ฟังหรือเหตุการณ์ เช่น ครับ ค่ะ/ค่ะ จ๊ะ/จ๊ะ สะ ฮ่า/ฮะ ยะ/ยะ เว้ย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลภาษาพูดของผู้พูดทั้ง 4 เพศ พบข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่งว่าผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมักใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 รวมทั้งคำนามที่ทำหน้าที่เป็นคำแทนตัวผู้ฟังตามหลังอนุภาคลงท้ายในสัมพันธสารมาก เช่น *อะมึง นะเธอ อะเจ๊* เป็นต้น และเมื่อพิจารณาความถี่ของการปรากฏใช้รูปภาษาดังกล่าวในสัมพันธสารของผู้พูดต่างเพศโดยใช้จำนวนถ้อยความในการวิเคราะห์เท่าๆ กันแล้ว ปรากฏผลดังแสดงได้โดยตารางที่ 6.2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.2 ร้อยละของความถี่ในการปรากฏใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้ายในสัมพันธสารของผู้พูดต่างเพศ

	ช	ญ	ช/ญ	ญ/ช
การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลัง คำอนุภาคลงท้าย	6.98	22.09	43.02	27.91

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีค่าร้อยละของความถี่การปรากฏใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้ายมากที่สุดถึง 43.02 ส่วนเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย เพศหญิง และเพศชาย มีค่าร้อยละของความถี่การปรากฏใช้ดังกล่าว 27.91 22.09 และ 6.98 ตามลำดับ จึงอาจกล่าวได้ว่าการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้ายสามารถบ่งชี้เพศของผู้พูดได้

ตัวอย่างการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้ายของผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง

- ช/ญ (45) มึงหาไม่ได้จริงๆอะ แล้วเรื่องเข็มนะมึง
(46) พรุ่งนี้ไปสัมภาษณ์ ชื่อของอะไรฝากเขาอะมึง

(47) มันบอกยังงี้ด้วยนะเธอ ฉันก็ไม่ว่าใครพูดจริงกันแน่

(48) รู้จักทางอินเตอร์เน็ต เล่นเอ็มเน็ตนะยะหล่อน

(49) เออ อีxอกไม่มีเงา มีแสง ก็เลยเป็นสีนี้รีเงนี่หล่อน

นอกจากนี้ยังพบว่าบางครั้งผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงยังใช้คำนามที่ทำหน้าที่เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 2 และนำมาใช้ตามหลังอนุภาคลงท้ายด้วย ดังตัวอย่าง

ช/ญ (50) หนูเบื่อก่อนจะมีชีวิตคู่แล้วอะเจ้ หนูรู้สึก หนูรู้สึกว่า หนูเหนื่อยอะ ที่มีแฟนอะ

(51) พออ่านถึงตรงนี้เราก็อ๋อ ตั้งคำถาม อะ ลูกขา ทำไมมันต้องไปที่ฮิปปี้ดะกะลูก มันไป เอลซาลวาดอร์ ไม่ได้หรอกอะ หรือว่ามันไปพวกทางแอฟริกันไม่ได้หรอกอะ นะ ฮูตู ฮูตู ฮูตู อะไรมันไปไม่ได้หรอกอะลูก

(52) วันนั้นที่หล่อนจะเล่าว่าอะไรนะ ที่บอกว่าอีอ้วนนั้นนะ ทำไมนะอีxอก

6.4 สรุป

ผลการวิเคราะห์สัมพันธสารในข้อมูลภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ทั้งที่เป็นข้อมูลการพูดคนเดียว การสนทนาแบบการสัมภาษณ์ และการสนทนาภายในกลุ่ม พบกลวิธีในการเชื่อมโยงความของผู้พูดทั้ง 4 เพศ ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีกลวิธีการเชื่อมโยงความ 4 ประเภทเหมือนกัน คือ การอ้างถึง การละ การใช้คำเชื่อมสัมพันธสาร และการเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่า มีลักษณะภาษาบางประการที่สามารถเป็นตัวบ่งชี้ทางสัมพันธสารที่อาจจะบ่งบอกเพศของผู้พูดได้ คือ การใช้คำขยายเป็นคำอนุภาคที่เป็นลักษณะเด่นของผู้พูดเพศชาย และการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้ายซึ่งเป็นลักษณะเด่นของผู้พูดเพศหญิง

อนึ่ง เมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับคำที่เลือกใช้ในสัมพันธสารของผู้พูดต่างเพศ พบว่าคำขยายที่ปรากฏใช้เป็นคำอนุภาค ของผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีลักษณะที่แตกต่างกับผู้พูดเพศชายอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงจะเลือกใช้คำที่ไม่ปรากฏในภาษาของผู้พูดเพศชาย คือ อีxอก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงต้องการสร้างลักษณะพิเศษของกลุ่มเพศของตน ในขณะที่ผู้พูดเพศชายก็ต้องรักษาความเป็นเพศชายของตนไว้ด้วยการไม่ใช้ภาษาของกลุ่มเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง แต่ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงกลับเลือกคำขยายที่

นำมาใช้เป็นคำอนุภาคคล้ายคลึงกับเพศชายมากกว่า เช่น ไอ้ขี้ๆ อาจเพราะต้องการแสดงความเป็นเพศชายในจิตใจของตนให้ชัดเจนนั่นเอง

ส่วนการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้าย นั้นพบว่าผู้พูดเพศชาย และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายไม่เลือกใช้คำบุรุษสรรพนาม หล่อน เลย และคำสรรพนาม หล่อน ปรากฏใช้ตามหลังอนุภาคลงท้ายเฉพาะในภาษาของผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงและเพศหญิงเท่านั้น

บทที่ 7

สรุปไวยากรณ์ภาษาย่อยตามเพศของผู้พูด

7.1 ลักษณะเด่นของภาษาย่อยแต่ละเพศ

การวิเคราะห์ภาษาของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย โดยใช้ข้อมูลภาษาพูดทั้งที่เป็นบทพูดเดี่ยว การสนทนาแบบการสัมภาษณ์ และการสนทนาภายในกลุ่มเพศเดียวกัน ในด้านชนิดของคำ การสร้างคำ ประเภททางไวยากรณ์ หน่วยสร้างประโยค และสัมพันธสาร เพื่อพิจารณาไวยากรณ์ภาษาย่อยของไทยตามเพศของผู้พูดดังที่ได้กล่าวมาในบทที่ 3 ถึง บทที่ 6 ข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้พูดต่างเพศมีลักษณะการใช้ภาษาไม่แตกต่างกับภาษาไทยมาตรฐานและเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบลักษณะภาษาตามตัวแปรเพศ พบว่ามีลักษณะภาษาทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน กล่าวคือ โดยทั่วไปผู้พูดทั้ง 4 เพศมีลักษณะภาษาเหมือนกันทั้งด้านชนิดของคำ วิธีการสร้างคำ ประเภททางไวยากรณ์ การสร้างหน่วยสร้าง โครงสร้างประโยค และกลวิธีเชื่อมโยงความใน สัมพันธสาร อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาความถี่ของการปรากฏของลักษณะภาษาบางลักษณะก็พบความแตกต่างอันอาจสามารถระบุเพศของผู้พูดได้ โดยจะขอสรุปลักษณะเด่นของภาษาย่อยของผู้พูดแต่ละเพศในหัวข้อต่อไป

7.1.1 ลักษณะเด่นของภาษาเพศชาย

ลักษณะเด่นของภาษาเพศชาย คือ การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 การใช้คำอนุภาค และการใช้คำขยายเป็นคำอนุภาคในสัมพันธสาร

จากข้อมูลภาษาของผู้พูดเพศชายพบว่า ผู้พูดเพศชายจะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 *ผม* และไม่ใช่คำว่า *ดิฉัน* เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เลย ส่วนการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 นั้น ผู้พูดเพศชายจะไม่ใช้คำสรรพนาม *หล่อน* แทนผู้ที่ตนกล่าวถึงเลย และเป็นที่น่าสังเกตว่า คำสรรพนามบุรุษที่ *ดิฉัน* และคำสรรพนามบุรุษที่ 3 *หล่อน* ซึ่งผู้พูดเพศชายไม่ใช้นั้น ปรากฏใช้เฉพาะภาษาของเพศหญิง และเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเท่านั้น ดังนั้นการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 *ผม* และการไม่ใช่คำสรรพนามบุรุษที่ 3 *หล่อน* จึงเป็นลักษณะเด่นของภาษาเพศชาย

ส่วนการใช้คำอนุภาคนั้น ผู้พูดเพศชายใช้คำอนุภาคลงท้ายบอกสถานภาพ *ครับ* มากที่สุด แต่ไม่ใช่คำว่า *คะ/ค่ะ* *ฮ้า/ฮะ* *ยะ/ยะ* เลย และใช้คำอนุภาคที่เป็นคำอุทานเสียงอื่นๆ เช่น *โอ้โฮ* *อื้อ* *อื้อหือ* *อื้อฮือ* *โห* *โห* *โหย* มากกว่าคำอุทานเสียงตรี เช่น *เฮ้ย* *เอ๊ย* *โอ๊ย* *อู๊ย* *ด้าย* และเมื่อพิจารณา

เฉพาะการใช้คำอุทานเสียงตรีพบว่า ผู้พูดเพศชายใช้คำอุทานเสียงตรี *เฮ้ย* มากที่สุด ส่วนคำอุทานเสียงตรีที่ผู้พูดเพศชายไม่ใช้เลย คือ *อู๊* และ *ต่าย* ซึ่งปรากฏใช้ในภาษาของเพศหญิง และเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเท่านั้น

นอกจากนี้ผู้พูดเพศชายยังมีการใช้คำหยาบเป็นคำอุทานในสัมพันธสารมากกว่าผู้พูดเพศอื่น โดยคำที่เลือกใช้ ได้แก่ *ไอ้ข่า* *ไอ้ขี้* *ไอ้ขี้ตัวแม่ง* ซึ่งถึงแม้ว่าจะปรากฏใช้ในภาษาของผู้พูดเพศอื่นด้วย แต่ความถี่ของการปรากฏในภาษาของผู้พูดเพศชายก็มีมากจนอาจกล่าวว่าเป็นลักษณะเด่นของภาษาเพศชายได้

7.1.2 ลักษณะเด่นของภาษาเพศหญิง

ลักษณะเด่นของภาษาเพศหญิง คือ การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 การใช้คำอุทาน การใช้คำซ้อน และการใช้คำซ้ำบางส่วน

ลักษณะเด่นของภาษาเพศชายที่เกี่ยวกับการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 และการใช้คำอุทาน ดังได้กล่าวในข้อ 7.1.1 ข้างต้นนั้น เป็นลักษณะที่ตรงข้ามกับลักษณะเด่นของภาษาเพศหญิงอย่างชัดเจน กล่าวคือ ผู้พูดเพศหญิงใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 คำสรรพนามบุรุษที่ 3 คำอุทานลงท้ายบอกสถานภาพ และคำอุทานที่ผู้พูดเพศชายไม่เลือกใช้ คือ *ดิฉัน* *หล่อน* *คะ/ค่ะ* *ฮ้า/ฮะ* *ยะ/ยะ* และ *อู๊* *ต่าย* ตามลำดับ และในทางตรงข้ามผู้พูดเพศหญิงไม่ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 *ผม* และคำอุทานลงท้ายบอกสถานภาพ *ฮะ* ที่ผู้พูดเพศชายใช้เลย การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 คำสรรพนามบุรุษที่ 3 และคำอุทานดังกล่าวจึงเป็นลักษณะเด่นของภาษาเพศหญิง

นอกจากนี้ผู้พูดเพศหญิงยังมีความถี่ของการปรากฏใช้คำซ้อนมากกว่าผู้พูดเพศอื่น และยังปรากฏการใช้คำซ้อน 6 คำ ในภาษาของเพศหญิงเท่านั้น คือ *ดีหัวหมาดแม่แจ็ก* และผู้พูดเพศหญิงยังมีความถี่ของการปรากฏใช้คำซ้ำบางส่วน โดยเฉพาะคำซ้ำที่มีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ เช่น *ดีดี* *ซดซด* *ช่วยช่วย* มากกว่าเพศชาย และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย และใกล้เคียงกับภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง ลักษณะการใช้ภาษาดังกล่าวจึงเป็นลักษณะเด่นของภาษาเพศหญิงด้วย

7.1.3 ลักษณะเด่นของภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง

ลักษณะเด่นของภาษาเพศชายที่มีจิตใจหญิง คือ การใช้คำซ้ำบางส่วน และการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอุทานลงท้ายในสัมพันธสาร

ภาษาของผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาเพศหญิงมากกว่าภาษาเพศชาย ทั้งในด้านการใช้คำสรรพนาม การใช้คำอุทาน และการใช้คำซ้อน กล่าวคือ ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 คำสรรพนามบุรุษที่ 3 คำอุทานลงท้ายบอกสถานภาพ และคำ

อุทานที่ผู้พูดเพศชายไม่เลือกใช้เหมือนกับผู้พูดเพศหญิง คือ *ดิฉัน* *หล่อน* *คะ/ค่ะ* *ฮ้า/ฮะ* *ยะ/ยะ* และ *อื้อย* *ค้าย* ตามลำดับ อย่างไรก็ตามในการสนทนาแบบการสัมภาษณ์บางครั้งผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงบางคนยังคงใช้คำอนุภาคลงท้าย *ครับ* เหมือนเพศชายอยู่บ้าง ส่วนการใช้คำชื่อนั้นมีความถี่ของการปรากฏใช้ใกล้เคียงกับเพศหญิง

อย่างไรก็ตามลักษณะเด่นอันอาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะสำคัญของภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงที่ชัดเจน คือ ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงใช้คำซ้ำบางส่วนโดยเฉพาะคำซ้ำที่มีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์มากกว่าผู้พูดเพศอื่น เช่น *ช่วยสวย* *นางเอ็กนางเอก* นอกจากนี้ยังใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้ายในสัมพันธสารมากกว่าผู้พูดเพศอื่นอีกด้วย เช่น *นะเธอ* *นะยะหล่อน* *อะเจ้*

7.1.4 ลักษณะเด่นของภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย

ภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายมีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาเพศชาย กล่าวคือ ผู้พูดเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 *ผม* คำอนุภาคลงท้ายบอกสถานภาพ *ครับ* คำอนุภาคที่เป็นคำอุทานเสียงอื่นๆ มากกว่าคำอุทานเสียงตรี เหมือนผู้พูดเพศชาย ในขณะเดียวกันก็จะไม่ใช่คำต่าง ๆ ดังกล่าวที่เหมือนกับผู้พูดเพศหญิง คือ ไม่ใช่คำว่า *ดิฉัน* เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 ไม่ใช่คำสรรพนามบุรุษที่ 3 *หล่อน* ไม่ใช่คำอนุภาคลงท้ายบอกสถานภาพ *ฮ้า/ฮะ* *ยะ/ยะ* และไม่ใช่คำอุทานเสียงตรี *อื้อย* และ *ค้าย* อย่างไรก็ตามผู้พูดเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายยังคงมีการใช้คำอนุภาคลงท้าย *คะ/ค่ะ* ที่ผู้พูดเพศหญิงใช้แต่ผู้พูดเพศชายไม่ใช่ ปรากฏอยู่

อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่าภาษาของผู้พูดเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายยังไม่มีลักษณะเด่นที่ชัดเจนนัก นอกจากภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาเพศชาย

ลักษณะเด่นของภาษาของผู้พูดแต่ละเพศดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า แม้ภาษาของผู้พูดทั้ง 4 เพศ จะมีลักษณะไม่แตกต่างกับภาษาไทยมาตรฐานเหมือนกัน แต่ก็มีลักษณะเด่นบางประการของแต่ละภาษาที่สามารถระบุเพศของผู้พูดได้ อันแสดงให้เห็นว่าภาษามีความหลากหลาย และเพศก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดภาษาย่อยในสังคมไทย นอกจากนี้ยังเห็นความสัมพันธ์ของภาษาเป็นคู่ ๆ กล่าวคือ ภาษาของเพศชายและภาษาของเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายมีลักษณะใกล้เคียงกัน ในขณะที่ภาษาของเพศหญิงและภาษาของเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงก็มีลักษณะใกล้เคียงกัน

7.2 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ภาษาของผู้พูดเพศชาย เพศหญิง เพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิง และเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1) ลักษณะทางภาษาที่ถือว่าสามารถระบุเพศของผู้พูดได้ที่พบในการวิจัยครั้งนี้ คือ ชนิดของคำ การสร้างคำ และสัมพันธสาร แต่ไม่พบว่าประเภททางไวยากรณ์ หน่วยสร้าง และประโยค เป็นลักษณะทางภาษาที่ระบุเพศของผู้พูดได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการจัดเกลาทางสังคมของสังคมไทยให้ความสำคัญกับการใช้คำให้เหมาะสมตามเพศทางร่างกายของผู้พูด ทำให้ผู้พูดคำนึงถึงความสำคัญนี้เป็นหลัก แต่ประเภททางไวยากรณ์ หน่วยสร้าง และประโยค เป็นลักษณะทางภาษาที่กระบวนการจัดเกลาทางสังคมให้ความสำคัญในเรื่องการใช้สื่อสารให้ถูกต้องตามมาตรฐานเท่านั้น และยังเป็นหน่วยทางไวยากรณ์ที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้พูดสร้างสรรค์ลักษณะที่แปลกใหม่ในการสื่อสารได้มากเท่ากับการสร้างคำ และสัมพันธสาร

2) ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อมูลมาจากผู้พูดที่ยอมรับและยินดีเปิดเผยเพศทางจิตใจของตนจึงทำให้เห็นความสัมพันธ์ของลักษณะภาษาตามเพศของผู้พูดเป็นคู่ ๆ อย่างชัดเจน ลักษณะภาษาที่ใกล้เคียงกันของภาษาเพศชายกับภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย และภาษาเพศหญิงกับภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงดังกล่าว อาจแสดงให้เห็นว่าผู้พูดที่มีเพศทางร่างกายไม่ตรงกับเพศทางจิตใจ จะเลือกใช้ภาษาตามเพศทางจิตใจมากกว่า ทั้งนี้เพราะผู้ที่ต้องการเป็นเพศใดก็มักเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการใช้ภาษาของเพศนั้น ๆ เพื่อแสดงถึงความเป็นชายหรือความเป็นหญิงตามจิตใจของตนเอง ดังนั้นหากนำเกณฑ์ลักษณะเด่นของภาษาของผู้พูดแต่ละเพศจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ศึกษาภาษาของคนในสังคมไทยก็อาจจะสามารถระบุเพศทางจิตใจของผู้พูดได้

3) เมื่อพิจารณาลักษณะเด่นของภาษาเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงและเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายแล้ว พบว่าภาษาของเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีลักษณะเด่นที่ชัดเจนกว่าภาษาของเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชาย กล่าวคือแม้ภาษาของผู้พูดทั้งสองเพศจะมีแนวโน้มใกล้เคียงกับภาษาของเพศหญิงหรือเพศชายตามเพศทางจิตใจของตน แต่ภาษาของเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมีลักษณะพิเศษที่เด่นเกินลักษณะของภาษาเพศหญิง เช่น การปรากฏใช้คำซ้ำที่มีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์มากกว่าภาษาเพศหญิง การสร้างลักษณะเด่นโดยการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ตามหลังอนุภาคลงท้าย และการใช้คำสแลงเฉพาะกลุ่มของตนเอง ในขณะที่ภาษาเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายยังคงเลียนแบบภาษาเพศชายมากกว่าการสร้างลักษณะพิเศษให้แก่กลุ่มเพศของตน ทั้งนี้ อาจแสดงให้เห็นว่าสังคมไทยให้อิสระบุคคลเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมาก จนพวกเขาเหล่านั้นมีความมั่นใจและสามารถแสดงออกทางด้านต่าง ๆ รวมทั้งสร้างสรรค์ภาษาที่แสดงความเป็นเพศหญิงมากกว่าหญิงได้อย่างเสรี

4) แม้ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงและเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายจะใช้ภาษาใกล้เคียงกับภาษาของเพศทางจิตใจของตนเองมากกว่า แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่าในการสนทนา

แบบการสัมภาษณ์บางครั้งผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงบางคนยังคงใช้คำอนุภาคลงท้าย *ครับ* เหมือนเพศชาย และผู้พูดเพศหญิงที่มีจิตใจเป็นชายก็ยังคงใช้คำอนุภาคลงท้าย *คะ/ค่ะ* เหมือนเพศหญิง อยู่เช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สัมภาษณ์กับผู้บอกภาษาเป็นตัวแปรประการ หนึ่งที่ทำให้ผู้พูดเลือกใช้ภาษาเปลี่ยนไป กล่าวคือ เมื่อผู้พูดกับผู้สัมภาษณ์ไม่สนิทกันก็จะเลือกใช้ ภาษาตามเพศทางร่างกายของตนเองมากกว่าเพศทางจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับ โสมพิทยา คงตระกูล (2539) ที่พบว่า ผู้พูดเพศชายที่มีจิตใจเป็นหญิงเลือกใช้ภาษาที่บ่งบอกถึงความเป็นหญิงเพื่อตอบสนอง ตามต้องการทางด้านจิตใจและใช้กับคนที่สนิทสนมเท่านั้น

5) เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาไวยากรณ์ภาษาย่อยของไทยตามเพศของผู้พูด โดย เก็บข้อมูลจากภาษาพูดของผู้พูดทั้ง 4 เพศในภาพรวม คือไม่ได้คำนึงถึงตัวแปรทางสังคมอื่น ๆ เช่น อายุ ชนชั้นอาชีพ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง จึงอาจจะศึกษาต่อไปโดยการเก็บข้อมูลที่ คำนึงถึงตัวแปรต่าง ๆ ดังกล่าว และเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นลักษณะการใช้ภาษาของผู้พูดต่างเพศใน สถานการณ์ต่าง ๆ ว่ามีการแปรไปหรือไม่ อย่างไร อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเชื่อว่างานวิจัยครั้งนี้สามารถ แสดงให้เห็นได้เป็นอย่างดีว่าภาษามีความหลากหลาย และเพศก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดภาษาย่อย ในสังคมไทย อันเป็นเครื่องยืนยันว่าไวยากรณ์ไทยไม่ได้มีเพียงมิติที่เป็นมาตรฐานเพียงมิติเดียว

บรรณานุกรม

- กิตติมา อินทรมพรรย. 2553. “ประธานไว้รูปในภาษาไทย”. ใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ สรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ และ สรวณีย์ สรรคบุรณรักษ์ (บรรณาธิการ). *รวมบทความเสนอในการประชุมวิชาการ โครงการไวยากรณ์ไทยฉบับครอบครัวกลุ่มภาษาย่อย เรื่อง ความหลากหลายของภาษาในสังคมไทย ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่น และภาษาย่อยในสังคมไทย: ประเด็นปัญหาและข้อค้นพบใหม่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัชณีย์ วินิจชัยนันท์. 2549. “การวิเคราะห์คำศัพท์สแลงของชายที่มีจิตใจเป็นหญิง”. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชินจิตต์ อธิวรกุล. 2553. “การเชื่อมโยงความและความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาในการสนทนาแบบเป็นกันเองระหว่างเพศชายและเพศหญิง”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตรการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นววรรณ พันธุมธนา. 2549. *ไวยากรณ์ไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นัทธฤทัย สีหะเกรียงไกร. 2549. “กลวิธีการปฏิเสธเพื่อปกปิดความจริงในภาษาไทยของวัยรุ่น”. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บาหยัน อิ่มสำราญ. 2549. “ข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้บุรุษสรรพนามของนักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัย” ใน วารวัลย์. บาหยัน อิ่มสำราญ (บรรณาธิการ). *นครปฐม : ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 87-99.
- ประพนธ์ จันทวิเทศ. 2532. “ภาวะหลายภาษาในบ้านหนองอริ และบ้านลาวเดิม ตำบลดินแดง อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาลิรัฐ ทรัพย์ปรุง. 2537. “การศึกษาการแปรของเสียง (h) ในภาษาไทยถิ่นสงขลา เขตชุมชนเมืองตามปัจจัยทางสังคม”. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พนิดา ธนนันท์. 2545. “ความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของ ร, ล ในการพูดและการเขียนสะกดคำ: การศึกษาแนวภาษาศาสตรสังคม”. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพ็ญพร ดันพัฒนานันท์. 2525. “การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นกักลิธิลในภาษาถิ่นเชียงใหม่กับตัวแปรทางสังคมบางประการ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลยา ช้างขวัญยืน และคณะ. 2549. *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2 : คำ การสร้างคำและการยืมคำ*. สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
- วิทยา นาควัชระ. 2543. “เรื่องของหญิงรักหญิงชายรักชาย.” *ดิฉัน*. (เมษายน 2543) : 56-57

- สมชาย สำเนียงงาม. 2544. “การเลือกใช้คำสรรพนามในภาษาไทยกับแนวคิดเรื่องความสุภาพของบรวาน์และเลวีนสัน” ใน *วารสารอักษรศาสตร์*. ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 (ธันวาคม 2543- พฤษภาคม 2544). 220-242.
- สิริพร หุตชัยวิญญู. 2545. “การศึกษาระบบนุสรณ์สรรพนามภาษาไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ในแนวประวัติ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาดา วัฒนะ. 2549. “ภาวะหลายภาษาในบ้านสวนใหญ่ ตำบลลำปลายมาศ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์, วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โสมพิทยา คงตระกูล. 2538. “การจำแนกความต่างตามเพศในการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 และคำลงท้ายบอกความสุภาพของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิษฐา แก้วอุทัย. 2551. “การศึกษาการแปรของเสียง (mr) และ (ml) ในภาษาไทยถิ่นสงขลาตามปัจจัยทางสังคม วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2544. *ภาษาศาสตร์สังคม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ยูพาพรรณ หุ่นจำลอง และ ศรีญา เสวตมาลย์. 2544. *ทฤษฎีไวยากรณ์*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ สรบุษย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ และสรณีย์ สรรคนุราณรงค์ (บรรณาธิการ). 2553. *รวมบทความเสนอในการประชุมวิชาการโครงการไวยากรณ์ไทยฉบับครอบคลุมภาษาย่อย เรื่อง ความหลากหลายของภาษาในสังคมไทย ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่น และภาษาย่อยในสังคมไทย : ประเด็นปัญหาและข้อค้นพบใหม่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีวรรณ เลิศนะ. 2548. “การแปรของเสียงวรรณยุกต์โทตามเพศของผู้พูดในภาษาไทยกรุงเทพฯและทัศนคติของผู้ฟัง.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อังสนา จามิกรณ์. 2532. “การแปรในการออกเสียงพยัญชนะท้ายของคำยืมภาษาอังกฤษที่ลงท้ายด้วยเสียงเสียดแทรก-ปุ่มเหงือก : กรณีศึกษาของข้าราชการกองทัพไทย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cooke, Joseph R. 1967. *Pronominal Reference in Thai, Burmese and Vietnamese*. University of California Press.

Iwasaki, Shoichi and Ingkaphirom, Preeya. 2005. *A Reference Grammar of Thai*. Cambridge :

Cambridge University Press.

Lakoff, Robin. 1975. *Language and Woman's Place*. New York : Harper & Row.

Palakornkun, Angkab. 1972. *A Socio-linguistic Study of Pronominal Strategy in Spoken Bangkok Thai*. University of Texas at Austin.

Starosta, Stanley. 1988. *The case for lexibase: An outline of lexibase grammatical theory*. London: Pinter.